Prèkè

Papiamentu nog niet schoolrijp.

Amigoe

VANDAAG

CAREL DE HASETH ...kostenbewust...

102E JAARGANG — NO.: 89

VRIJDAG 19 APRIL 1985

Nieuws in vogelvlucht

WASHINGTON — De tegenstellingen binnen het IMF zijn minder scherp dan het geweest is en de overeenstemming over enige hoofdlijnen van het beleid is groeiend zo bleek binnen het beleidsbepalende Interim-comite. Men is het eens dat afzonderlijke landen een beleid moeten voeren dat gericht is op aanpassingen van hun economieën, het beperken van de consumptie en de uitgaven waarbij de productie op de export moet zijn gericht. De industrielanden moeten dan wel een beleid voeren dat tot economische groei leidt en waardoor de ontwikkelingslanden een grotere toegang krijgen tot de markten der rijke landen.

*****

PEKING — Bij een aardbeving in China zijn donderdag zeker 100 doden en gewonden gevallen. Over de verdere schade was nog niets bekend.

*****

WASHINGTON — De door seizoeninvloeden gecorrigeerde reële groei van het VS-bruto nationaal product bedroeg in het 1e kwartaal van 85 slechts 1,3% op jaarbasis, de geringste groei sinds het 4e kwartaal van 82 en aanzienlijk onder de geraamde groei van 2,1% en onder het cijfer 4,3%, van het 4e kwartaal van 84. Deze teleurstellende cijfers waren er oorzaak van dat de dollarkoers flink duikelde. In Amsterdam sloot hij op 3,38 gld. Elders was een zelfde ontwikkeling te zien.

*****

BEIRUT — De Sji'itische milities die de strijd tegen de Soenieten hebben gewonnen in Beirut hebben de Palestijnse vluchtelingenkampen afgegrendeld. Deze strijd was voor premier Karami, Soenniet, aanleiding af te treden. Hij bleef toch nog aan en is voor overleg naar Damascus gegaan. Een ontvoerde Libanese christelijke functionaris van de VS universiteit is weer vrijgelaten. Bij Sidon, zuid Libanon, waren weer zware beschietingen, waarbij 7 doden vielen en 11 gewonden.

*****

NEW DELHI — Op 1 der secretarissen van de Indiase Congress Party is een aanslag gepleegd, waarschijnlijk door Sikhs, waarbij hij en een bezoeker zwaar gewond raakten. Betrokkene was de leider van de partij in het roerige Punjab tot hij in maart naar New Delhi werd gehaald.

*****

GENEVE — De SU en VS-ontwapenings- onderhandelaars in Geneve gaan volgende week met reces en houden dan ruggespraak thuis en ontvangen nieuwe instructies. De 2e ronde begint op 30 mei. In Helsinki hebben de 2 landen »succesvol en zakelijk« periodiek overleg gevoerd over de manieren waarop de verspreiding van kernwapens kan worden voorkomen. Het overleg duurde 4 dagen en is een onderdeel van het geregelde overleg over deze materie.

*****

UITENHAGE — Van de 20 zwarten die in Uitenhage door de politie zijn gedood blijken er 17 in de rug te zijn geschoten, aldus het lijkschouwingsrapport. Volgens de politie was men gaan schieten omdat de menigte met brandbommen gooide. Een opperrechter stelt een onderzoek in. Gisteren vonden bij onlusten 5 zwarten de dood, ook bij Uitenhage. Daar raakte ook een blanke gewond toen hij in brand werd gestoken na met benzine overgoten te zijn. India heeft opgeroepen tot een volledige boycot van Zuid Afrika wegens zijn apartheid. Voor het eerst heeft het Europees parlement om sancties gevraagd tegen Zuid Afrika.

*****

LONDEN — Engeland heeft een SU-diplomaat en een Aeroflot-functionaris uitgewezen wegens spionage. Moskou werd gevraagd geen tegenmaatregelen te nemen zoals gewoonlijk gebeurt, omdat dit »ongerechtvaardig« is. De SU-ambassade heeft protest aangetekend tegen het Britse besluit. Sedert 81 zijn er nu 12 Russen Engeland uitgezet om die reden.

*****

KHARTOUM — Het nieuwe militaire bewind van Sudan maakte een einde aan de verdeling, onder president Nimeiry ingevoerd in zuid Sudan in 3 provincies. Voordien was het zuiden autonoom. Dit deed het verzet en de opstand in het zuiden oplaaien. Dit wil trouwens in de overgangsregering een zwaardere stem krijgen en wil men afschaffing van de Islamisering. Een verzetsleider komt voor vredesoverleg naar Khartoum.

*****

BRUSSEL — De Socialistische Internationale is onderling verdeeld over Reagans Starwarsplan en hoe men daar tegenover moet staan. In het Zuiden denkt men daar anders over dan in het Noorden.

*****

ISLAMABAD — De SU heeft SS-20 raketten gestationeerd in het westen van Afghanistan. Waarschijnlijk zijn zij gericht op VS-installaties in de Indische Oceaan, aldus westelijke diplomaten.

*****

LAATSTE POGING ONDERNOMEN TOT AKKOORD MET M-19

Toenemend geweld speelt tegenstanders vredesproces in de kaart

Bestand regering-verzet in Colombia op springen

BOGOTA — Het elf maanden oude bestand tussen de Colombiaanse regering en de guerilla loopt gevaar te mislukken. Dit als gevolg van de toenemende gevechten tussen leger en guerrillastrijders. Er is een laatste poging ondernomen om het bestand te redden. Sedert het eerste akkoord tussen beide partijen op weg naar een vredesverdrag zijn er ruim driehonderd burgers en overheidsdienaren omgekomen bij dergelijke botsingen.

Van de kant van de regering is een nieuwe poging ondernomen om het vredesproces weer op gang te krijgen. Dit gebeurde op initiatief van president Belisario Betancur en werd ondernomen door een commissie van goede diensten van drie man. Deze bestond uit de procureur generaal Carlos Jimenez Gomez, de Nobelprijswinnaar voor de literatuur Gabriel Garcia Marquez en de Colombiaanse ambassadeur in Londen Bernardo Ramirez. Deze commissie ontmoette in de Mexicaanse hoofdstad de leider van de guerrillabeweging M-19 Alvaro Fayad. Zo werd donderdag meegedeeld. Men zag toen kans een akkoord te bereiken met deze guerrillabeweging, een van de grootste van Colombia, welke vandaag elf jaar bestaat. Het ligt in de bedoeling dat M-19 zich vandaag in een verklaring distantieert van de golf van ontvoeringen en overvallen waardoor Colombia wordt overspoeld. Zo maakte de procureur generaal bekend. De schrijver Garcia Marquez liet zich echter somberder uit. Met een verwijzing naar de toenemende gevechts- activiteiten in het zuidwesten van Colombia tussen het leger en M-19 lijkt het er volgens hem op dat er geen kruid tegen dit guerrilla- probleem gewassen is.

Deze vergadering in Mexico was de laatste kans op vrede, aldus Garcia Marquez. Hij kondigde aan dat hij niet meer bereid is zich nog in te zetten voor andere pogingen om de mislukking te voorkomen van het streven van president Betancur die politieke oplossingen probeerde te vinden voor het probleem van het guerrillageweld in zijn land.

De cijfers welke van legerzijde werden onthuld ondersteunden de waarschuwing van Garcia Marquez. Het leger echter is van het begin af aan niet enthousiast geweest over het vredesstreven van Betancur. Bestreed men dit niet openlijk dan stelde men zich vaak wel heel passief op. Tussen 28 mei 1984 toen het eerste staakt het vuren-bestand werd ondertekend tussen de regering en de guerrillabeweging FARC en 17 april 1985 zijn er 306 doden gevallen bij gevechten, overvallen en in hinderlagen; daarvan waren men 198 campesinos het slachtoffer, 72 politiemannen en 36 soldaten. Het aantal doden aan de kant van de guerrilla werd niet meegedeeld. In diezelfde periode werden er 138 ontvoeringen toegeschreven aan de guerrilla en gangsterbenden evenals 312 terreuraanslagen, 26 aanvallen op militaire bases en politiebureaus en 28 overvallen op dorpen en steden.

De drie guerrillaorganisaties welke een bestand aangingen met de regering- FARC, M-19, ELN - en de Beweging tot arbeiders- zelfverdediging (ADO) ontkennen echter verantwoordelijk te zijn voor deze geweldadden en stellen daarvoor dissidente guerrillagroepen verantwoordelijk evenals het nationale bevrijdingsleger ELN dat niet meedoet aan het vredesproces. Deze dissidenten en het ELN hebben gezworen door te gaan met hun strijd tot de regering ten val gebracht is.

Desondanks heeft de minister van Defensie generaal Miguel Vega Uribe onlangs nog gezegd dat hij M-19 schuldig acht aan de overvallen op militaire patrouilles en politiebureaus in de departementen Del Valle en Cauca in het zuidwesten van Colombia. De woordvoerders van de guerrilla zeggen dat zij alleen de wapenen opnemen om zich te verdedigen, niet om ermee aan te vallen. Deze woordvoerders wijzen met hun vinger in de richting van het leger als de schuldigen voor de gevechten.

Het voortwoekeren van het geweld heeft echter tot gevolg dat steeds meer leden in het congres en krachten binnen de publieke opinie gaan overhellen tot de opvatting dat het maar beter is de vredespolitiek van de president voor gewonnen te geven. De volgende stap is dan weer de harde militaire hand met in zijn vervolg de escalatie van de vijandelijkheden. Daarmee is Colombia dan weer bij Af gekomen op het gebied van de »violencia«, welke het land al tientalen jaren teistert.

President Monge:

Twijfels over herstel democratie Guatemala

SAN JOSE — Volgens Costa Rica verslechtert de mensenrechten- situatie in Guatemala zienderogen. Dit zei president Luis Alberto Monge tijdens een persconferentie. Die groeperingen welke het geweld niet laten rusten en de terreur als methode blijven hanteren tegen hun tegenstanders. Hij toonde zich daarom sceptisch over de mogelijkheid dat de regering van Guatemala de kalender kan aanhouden volgens welke de democratie binnen afzienbare tijd terugkeert in het nabuurland.

Revolutionair geschenk

WASHINGTON — Zeven ziekenauto's zijn geschonken aan Nicaragua door de Abraham Lincoln brigade, welke indertijd meevocht in de Spaanse burgeroorlog aan de zijde van de Republikeinen. De overlevende leden van deze brigade hebben daartoe besloten. Volgens een van deze Spanje-veteranen William Sussman wordt er in Washington wel veel gepraat over humanitaire hulp. Die hulp is inderdaad nodig, maar dan wel voor de slachtoffers van de contra's. Als president Ronald Reagan belastingcenten gebruikt om er kogels en bommen voor te kopen dan stellen wij voor dat de gewone man dollars gebruikt om mensenlevens te redden, aldus Sussman. Vandaar de gift aan Nicaragua.

Neves buitengewoon ernstig

SAO PAOLO — De gezondheidstoestand van Tancredo Neves is gisteren weer aanzienlijk verslechterd en werd als gevolg daarvan »buitengewoon ernstig« genoemd. Het was de eerste keer dat deze termen gebruikt werden door de woordvoerder van Neves, Antonio Britto. Deze deelde mee dat geen der vitale organen van Neves meer functioneert. Hij krijgt pijnstillende andere geneesmiddelen toegediend. Om het energieproces zo laag mogelijk te houden wordt de lichaamstemperatuur kunstmatig laag gehouden op 35 graden. Neves die gekozen werd als president van Brazilie maar die zijn eerste operatie onderging op de dag dat hij moest worden beëdigd heeft sedertdien nog zes andere operaties moeten ondergaan en is sedert het weekeinde min of meer door zijn artsen opgegeven.

Luchtvaartmijen:

Reputatie Schiphol in gevaar door verkeersleiders

SCHIPHOL — De 65 van Schiphol gebruikmakende luchtvaart- maatschappijen hebben laten weten dat de reputatie van de Nederlandse nationale luchthaven »in hoge mate« wordt aangetast door de actie van de luchtverkeersleiders die vandaag de vierde actiedag hielden, wat inhield dat ongeveer de helft van hen zich weer ziek meldde. In de loop van de actiedagen nemen de vertragingen in omvang toen en moeten ook steeds meer vluchten worden afgelast. Verschillende maatschappijen laten hun passagiers per bus vervoeren naar vliegvelden elders. Inmiddels heeft de Nederlandse minister van Verkeer Nelie Smit-Kroes zich bereid verklaard tot een gesprek met de boze luchtverkeersleiders. Zij nam telefonisch contact op met de leider van het Gilde der verkeersleiders, P. Herweijer. Deze nam daarop contact op met zijn achterban.

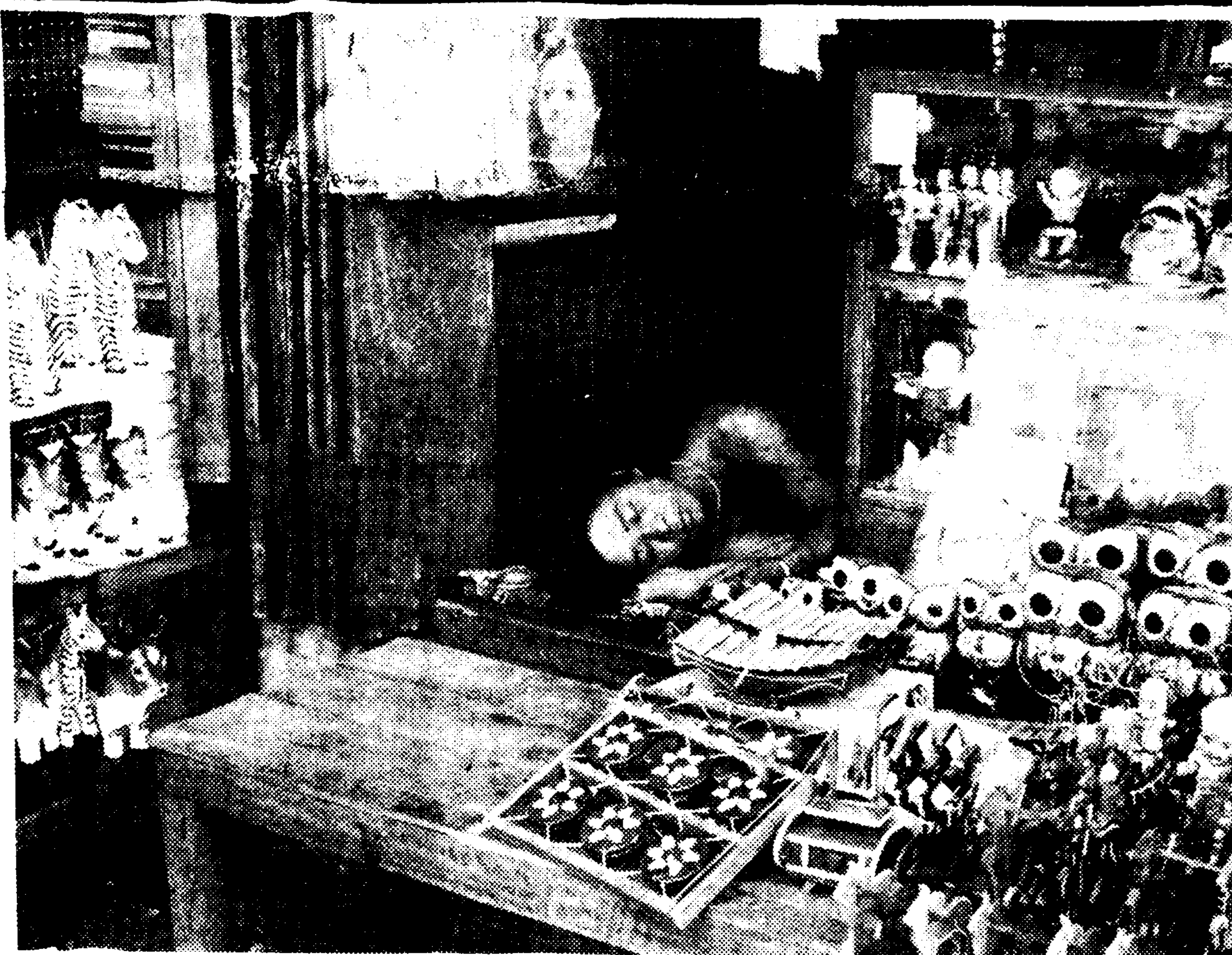
Discovery behouden terug

CAPE CANAVERAL — Na een vlucht van zeven dagen is de Discovery behouden geland op Cape Canaveral. Wegens slecht weer gebeurde dit wat later dan was voorzien.

De vlucht werd megemaakt door een bemanning van zeven koppen, onder wie een dame en een senator. Van de twee communicatiesatellieten kwam er slechst één in de goede baan. De andere lancering mislukte en kon ondanks een extra- ruimtewandeling niet gecorrigeerd worden door de bemanning.

Bid-leningen

QUITO — De Interamerikaanse ontwikkelingsbank (BID) verstrekt leningen met een looptijd van twintig tot 25 jaar en met een rentetarief van 9.5 procent per jaar. Zo verklaarde de BID-vice president Michell Curtin tijdens een bezoek aan Ecuador waar hij zich op de hoogte stelde van de voortgang van de projecten van de BID in dit land. Hij prees de verhouding met dit land.

RANGOON— De man op de foto kan het zich veroorloven een "uiltje te knappen", want er zijn geen kopers. Met de economie in Birma is het evenals in vele landen het geval is, slecht gesteld. In Birma doet zich echter een bijzonder probleem voor, namelijk de concurrentie-strijd tussen de "zwarte" en de "witte" markt. Door een groot tekort aan eigen geproduceerde produkten, is er een levendige handel ontstaan in verboden geïmporteerde buitenlandse goederen, waarvan de prijzen twee tot driemaal duurder zijn dan de eigen produkten. Deze goederen zijn er echter in voldoende mate, zodat de mensen niet soms dagenlang in de rij behoeven te staan om het gewenste artikel te krijgen. Door deze situatie is de Overheid in verlegenheid gebracht. Ze hebben nu besloten gesprekken aan te gaan met de "zwarte- markthandelaren", over een mogelijke samenwerking.

Kabelexploitant Turner op vinkentouw

CBS voelt niet voor overname door behoudende groeperingen

NEW YORK — De Amerikaanse kabeltelevisie-exploitant Ted Turner heeft donderdag een begin gemaakt met zijn al eerder aangekondigde poging tot overneming van CBS, de grootste televisiemaatschappij in de Verenigde Staten. Als Turner zijn zin krijgt, wat niet al te waarschijnlijk wordt geacht, zal binnen korte tijd een tweede van de drie grote Amerikaanse tv-maatschappijen (CBS, NBC en ABC) in andere handen komen. ABC werd vorige maand voor 3,5 miljard dollar overgenomen door de veel kleinere Capital Cities Communications.

Turner heeft donderdag een bod tot overneming ingediend bij de Federale commissie voor Communicatie in de VS (FCC). Hij wil via een ingewikkelde aandelenruil 67 procent van het aandelenkapitaal van CBS kopen voor 2,9 miljard dollar en heeft de autoriteiten laten weten 'uit te zijn op "meer kwaliteit en vernieuwing in de programmering dan CBS nu biedt". Deskundigen schatten de kansen van Turner laag in. Er wordt aan getwijfeld of hij voldoende financiele middelen heeft om zijn bod gestand te doen en bovendien heeft CBS, die ook grote belangen heeft in de grammofoonplatenindustrie, duidelijk gemaakt niets voor overneming door de kabelexploitant te voelen. Er wordt rekening mee gehouden dat CBS het desnoods zal laten aankomen op maandenlange of zelfs jarenlange juridische procedures om Turner buiten de deur te houden.

De topman van CBS, Thomas Wyman, verklaarde woensdag op een aandeelhoudersbijeenkomst in Chicago dat degenen die CBS in handen willen krijgen om de berichtgeving te controleren de onafhankelijkheid en de integriteit van de VS bedreigen. Hij noemde geen namen, maar het was duidelijk dat hij doelde op Turner en de uiterst conservatieve organisatie "Fairness in media", die ook aspiraties heeft om CBS over te nemen. De drijvende kracht achter Fairness in media is de Republikeinse senator Jesse Helms. Zijn organisatie verlangt in de media meer invloed voor conservatieve en religieuze stromingen en verwijt CBS "eenzijdig liberaal" te zijn. Dat bij Turner de wind uit dezelfde hoek waait blijkt uit de medewerking van Fairness in media dat diens poging tot overneming met welwillendheid wordt gevolgd.

Pretoria geeft interimbewind aan Namibie

VS, India: onafhankelijkheidsplan van de VN moet doorgezet

WASHINGTON — De Amerikaanse regering heeft donderdag over het Zuidafrikaanse plan om in Namibie een interimregering op te zetten, gezegd dat het niet raakt aan het streven van de Verenigde Naties om onafhankelijkheid voor het gebied te verkrijgen.

De woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse zaken in Washington, Edward Djerejian, zei dat Zuid-Afrika medewerking met de Verenigde Naties had beloofd en, voegde hij er aan toe, "wij verwachten van Zuid-Afrika dat het woord houdt". Hij zei dat de Amerikaanse regering het interimplan niet had gezien, maar dat zij krachtig het V.N.-streven steunde om Namibie's onafhankelijkheid te bereiken en verkiezingen onder toezicht van de volkerenorganisatie.

De regering in Washington zou elke stap die daar buiten om gezet werd, beschouwen als zijnde van geen invloed op het internationale onderhandelingsproces over (Namibische) onafhankelijkheid, aldus Djerejian. De secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Javier Perez de Cuellar, ontvangt vrijdag de Zuidafrikaanse ambassadeur bij de volkerenorganisatie, Kurt von Schirnding, omdat hij zich bezorgd maakt over het optreden van Zuid-Afrika in Namibie een interimregering te vormen.

De Indische premier, Rajiv Gandhi, heeft vrijdag tijdens een openingsrede voor de bijeenkomst van de Beweging van niet-gebonden landen over Namibie, zijn veroordeling uitgesproken over de Zuidafrikaanse plannen om in het gebied een uit meerdere partijen bestaande interimregering te installeren. Gandhi zei tevens dat India de Namibische onafhankelijkheidsbeweging SWAPO, die een guerrillaoorlog tegen het Zuidafrikaanse bestuur van het land voert en op de conferentie aanwezig is, vrijdag officieel de diplomatieke status heeft verleend.

De plannen voor Namibie werden donderdag door de Zuidafrikaanse president Botha in het parlement in Kaapstad bekendgemaakt. Het voorstel voor een interimregering was gedaan door de Multi-Party Conference (MPC), een coalitie van Namibische partijen, die wordt gesteund door Pretoria. De SWAPO maakt geen deel uit van de MPC en is van de plannen uitgesloten. "De voorgestelde regeling moet worden gezien als een interimmechanisme voor het interne bestuur van het gebied hangende overeenstemming over internationaal aanvaardbare onafhankelijkheid voor Zuid-West-Afrika (Nabimie)", aldus Botha. Hij zei dat de door Zuid-Afrika benoemde administrateur-generaal alle wetsontwerpen van de interimregering zou moeten goedkeuren. President Botha heeft niet alle verzoeken van de MPC, die het ambt van administrateur-generaal wilde afschaffen en zelf over onafhankelijkheid onderhandelen, ingewilligd. Maar hij aanvaardde wel de oprichting van MPC-organen voor het opstellen van een grondwet voor Namibie, hoewel er aan toevoegende dat zolang de mogelijkheid bestond van een internationale schikking, Zuid-Afrika de ontwerp-grondwet alleen zou beschouwen als een basis voor discussie. Zuid-Afrika, gesteund door Washington, zegt dat de aanwezigheid van naar schatting 25.000 Cubaanse militairen in Angola, de enige hinderpaal is die het plan van de Verenigde Naties voor Namibie in de weg staat. President Botha zei: "Het zou verkieslijker zijn geweest als de MPC een duidelijke opdracht van het volk had. Maar landelijke verkiezingen op dit ogenblik zouden het aan de gang zijnde streven om onafhankelijkheid te aanvaardbare onafhankelijkheid te bereiken, compliceren".

MENSEN

De Marine van Austalië zal blij zijn als een van haar schepen, die voortdurend door ongelukken wordt achtervolgd, op de schroothoop ligt. Onlangs gebeurde er weer een ongeluk. Een monteur viel van een ladder op het vliegdekschip Melbourne terwijl het in gereedheid werd gebracht om naar China te worden verscheept, waar het gesloopt zal worden. De man liep bij zijn val zware verwondingen op. De Melbourne, een voormalig vlaggeschip, heeft een ongelukkige staat van dienst. Het voer in 1964 de Australische torpedo-jager Voyager doormidden, het geen aan 82 opvarenden het leven kostte. Vijf jaar later gebeurde hetzelfde bij de Amerikaanse Torpedo- jager Evans. Bij dit ongeluk verloren 74 Amerikaanse marinemannen het leven. Het schip wordt naar Shanghai versleept, waar het voor ruim 3 miljoen gulden als schroot verkocht is. Maar Australië had het ongeluksschip vermoedelijk desnoods voor niets weggedaan.

*****

HYACINTO REIGINA herdacht onlangs het feit, dat hij 35 jaar in dienst is bij de Overheid. De jubilaris is werkzaam als chauffeur zwaar materiaal bij de afdeling Truck Centrale. Reigina werd door het Hoofd van Dienst De Jong toegesproken in het bijzijn van het Hoofd van de afdeling Arbeidszaken. Op de foto vlnr A.D. Rodriquez, Hoofd van de afdeling Arbeidszaken, W. Lake Hoofd van de afdeling Truck Centrale, Reigina en A.Th. de Jongh, Hoofd van Dienst.

De Franse minister van cultuur JACK LANG heeft onlangs voor de nodige opschudding gezorgd. Op een vragenuurtje verscheen Lang in een zwart Mao- stijlpak, dat hooggesloten was met opstaande kraag. De kritiek was niet van de lucht. Er werd hem zelfs toegeroepen "Gaddafi, Gaddafi", "kleedt U zich als Fransman". " Doe een stropdas aan". Lang die de opwinding leuk scheen te vinden, verklapte dat het pak confectie van de progressieve modeontwerper Thierry Mugler was. Jack Lang is de populairste minister in het kabinet van premier Laurent Fabius.

*****

Een gepensioneerde MAN in de franse plaats Belfort, die onlangs in zijn tuin aan het werk was, zag tot zijn grote verbazing een groot blok ijs tussen zijn planten ploffen. Bij nader onderzoek bleek het ongeveer vijf kilo wegende blok uit bevroren urine te bestaan. De politie veronderstelde dat het van een passagiers- vliegtuig afkomstig was. Vorig jaar juli gebeurde hetzelfde in een plaatsje verderop. Een echtpaar kreeg de schrik van zijn leven toen een blok ijs van tien kilo zich 's nachts door het dak van hun huis boorde en in de slaapkamer terecht kwam. Ook hier bleek het om bevroren urine te gaan.

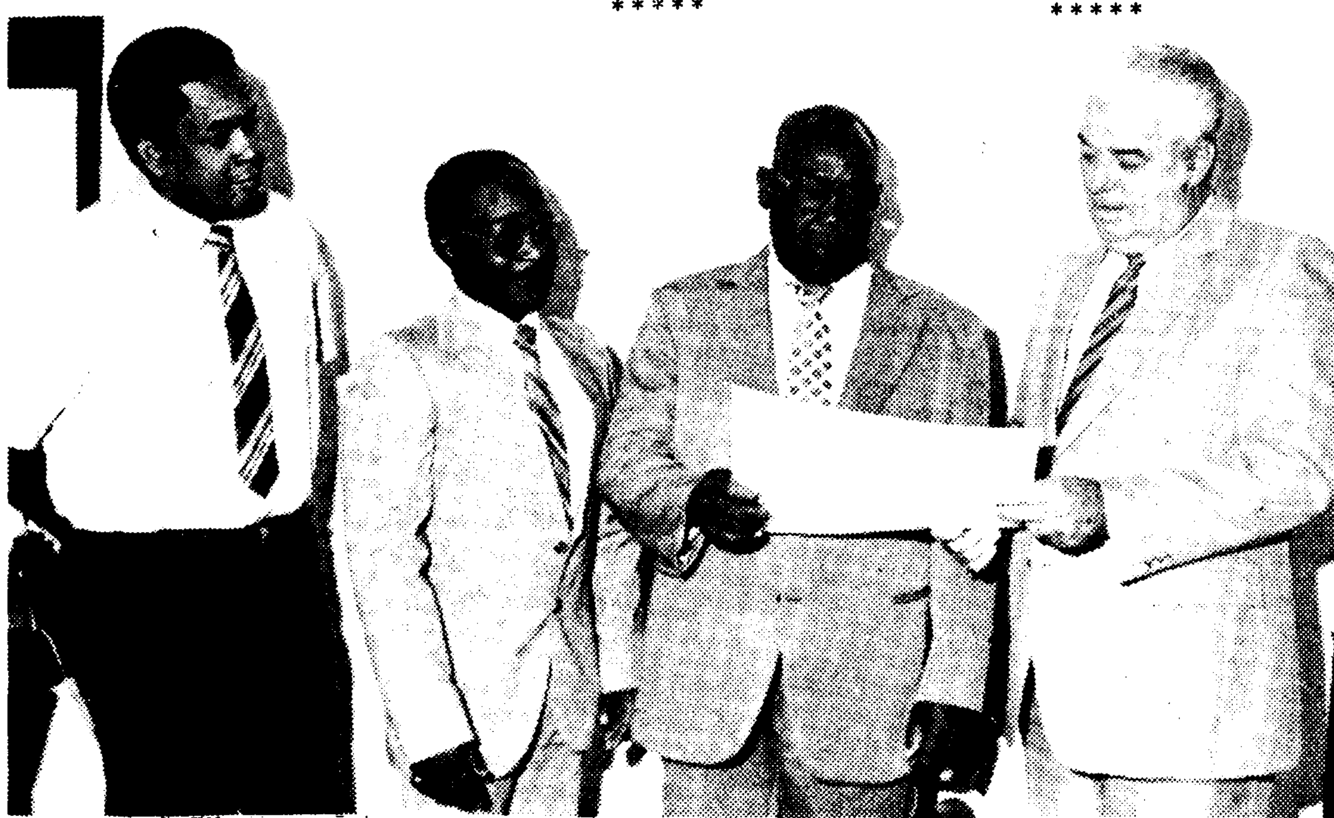
*****

Het beroep van OPENBAAR SCHRIJVER bloeit weer op in Frankrijk, een eeuw nadat door de schoolplicht het oude ambacht verdween. De broodschrijvers bewerken manuscripten, helpen mensen die een verzoek of een klacht willen indienen en schrijven gedichten op bestelling. In 1978 werkten er nog maar drie openbare schrijvers in Frankrijk. Nu zijn er meer dan 150 en er gaat geen week voorbij of er vestigt zich ergens wel iemand. Inmiddels hebben ze een vereniging opgericht om hun beroep bekendheid te geven. Het beroep van openbaar schrijver ontstond in Frankrijk in de middeleeuwen. Met hun ganzeveren en inktpotten traden zij niet alleen op als tussenpersoon voor analfabeten, zij schreven ook vaak poëzie en liefdesbrieven voor de rijken en leden van het hof. In 1881 zorgde de toenmalige premier en minister van onderwijs Ferry dat er gratis onderwijs kwam. Een jaar later stelde hij het lager onderwijs verplicht voor iedereen, waardoor de openbare schrijver op den duur overbodig werd.

*****

De Amerikaanse film- acteur SCOTT BRADY, in de jaren vijftig viriel hoofdrolspeler in cowboy- films en film- komedies zoals "Battle Flame" en "Operation Bikini", is onlangs op 60-jarige leeftijd in Los Angeles overleden. De recentste films waarin Brady optrad waren "China Syndrome" en "Gremlins". Hij vervulde ook de hoofdrol in een televisie- serie onder de titel "Shotgun Slade". Voordat hij werkzaam was als acteur was hij houthakker en bokser. Behalve een vrouw en twee zoons laat hij een broer, de acteur Lawrence Tierney achter, die de hoofdrol speelde in de gangster- film "Dillinger" uit 1945.

*****

In 1983 werd de Amerikaanse BRENDA LEE een Edison toegekend. Onlangs kreeg ze het prijsbeeldje in handen, omdat overkomst naar Nederland niet eerder in haar schema paste. Brenda Lee was een van de speciale gasten tijdens het Edison Gala Populair 1985. Presentator Willem Nijholt hier samen op de foto met Brenda Lee.

*****

De Parijse PROSTITUEES zijn in hongerstaking, uit protest tegen het feit dat ze niet ontvangen zijn door een medewerker van premier Fabius. De hongerende dames staken nu samen in een kerkgebouw. De prostituees verzetten zich tegen een plan van de gemeente om hun "werkruimtes" wegens overlast voor de buurt te sluiten. Toen de prostituees met hun spandoeken voor de deur van Fabius stonden bleef deze echter dicht. Teksten zoals" laat ons werken en leven" en "halt aan de schijnheiligheid" maakten geen indruk op de premier. De prostituees zijn diep beledigd, omdat tot op heden niemand op hun grieven gereageerd heeft. Sinds december zijn al 30 van de ongeveer 200 werkruimten van prostituees onder politie- toezicht dichtgemetseld.

*****

Een 25- jarige GEDETINEERDE is onlangs op uitzonderlijke wijze uit de gevangenis van Alkmaar ontsnapt. Met een mes en een vork slaagde hij erin een gat in het dak van de toiletruimte van de ziekenzaal te maken en te ontsnappen. Om ontdekking te voorkomen had de gedetineerde zijn bed opgemaakt alsof hij daarin lag. De man was in verband met een disciplinaire straf eenzaam opgesloten op de ziekenzaal omdat de isoleercellen worden verbouwd. De gedetineerde zat een straf uit van vier jaar wegens doodslag. Over een half jaar zou hij voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld. Van hem ontbreekt ieder spoor.

*****

De Franse zangeres GERMAINE SABLON, die in de Tweede Wereld- oorlog de "chant des partisans" bekendheid gaf, is onlangs in haar woning in Saint-Raphael in Frankrijk overleden. Germaine Sablon, die in Parijs, waar ze een cabaret had een belangrijke rol speelde in het verzet, was een zuster van de zanger Jean Sablon, de tekstschrijver en componist van vooral, "vous qui passez sans me voir". Na een briljante carrière in de jaren dertig, had Germaine Sablon zich een twintigtal jaren teruggetrokken in Saint- Raphael.

*****

De POLITIE- COMMISSARIS van de in het zuiden van Frankrijk gelegen plaats Annonay gold als een voorbeeld voor zijn collega's doordat hij zoveel zaken wist op te lossen. Hij zit nu zelf achter slot en grendel en wordt beschuldigd van het martelen van een Algerijnse verdachte. Hij zou deze in de garage van het politie- bureau met electrische schokken tot het bekennen van een inbraak hebben willen dwingen. Overigens zonder succes want de verdachte bekende niet, maar diende wel een klacht in.

*****

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *Aqua que no has de beber* (alle leeft.); 24.00 uur *The China Cat* (18 jr.).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Teenage Fantasies* (18 jr.); 24.00 uur *Marvelous Fighter* (18 jr.).

* * *

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Count down; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chiki; 18.15 Telenovela: «Colorina»; 19.15 Informe Deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Knight Rider; 21.30 TC spesial; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Tempa pa Dios; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Magnum P.I.; 21.30 Estreno (Murder one removed); 23.00 Sluiting.

* * *

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRIKT OOST
20 april 1985 vanaf 08.00 uur t/m 21 april 1985 om 08.00 uur
Dokter Lutchman, Spreekkamer: Montaña Rey, tel.: 674821; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674880 b.g. 625614/625822.
21 april 1985 vanaf 08.00 uur t/m 22 april 1985 om 07.00 uur
Dokter Rauchbaar, Spreekkamer: Landhuis Rust en Vrede, Santa Rosaweg 34, tel.: 76199; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76199 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy- Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero- Bakmeyer.

STADS- EN 2DE DISTRIKT WEST
19 april 1985 vanaf 18.00 uur t/m 22 april 1985 om 06.00 uur
Dokter Whiteman, Spreekkamer: Cas Chiquito, tel.: 623550; spreekuren: 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 81656 b.g.g. 625614/625822.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo- Henry, King, mevr. Soliana- Tjin, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales- Concession en mevr. Pablo.

DERDE DISTRIKT BANDABAO
20 april 1985 vanaf 08.00 uur t/m 21 april 1985 om 08.00 uur
Dokter Tweed, Spreekkamer: Barber, tel.: 641658; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 625614/625822.
21 april 1985 vanaf 08.00 uur t/m 22 april 1985 om 06.00 uur
Dokter Hernandez, Spreekkamer: Pannekoek, tel.: 641442; spreekruen: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641442 b.g.g. 625822/625614.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Hernandez)

* * *

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Daal, tel.: 76728 en zuster Andrea, tel.: 674030.

* * *

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30 / 13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

* * *

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Otrobanda: Goede Hoop, tel.: 82857; Punda: Bettina, tel.: 77055.

* * *

VERLOF BEGRAFENIS
20 april: mej. M.E. Penso, Pallasstraat 7.
21 april: E.F. Cannister, Schottegatweg Oost 25.

* * *

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 18.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

* * *

DIVERSEN
THEATER DE TEMPEL: 20.30 uur gitaar recital door de Venezolaanse gitarist Luis Quintero.

FEMALE JAYCEES CURAÇAO (**van 19 t/m 21 april**): training school «The key to progress» - Universiteit.

* * *

ZATERDAG
DIVERSEN
WOMENSCLUB «MEET A FRIEND»: 08.00-16.00 uur studiedag - universiteit.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO: 20.30 uur solo- optreden Henk van Ulsen «Spelen met woorden» - auditorium.

TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur «The Victoria» (S.J.) - vert. SELMA.

* * *

ZONDAG
DIVERSEN
CURAÇAOSCH MUSEUM: 20.30 uur officiële opening tentoonstelling keramische plastieken, geweven wandkleden en naaldwerk van Rie Verhoef- De Pree.

SECRETARESSE VERENIGING: 20.30 uur opening secretaresse- week - Curaçao Plaza.

VERENIGING VAN OUDERS VAN HET RADULPHUS COLLEGE (t.g.v. 1e lustrum): sportfestijn op de terrein van de school te Cas Cora.

CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO: 20.30 uur solo- optreden Henk van Ulsen «Erasmus, wat wil die Rotterdam» - auditorium.

WOMENSCLUB «MEET A FRIEND»: 10.00'or fiesta di simadan ku Billoneros - Toko del Carmen, Weto 95.

* * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00 / 14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00 / 14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: (**bezoekuren**) 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK: (**bezoekuren**) opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCHE MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkerstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

CURAÇAO ONDERWATER PARK: duiktrips voor lokale duikers in het weekeinde. Voor informatie tel.: 624242, 624705.

CURAÇAO SEAQUARIUM (Bapor Kibrá): openingstijden maandag t/m zondag van 10.00-22.00 uur.

* * *

CARACAS — Het Venezolaanse jeugd-symphonieorkest begint op 17 april een buitenlandse toernee waarbij men Colombia, Ecuador en Brazilie bezoekt. Het orkest bestaat uit 130 jeugdige Venezolaanse musici en staat onder leiding van de Japanse- Amerikaan Akira Endo en de Venezolaanse Maria Octavia Isa.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n of POB 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank n.v.

CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
Namens Antillean News Holding N.V.:
R.F. Snow
Adjunct: I.M.PH. de Maayer- Hollander.

Hoofdredactie:
waarnemend voor:
Laureen Ravelli- Schenk
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Ana van Leeuwen, Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur;
Zaterdag 07.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie)
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
ARUBA
Nassaustraat 110.
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
Linda Bontenbal, Windwardside.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf)

WASHINGTON- medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202- 4623933).

MIAMI- medewerker: David Serphos, 1420 South Bay- shore Drive 503, Miami Florida 33131.

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curaçao: Districo N.V., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.400, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong- Loi- Sing, Noord Saliña.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAƒ.80,15 per maand (luchtpost) of NAƒ.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en het Bommel-Verschiet

Door Marten Toonder

01669 — Het duurde even voordat commissaris Bas begreep wat er precies aan de hand was; maar toen ging hij onmiddellijk tot daden over.

"Steenbreek, huh?" snauwde hij. "Vertrouwde hem direct al niet. Kom Snuf, we gaan hem zoeken".

"Daar gaat-ie!" riep de scherpe brigadier, en hij zette het op een lopen, gevolgd door zijn chef. Tom Poes volgde hen een eindje, totdat hij heer Bommel in het landschap zag staan.

"Heer Ollie!" riep hij uit. "We hebben hulp. De politie zit al achter Steenbreek aan".

"Ja, dat zie ik", zei heer Bommel zonder veel geestdrift. "Hij schijnt trouwens te water geraakt te zijn. Ook doorgespoeld natuurlijk. Hij en zijn vrienden".

"Dat zijn geen vrienden", verbeterde Tom Poes. "Dat zijn lijfwachten, waar Drip nogal bang voor is. Hij is tenminste in de helicopter van de politie gaan zitten".

"Dit is allemaal heel vreselijk", hernam heer Ollie. "Nu vechten de wet en het grootkapitaal in de toren, waar de computers de baas zijn, zonder dat ik de hand op de vooruitgang heb kunnen leggen..."

Zo pratende was hij achter de politiechef aan naar de toen geschuifeld, en daar ging hij uitgeput op een stronk zitten om een pijp op te steken.

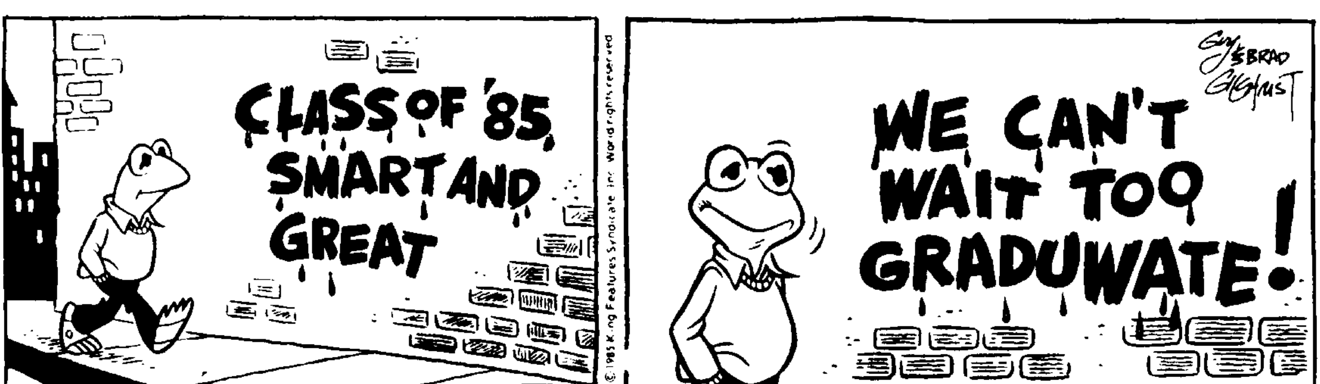
"We moeten hier weg", zei Tom Poes. "Ik ga kijken, of de Oude Schicht er nog is".

"We kunnen hier niet weg, voordat ik een einde aan de misstanden heb gemaakt", mompelde heer Bommel, lusteloos naar lucifers zoekend. Maar Tom Poes was al verdwenen.

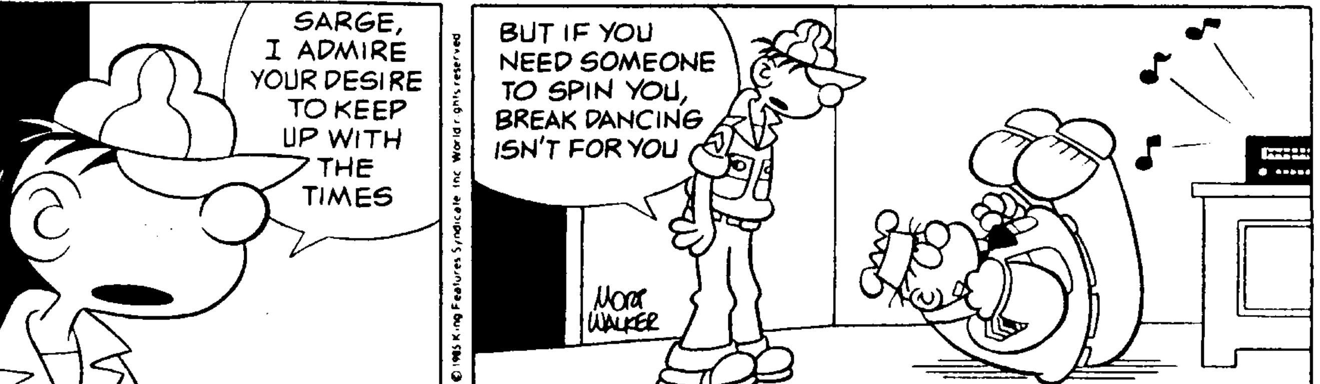
HENRY ® By Dick Hodgins

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

UITBLIJVEN VAN DEFINITIEVE MUNT-KEUZE VAN NEGATIEVE INVLOED

Ontwikkelingen worden met argus-ogen gadegeslagen

Onzekerheid op monetair gebied speelt financiële wereld parten

WILLEMSTAD — Het verrassende voorstel van de kant van de MEP voor het gebruik per 1 januari 1986 van tot Arubaans betaalmiddel "aangepaste" Antilliaanse bankbiljetten behoeft, indien de gevolgen hiervan door deskundigen bestudeerd moeten worden, een nadere toelichting op de toepassing die Aruba hierbij voor ogen heeft. Een groot aantal vragen omtrent deze toepassing zijn vooralsnog onvoldoende, dan wel in het geheel niet, beantwoord. De onzekerheid rond het betaalmiddel waarmee Aruba de status aparte denkt in te gaan, heeft onderwijl niet slechts een verlammende invloed op de voorbereidingen voor de staatkundige veranderingen die de Antillen te wachten staan, maar heeft evenzo, aldus bleek uit een verklaring van bank- directeur Minguel Pourier, een negatieve invloed op de planning in de financiële wereld op de Antillen.

Voormalig interim- premier Minguel Pourier, zei vanmorgen het voorstel van de MEP, voor een tijdelijk gebruik van de Antilliaanse bankbiljetten, op het moment onvoldoende duidelijk te vinden om daarover een gefundeerd oordeel te kunnen leveren. Van de kant van de Arubaanse regerings- partner werd deze week, zoals de Amigoe al berichtte, voorgesteld de status aparte in te gaan met eigen Arubaanse munten, naast het "aan Aruba aangepaste" Antilliaanse bankbiljet. Het bankbiljet zal zich slechts door een stempel van de biljetten op de andere Antilliaanse eilanden onderscheiden en zal daaraan voor het overige volkomen gelijk zijn. De serie "Arubaanse" bankbiljetten zal het eiland door de Centrale Bank pas worden verstrekt, nadat Aruba het "authentieke" Antilliaanse geld inleverde. Volgens verklaringen in regerings- kringen gisteren, houdt het Arubaanse voorstel in dat een scheiding van de goud- en deviezenvoorraad niet zal hoeven plaatsvinden.

Ten aanzien van de recent aangekondigde voorkeur van de MEP om voor de duur van een jaar leentjebuur te spelen bij de Antillen van Vijf, bestaan er nog heel wat onbeantwoorde vragen, vindt Pourier. Te veel om de consequenties van het Arubaanse voorstel te kunnen voorzien. De vraag rijst ondermeer, aldus de bank- directeur, of het gestempelde bankbiljet slechts op Aruba in omloop zal zijn of ook op de andere Antilliaanse eilanden zal rouleren. Evenzo moet aangegeven worden of het de bedoeling is op Aruba de authentieke Antilliaanse gulden te laten blijven rouleren, of dat deze als buitenlands betaalmiddel zal worden beschouwd en er in dat geval toch nog tot een scheiding van de goud- en deviezen- reserve zal moeten worden overgegaan, waarbij ook de samenwerking op monetair gebied na 1 januari 1986 van groot belang is.

Afhankelijk van de beantwoording van deze tot dusverre openstaande vragen, kunnen een tweetal uitersten worden voorzien. In het ene geval, legde Pourier voor, wordt het Arubaanse bankbiljet, dat zich de facto slechts door een stempel van het Antilliaanse bankbiljet onderscheidt, een volstrekt van de overige eilanden gescheiden betaal- middel. Daaruit vloeit dan ook de noodzaak van een geheel apart monetair beleid voort, met de daaraan evenzo verbonden consequenties als het genereren van deviezen. De problemen die zich dan zullen kunnen voordoen, zijn nagenoeg dezelfde als die welke uit de dollarkeuze voort zouden komen; Aruba loopt het risico niet voldoende deviezen te kunnen genereren om haar economie draaiende te houden.

In het andere uiterste, wanneer het stempel slechts voor een zichtbaar, maar niet monetair-technisch, onderscheid zou zorgen, komen er weer andere vraagpunten aan de orde. Ook indien het Arubaanse biljet op alle eilanden, inclusief Aruba, naast het Antilliaanse biljet in omloop is en er derhalve verder niets verandert, blijft het aspect van de samenwerking immers een belangrijke kwestie. Voor de Antillen van Vijf bestaat daarbij evenwel ook het gevaar dat Aruba gaat teren op de deviezen van de andere eilanden. Waar het op neerkomt, is dat beide uitersten de nodige vragen oproepen, aldus Pourier.

De frequente omschakeling van Aruba, wanneer het om een munt- keuze gaat, speelt onderwijl de Antilliaanse financiële wereld nogal wat parten, bleek uit zijn verklaringen. Ook binnen die wereld bestaat onzekerheid over hetgeen er op monetair gebied staat te gebeuren. Nog maar zeer kort geleden lanceerde Aruba het voorstel de Amerikaanse dollar naast een Arubaanse munt in te voeren. Een voorstel dat vrij definitief leek vast te staan en derhalve ook, zoals te verwachten, door de financiële wereld terdege werd bestudeerd. In een bijzonder kort tijdsbestek echter, veranderde Aruba deze week van mening en veegde die het dollar- alternatief van tafel. Nu moet daarom ook de financiële wereld een geheel nieuw alternatief gaan bestuderen en is alle, toch bijzonder tijdrovende, studie van het dollar- alternatief overbodig gebleken.

Het uitblijven van zekerheid rond de monetaire ontwikkelingen op korte termijn, is voor de financiële wereld, waaronder het bankwezen, van negatieve invloed. De wereld kan er per slot van rekening niet aan voorbij elke monetaire beslissing diepgaand te bestuderen. Die is enorm belangrijk met het oog op het zeer intensieve betalingsverkeer tussen de Antilliaanse eilanden. Zolang een dergelijke beslissing ontbreekt, kunnen er evenwel geen plannen worden gemaakt. Met name ten aanzien van mogelijke vestigingen op andere eilanden, die toch ook moeten weten hoe de situatie zich gaat ontwikkelen en in welke relatie die vestigingen daardoor tegenover elkaar komen te staan.

De beslissing die de politici met betrekking tot de Arubaanse munt moeten nemen, is allerminst een gemakkelijke, erkende Pourier. "Het is geen beslissing, die je zomaar van de ene dag op de andere kunt nemen. De materie is bijzonder gecompliceerd en ik kan me voorstellen dat men de tijd wil nemen die materie uitgebreid te bestuderen. Vooral gezien de moeilijke sociaal- economische situatie waarin de Antillen verkeren en gezien de politieke gevolgen die een beslissing hieromtrent met zich mee kan brengen". Hoe langer het echter duurt alvorens over het Arubaanse betaalmiddel een definitief besluit wordt genomen, besloot hij, hoe negatiever daarvan de gevolgen kunnen worden.

WILLEMSTAD — Leden van de Komapa, de eilandscommissie belast met specifieke en algemene werkzaamheden ten aanzien van het Papiaments, hebben gisteren tijdens een persconferentie toelichting gegeven op het uitstel van de invoering van papiaments als vak op de basisschool tot het schooljaar '86-'87. De Komapaleden lieten weten dat hoewel de samenstelling van de lessen dit jaar afgerond zal zijn, meer tijd nodig is voor een "optimale voorbereiding". Op de foto ondermeer algemeen- coördinator drs Henri Vijber (tweede van links), en naast hem de heer Anthony Jean-Pierre.

Juridische en technische aspecten niet afgerond

Papiamentu gaat pas in 1986 naar school

WILLEMSTAD — Hoewel de invoering van het papiaments als vak op de basisschool het komend schooljaar theoretisch gerealiseerd kan worden, is om praktische redenen hiervan afgezien. Uitstel tot het schooljaar '86-'87 zal betere voorbereiding, evaluatie en invulling van enkele juridische vraagstukken mogelijk maken. In dit geval betekent uitstel echter geen afstel: immers de benodigde lessen zullen dit schooljaar al voorhanden zijn. De extra tijd is nodig voor het in de puntjes afwerken van deze materie. Zo verklaarden leden van de Komapa, de eilandscommissie met leden van de Dienst Onderwijs en Kultuur en de Schooladviesdienst (Sedukal) gisteren. Men heeft zo de bekendmaking van gedeputeerde Reuyl- Raven, woensdag via de tv, over uitstel van de invoering van het vak papiaments op de basisschool toegelicht.

Uitvoerig gingen de Komapaleden, waaronder algemeen coördinator drs Vijber in op de werkzaamheden die reeds uitgevoerd zijn, nadat in 1983 officieel besloten werd de moedertaal op scholen te zullen introduceren. Met klem stelde men gisteren dat de werkzaamheden weliswaar voortvarend verlopen, maar dat bepaalde kwesties waarschijnlijk niet tijdig rond zullen zijn. Het gaat hierbij om wetswijzigingen ten aanzien van de bij- scholing en bevoegdheidsgraad van leerkrachten, de herindeling van de les- uren (wijziging van het curriculum) en de afstemming van het beleid op de Schoolbesturen. Naar te kennen werd gegeven zijn de werkzaamheden ten aanzien van de samenstelling van de lessen in een ver gevorderd stadium en zijn 85 lessen per klas of te wel materiaal voor een half jaar afgerond. Ook is inmiddels een boekwerk verschenen dat als leidraad voor de leerkrachten zal dienen, de "kwadro di programa pa enseñansa".

Gedeputeerde Reuyl- Raven die het uitstel woensdag reeds aankondigde ging eveneens in op de redenen die geleid hebben tot de beslissing het Bestuurscollege te benaderen met het verzoek. Ze verzekerde ook bij het Land te zullen aandringen de juridisch- technisch aangelegenheden zo spoedig te regelen. De gedeputeerde wilde er geen twijfel over laten bestaan dat het papiaments in '86 wèl "naar school gaat,"en wees in dit verband op de vele voordelen van de onderwijskundige benadering van de moedertaal.

Dit deden gisteren ook vertegenwoordigers van de commissie die in samenwerking met circa 40 leerkrachten met man en macht werkt aan de werkzaamheden voorafgaande aan de introduktie van deze taal. Uit verklaringen die men aflegde bleek ondermeer dat na invoering van het papiaments, deze taal pas in de derde klas als "leesvak" onderwezen zal worden, terwijl het Nederlands als instruktie- taal gehandhaafd blijft. In de eerste twee klassen van de basisschool zullen de kinderen op school met de taal "kennis maken" door middel van speciaal ontworpen technieken. Deze mondelinge kennisoverdracht zal met name bedoeld zijn om de leerlingen hun taal als communicatie- medium te leren gebruiken, waarna ze pas in de derde klas over zullen gaan op "papiamentse leesles".

Drs Vijber hield gisteren een pleidooi voor de invoering van de moedertaal als vak. "Hoewel het Nederlands de officiële taal blijft, zal de introduktie van het papiaments als vak, de huidige chaos in het onderwijs enigszins wegwerken." Volgens Vijber zal deze gang van zaken ook het Nederlands, dus zoals gezegd instruktie- taal blijft, ten goede komen. Hij sprak in dit verband over theorieën die bewezen hebben dat kinderen een "vreemde taal" beter leren beheersen indien uitgegaan wordt van de moedertaal.

Voor wat betreft de invoering van het papiaments als instruktie- taal op de basisschool of het middelbaar onderwijs, zeiden de Komapa -leden dat dit "nog enige jaren zal duren." "Ook hieraan wordt gewerkt, maar het betreft hier een ingewikkelde materie waarbij heel veel komt kijken. Wat dit betreft bevinden we ons nog in een beginstadium", zei de heer Jean- Pierre van de Komapa gisterenmiddag tijdens de persconferentie.

Dwaas

PHILIPSBURG/WILLEMSTAD — Wordt het jongste plan van Aruba, voor het 1 jaar "lenen" van Antilliaanse bankbiljetten, weliswaar voorzien van een waarmerk doorgezet, zal de status aparte gelijk zijn aan géén status voor alle eilanden, inclusief Aruba. De "dwaze plannen" van de coalitie moeten daarom stopgezet worden. Het huidige voorstel is noch samenwerking noch afscheiding. Het komt neer op "ik gebruik je omdat ik je nodig heb". Met deze bewoordingen heeft de oppositie- leider van Sint Maarten, Vance James van de Sint Maarten Patriotic Movement, de beslissing van Aruba de invoering van de dollar te laten varen bekritiseerd.

Volgens de Sint Maartense oppositie- leider is die beslissing, die zoals bekend, deze week onverwachts na een coalitieberaad bekend gemaakt werd, noch in Antilliaans noch in Arubaans voordeel. "We hebben te maken gehad met een grote mate van wantrouwen. Dit voorstel betekent niets anders dan: "ik ben bereid je nog enige tijd te gebruiken maar vertrouw je niet", luidt de verklaring van Vance James. Volgens dit voorstel zal, meent deze oppositie- leider nooit een basis gelegd kunnen worden voor economische- of monetaire samenwerking. De coalitiepartners, die zoals de Amigoe reeds berichtte een akkoord bereikten over deze wat James "uiterst verrassende beslissing" noemde, raadt hij aan zich goed te bezinnen. "Het moet of het één of het ander zijn. We moeten gaan samenwerken met dezelfde munt of kiezen voor twee verschillende munten", aldus James die zei dat geen enkele coalitie of uiteindelijke beslissing kan rechtvaardigen. "Politieke ego's", besloot de oppositie- leider zijn verklaring, "mogen niet gevoed worden ten koste van de bevolkingen van de eilanden".

Opcenten worden verhoogd van 25 naar 30

Raad acoord met participatie in ITC en NV Curaçao Grand Prix

WILLEMSTAD — Bijna de hele dag is de Curaçaose eilandsraad gisteren in een openbare vergadering bijeen geweest ter behandeling van een 9- tal punten. Elf uur 's avonds werd de vergadering besloten: toen waren beslissingen genomen over ondermeer de oprichting van de Korpodeko, de hiermee samenhangende heffing van 5 opcenten op de aanslagen in de Inkomsten- en Winst- belasting, deelname van het eilandgebied in de Curaçao Grand Prix NV en Curaçaose deelname in de eigenaarsmaatschappij van de Curaçao Trade Centre.

Niet alle punten werden al dan niet met algemene stemmen aangenomen: oppositiepartij MAN en het Frente- raadslid Godett stemden tegen de verhoging van de opcenten, terwijl de MAN wel zijn goedkeuring had gegeven aan de oprichting van de Korpodeko, de Stichting voor de ontwikkeling van Curaçao. Godett stemde ook toen tegen.

Belangrijkste argumenten van de MAN tegen de opcentenverhoging van 25 naar 30 cent was het geven van terugwerkende kracht aan deze algemeen bindende verordening. Daarnaast wenste deze partij meer klaarheid te krijgen over een "total picture" in verband met de (aangekondigde) inkomensmaatregel.

Voor wat betreft de voor oktober a.s geplande Formule 3000 auto- races, werd unaniem besloten dat het eilandgebied met 600.000 gulden zal deelnemen in het aandelenkapitaal van NV Curaçao Grand Prix. Daarnaast zal de eilandsregering garant staan voor een lening van maximaal twee miljoen dollar bij een Zwitserse bank. Ook zal het eilandgebied de kosten op zich nemen gemoeid aan de aanpassing van het circuit, waarmee drie miljoen gulden gemoeid is. De races zijn gepland voor de eerste week van oktober.

Alle raadsleden stemden vóór de eilandsverordening die enige wijzigingen zal inhouden op het gebied van de keuring van voertuigen. Zo zal in het vervolg 30 gulden in plaats van 12 gulden neergeteld moeten worden voor de keuring, terwijl duplicaten van zowel het keurings- als het kentekenbewijs 10 gulden in plaats van vijf gulden gaan kosten. De prijs van het kentekenbewijs blijft vijf gulden. Boetes van 10 gulden zullen geheven worden in geval van verlopen keurings- kaarten en bij de afkeuring van voertuigen door het keurings- autoriteiten.

De aankoop van het pand aan de Van Leeuwenhoekstraat voor de vestiging van een bedrijfs- geneeskundige dienst werd met 13 stemmen vóór en 5 stemmen tegen aangenomen. De MAN stemde tegen omdat men ondermeer bezwaar heeft tegen de volgens deze partij te hoge prijs van 235.000 gulden. Ook ontbreekt volgens de oppositie een duidelijk overzicht over de struktuur en de opzet van dit centrum.

Het agendapunt inzake deelname in de Curaçao Trade Center werd, na een kleine wijziging, unaniem aangenomen. Dit houdt in dat het Eilandgebied tot een maximum van 7 miljoen gulden zal deelnemen in de eigenaars- maatschappij, evenals dat het geval is met het Land. De Staten is in het verleden met deze financiële bijdrage accoord gegaan. Terwijl Winston Lourens van de MAN aanvankelijk nogal wat kanttekeningen plaatste bij de financiële bijdrage van het eilandgebied, bij het ontbreken van participatie van de Kamer van Koophandel, deed gedeputeerde Diaz een beroep op de bevolking negatieve publiciteit over dit miljoenen- project te vermijden. De totale kosten gemoeid aan de ITC bedragen 40 miljoen gulden. Uit gisteren afgelegde verklaringen bleek dat het niet lang zal duren voor de openbare aanbesteding van dit project dat op Piscadera gebouwd zal worden, plaats vindt.

Staande de vergadering werd gisteren een punt, een brief van de coördinatie- commissie RTC-besluiten, aan de agenda toegevoegd. Dat werd al snel met algemene stemmen aangenomen.

MEP-jeugd zondag bijeen

ORANJESTAD — De jeugd van de politieke partij MEP komt zondagmorgen tien uur bijeen in het Aruba Palmbeach Hotel. Er zullen diverse lezingen zijn over actuele onderwerpen door jeugdige Arubanen die hun studie buiten Aruba beëindigd hebben. Voorts zullen de verschillende jeugd- vertegenwoordigers voor de districten worden gekozen, die de jeugd in hun district moeten gaan organiseren. Tijdens de vergadering zal ook het belang benadrukt worden dat de jeugd heeft in de toekomst van Aruba en alles wat daarmee verband houdt.

MEDEDELING

De Inspecteur der Belastingen op Aruba maakt hierbij bekend

dat

uiterlijk 1 mei 1985

het

AANGIFTEBILJET INKOMSTENBELASTING 1984

moet zijn ingediend.

Een ieder die inkomsten heeft binnen de Nederlandse Antillen, is ingevolge artikel 28 van de landsverordening op de inkomstenbelasting verplicht aangifte te doen.

Het niet doen van aangifte heeft tot gevolg dat een boete ingevolge artikel 34 wordt opgelegd.

De Inspekteur der Belastingen op Aruba.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316. Pageboy: 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank. Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00 / 14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnenzijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEAVRD (I): 20.15 uur *Village Dream* (18 jr.); 24.00 uur *Ontembare meisjes* (18 jr.).
(II): 20.45 *BMX Bandits* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *10 to midnight* (18 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur *Body and Soul* (18 jr.).

...

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter E. de Cuba, Santa Cruz 56, tel.: 25666/24300-690.
San Nicolas en Savaneta: dokter M. Cheung, via Centro Clinica San Nicolas/Hospitaal, tel.: 48833/24300.

...

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

...

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad) 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden en van 20.30-21.30 uur Franse literatuur; dinsdag van 20.00-21.00 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano, lokaal 61/62.

EXPOSITIE
BIBLIOTECA PUBLICO DI ARUBA (tijdens kantooruren): tentoonstelling handenarbeidstukken en tekeningen schoolkinderen over «Himno y Bandera».

ARUBA CONCORDE HOTEL: Colombiaanse kunst in de lobby.

SECRETARESSEWEEK: 18.30-20.30 uur toast en proclamatie - La Cantina.

SPORT
BASEBALL: 20.00 uur (AA-kl.) Aruba Video Centre vs Marlboro - Elias Mansur Ballpark.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
BASEBALL: 14.00 uur (A-kl.) Santa Cruz Rockets vs Aruba Video Centre - terrein Aruba Video Centre.

ARUBA CENTRE LEAGUE: 10.00 uur Lipton's Tea vs Aruba Video Centre; 12.00 uur Sta. Cruz Rockets vs Libby's; 14.00 Concorde Hotel Casino vs Champion Spark Plugs - Little League Ballpark, Dakota.

MOKO ZOO RANCH: hele week geopend (maandag t/m zondag) van 10.00-18.00 uur.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Kerkstraat 17C, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

Esso Caribbean and Central America manager Yanes:

Niet gesproken met regering over schadeloosstelling milieuvervuiling

SAN NICOLAS — Tijdens de bespreking met de Antilliaanse ministerraad werd geen moment gesproken — laat staan overeengekomen — over wat voor schadeloosstelling ook betaald moet worden aan het eilandsbestuur van Aruba als compensatie voor milieu- vervuiling. Evenmin werd een moratorium of overeenkomst bereikt met de gezagsdragers met betrekking tot de ontmanteling van de Lago- raffinaderij.

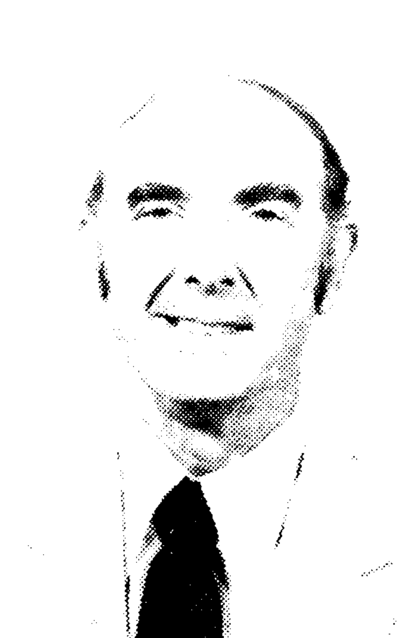
Dit verklaarde gisteren de general manager van Esso Caribbean and Central America, Juan A. Yanes, die er aan toevoegde dat momenteel geen ontmanteling van enige betekenis plaatsvindt.

De heer Yanes die enkele dagen met zowel de ministerraad als het Bestuurscollege van Aruba sprak, gaf te kennen dat ontmanteling van een raffinaderij van een dergelijke omvang een grootscheeps project is en dat speciale studie vereist is alvorens men dit project ter hand neemt.

Hij maakte verder bekend dat Lago- president Antonio Cavallaro eind juni Aruba zal verlaten om in Londen vicepresident te worden van Esso Africa Inc.

Een nieuwe maatschappij — Esso Marine Suplly Aruba — zal opgericht worden zodra de vergunning verkregen is. Deze maatschappij, waarvan de Technical Department- manager van Lago — George Reynolds — tot manager benoemd zal worden, blijft verantwoordelijk voor de ontmanteling en andere activiteiten die te maken hebben met de beëindiging van alle Lago- activiteiten op Aruba.

Richard Lo Ten Foe — Suriname Division- manager — werd benoemd tot manager van Esso Petrolera, het bedrijf dat moet zorgen voor de levering van olieproducten aan de lokale markt. Van Juan Yanes werd nog vernomen dat de manager van Lago Operations Department, Robert Naugle, de benoeming kreeg van Senior Project Advisor, Supply and Commercial Department, bij Esso Caribbean and Central America, te Coral Gables.

GEORGE P. REYNOLDS

ANTONIO CAVALLARO

Veel meer uitschrijvingen en paspoorten

Exodus van Aruba

ORANJESTAD — Uit het toenemend aantal uitschrijvingen uit het Bevolkingsregister en de verhoogde aanvragen van paspoorten blijkt dat velen het op Aruba niet meer zien zitten en het eiland verlaten. De laatste zes maanden hebben 1398 personen zich laten uitschrijven. Over dezelfde periode in 1983/1984 waren dit 578 personen.

Door de grote vraag naar paspoorten was de voorraad ook bijna op. Dankzij de medewerking van Curaçao kon Aruba duizend paspoorten vooruit ontvangen op de jaarlijkse bestelling van drieduizend.

De heer Thiel van het Bevolkingsbureau kon nog niet zeggen waarheen de vertrekkenden gaan, daarover wordt nog een overzicht uitgewerkt.

Het merendeel gaat echter wel naar Nederland en de Bovenwinden. De verwachtingen zijn dat het aantal vertrekkenden aanmerkelijk hoger is, omdat niet iedereen zich ineens laat uitschrijven bij de Bevolking.

De Kort-raadsvergadering wordt maandag vervolgd

ORANJESTAD — Wederom werd de voortzetting van de openbare vergadering van de Eilandsraad om te spreken over de benoeming van De Kort tot directeur van de Ontwikkelingsbank geschorst. Voorzitter Pedro Bislip deelde mede het juridisch advies te hebben ontvangen dat aan de leden ter bestudering zal worden toegezonden voordat de tweede ronde begint. Daarom werd geschorst tot maandagmorgen negen uur.

Voorts deelde voorzitter Bislip mede dat de door PPA/AVP aangevraagde vergadering over de munt, welke gisteren geen doorgang kon vinden omdat de MEP niet kwam opdagen, nu in de loop van de volgende week zal worden gehouden. Hij zegde toe dat dit zal geschieden vóórdat het topoverleg op Bonaire wordt gehouden.

Correspondentie

WILLIAM BATISTA (33), uit Venezuela, wil graag correspondentie aangaan met personen op Aruba. Hij studeert voor advocaat aan de Universidad de Santa Maria, te Caracas en houdt van skiën, autorijden, talen, geografie en geopolitiek. Zijn speciale wens is het Papiamento te leren. William Batista's adres is: Apartado 14.669, Caracas-1011-A, Venezuela.

Bij frontale botsing drie gewonden

ORANJESTAD — Op de weg van Kibaima ter hoogte van de Drive-in deed zich donderdagmiddag om zes uur een verkeersongeval voor, waarbij twee personen- wagens frontaal in botsing kwamen. Vermoedelijk was de bestuurder, die uit richting Santa Cruz kwam, aan het inhalen en wel met grote snelheid toen uit tegenovergestelde richting een andere auto naderde. De bestuurder H.M. raakte bekneld in zijn auto en moest door de brandweer uit de wagen worden gehaald. Drie personen kwamen in het hospitaal terecht. De materiële schade bedraagt ongeveer twintig mille.

Inbrekers op heterdaad betrapt

SAN NICOLAS — Drie mannen, C.R. (30), V.F. (35) en C.C. (32), werden door een bewaker op heterdaad betrapt op particulier terrein van een bedrijf te San Nicolas. Zij waren rubberen slangen van diverse las- en snijmachines aan het losmaken. Zij werden aan de recherche overgedragen. Bij huiszoeking in de woning van C.C. trof de recherche twee grote gereedschaps- kisten met allerlei apparaten en onderdelen aan, die vermoedelijk afkomstig waren van diefstal. Het trio bleef voor verder onderzoek ingesloten.

Man bedreigd

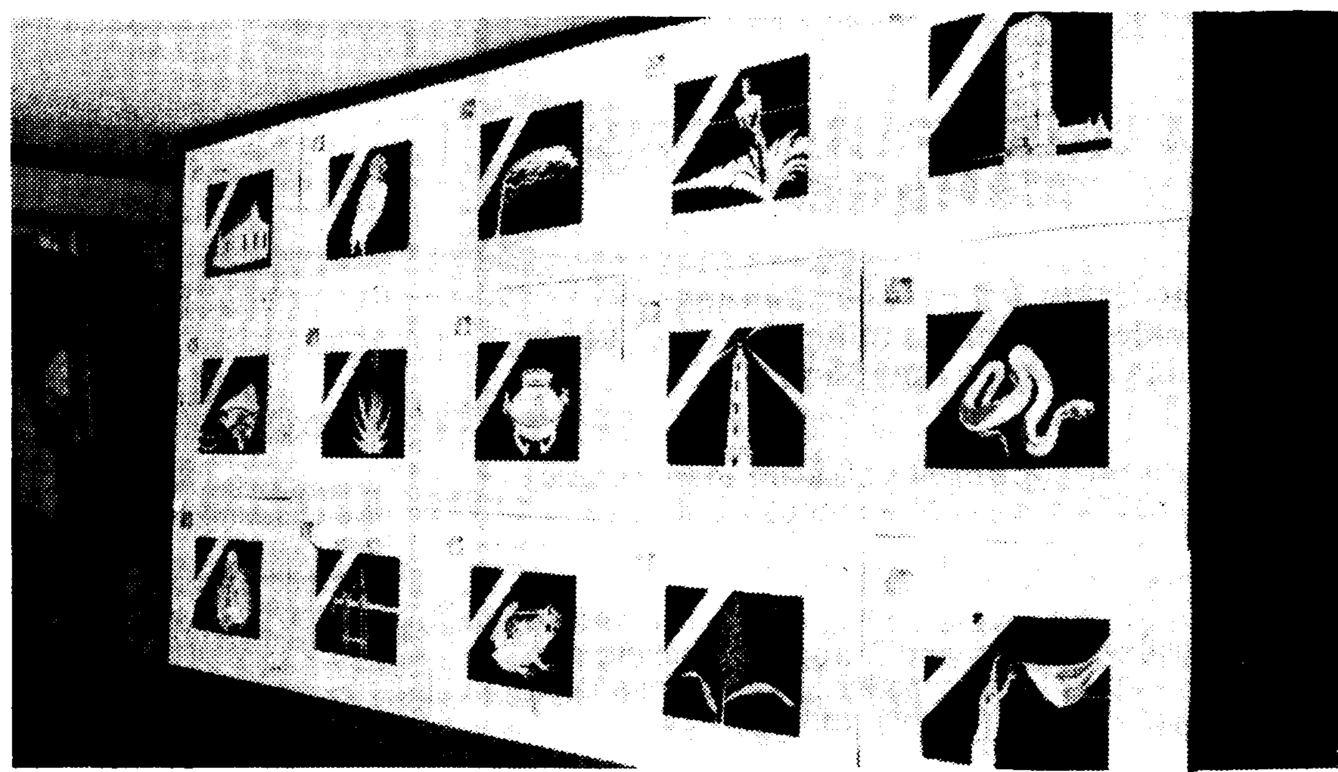
SAN NICOLAS — Een 63-jarige man deed bij de recherche aangifte van bedreiging tegen een voor hem onbekende man, die bij zijn woning was gekomen met een luchtdrukgeweer. De onbekende man bedreigde hem en zijn vrouw. Ze werden met de rug tegen de muur gezet, waarna de man alles overhoop haalde. Vermoedelijk was hij op zoek naar geld. Toen hij niets kon vinden, rende hij het huis uit en verdween in de duisternis. De recherche stelt een grondig onderzoek in.

Aruba genodigd voor 15 km loop Bonaire

ORANJESTAD — Arubaanse lange afstandlopers werden via IDEFRE uitgenodigd om ook dit jaar deel te nemen aan de jaarlijkse Bonaireaanse 15-km loop van Rincon naar Hotel Bonaire. Deze wedstrijd is op 26 mei, met de start om half zeven 's morgens bij het stadion te Rincon. Belangstellenden kunnen zich in verbinding stellen met Rudy Leysner, bij IDEFRE, die alle gegevens heeft over inschrijving en inschrijfgeld. Deelnemers moeten vóór 24 mei zijn ingeschreven.

RCA-vergadering

ORANJESTAD — Op zondag 5 mei 's morgens om half twaalf wordt in het RCA- centrum een algemene leden- vergadering gehouden. Indien bij aanvang geen quorum is dan wordt een half uur later een verdaagde vergadering gehouden. Het ligt in de bedoeling een nieuwe bestuurs- verkiezing te houden, waarvoor de leden op de voorwaarden van de statuten eveneens kandidaten kunnen stellen.

VO-voetbaltoernooi

ORANJESTAD — Maandagmiddag om drie uur wordt op het Mercurius- veld een aanvang gemaakt met het jaarlijks voetbal- toernooi voor scholen van het voortgezet onderwijs.

Er zal gespeeld worden in de drie divisies C, D en E. De deelnemers in divisie-C (geboren in 1971-1972): zijn La Salle College, Abraham de Veerschool en Colegio Arubano. In divisie-D (1968-1970) zijn: J.F. Kennedyschool, Colegio Arubano Oranjestad, John Wesley College, Colegio Arubano San Nicolas en Abraham de Veerschool. In divisie-E (jongens geboren in 1968 of eerder) nemen de volgende scholen deel: MTS Cesare Terzano, Colegio Arubano 1, Colegio Arubano 2, Martin Luther Kingschool, Augustinus College, John F. Kennedyschool, St. Antonius College en Abraham de Veerschool.

De wedstrijden voor maandag zijn:
op het Mercurius-veld
15.00 uur: J.F. Kennedyschool - Colegio Oranjestad (E); 16.00 uur: MTS - Colegio Arubano 2 (D).
op het La Fama-veld
15.00 uur: John Wesley - Colegio San Nicolas (D); 16.00 uur: Martin Luther King - Augustinus (E).

Voorbereiding op totaal pastoraal plan

Motivatiecursus voor pastorale medewerk(st)ers

ORANJESTAD — In het kader van de voorbereidingen voor het opstellen van een totaal pastoraal plan, geldend voor het gehele bisdom, wordt er dezer dagen in club San Martín te Santa Cruz een motivatie- cursus gehouden voor pastorale medewerkers. Het is het begin van een langdurig proces van studie en reflectie op de geestelijke en materiële situatie van de diverse eilandgebieden waarbinnen pastoraat wordt verricht.

Vanuit deze reflectie dient een pastoraal basis- programma met een algemeen doel en daarvan afgeleide specifieke doeleinden, geldig voor het hele bisdom, opgesteld te worden. Basis en achtergrond van het plan liggen in verschillende kerkelijke documenten verankerd. Onder meer wordt hierbij aangehaald de brief van de Antilliaanse bisschoppen «Rechtvaardigheid en vrede in een nieuw Caribisch gebied» (1975). Daarin wordt de wens uitgesproken dat de pastorale medewerkers samen met de bischoppen, in een geest van saamhorigheid en volledig vertrouwen het lichaam van Christus stichten. Ook de officiële documenten van de bisschoppensynode onderstrepen de noodzaak van samenwerking tussen de leden, kerkelijke hiërarchie, priesters en ordeleden.

Samenwerking is voor de Antillen uiterst belangrijk gezien niet alleen de situatie op godsdienstig gebied, maar ook gezien de teruggang in de bemanning van de kerk. In dit verband wijst de heer E. Illis namens de commissie sectie Aruba erop dat niet alleen de beschikbare krachten gebundeld dienen te worden, maar ook de doeleinden moeten concreet geformuleerd zijn. Vanuit welke omstandigheid, willen wij op pastoraal gebied wat bereiken en hoe willen wij dat?

Speciale verantwoordelijkheid dus voor leken. Daarom ook een motivatie- cursus. Het gaat erom dat de pastorale medewerkers gevormd worden in de methodologie vanwaaruit men een plan kan opstellen. Verder gaat het erom hen te vormen in het kiezen en formuleren van doelstellingen en ook in het gebruik van instrumenten, middelen ten behoeve van het evangelisatie- werk. De cursus wordt gegeven door de pastores Plata, Flavianus en Frehe uit Curaçao, terwijl de commissie Diocesaan Pastoraal Plan E sectie Aruba bemand wordt door de pastores Passadilla en Vijverberg, zuster Lucy Carion en de heer E. Illis.

*****

WARSCHAU — Solidariteits heeft opgeroepen tot een 1 Mei-samenkomst bij het graf van pastor Popieluszko. Het hoger beroep tegen zijn moordenaars begon vandaag. Er zijn 3 Solidariteitsactivisten in staat van beschuldiging gesteld wegens het beramen van een staking in februari, waarop maximaal 5 jaar staat.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00 / 13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruis- gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat / Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota. Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur. Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (openingstijden)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55 / 13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 uur ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, dinsdag en vrijdag van 09.30-12.00/13.30-17.30 uur; woensdag- en donderdagochtend gesloten, in de middaguren geopend; woensdagmiddag geopend tot 19.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA (openingstijden): dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba): Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

...

TELEARUBA
VRIJDAG: 18.00 The Smurfs; 18.30 Sportschool; 18.45 Telenovela: Colorina; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Lace (last episode); 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.
ZATERDAG: 18.00 CHIPS (Hawk and the hunter); 19.00 Progr. di Gobierno Central (min. E.F. Mansur); 19.30 The A-team (Hot styles); 20.30 Estreno (Thin ice); 22.05 «60» Minutes; 22.55 Santo Domingo invita; 23.45 Sluiting.

ORANJESTAD — De directeur van de Posterijen op Aruba, C.D. Dijkhoff, presenteerde aan minister ing. Roland Lacle en gedeputeerde Nelson Oduber zestien ontwerpen voor een Arubaanse postzegel, welke 2 januari volgend jaar ingevoerd wordt. De heer Nigel Mathew ontwierp de postzegel- afbeeldingen die verband houden met de status aparte, terwijl Evelino Fingal ontwerpen maakte van postzegels van het land Aruba. Na goedkeuring van het eilandsbestuur zal overgegaan worden tot het drukken van de postzegels. Op bijgaande foto's (boven) de presentatie door de heer Dijkhoff (3e van rechts) en (onder) een aantal ontwerpen voor een Arubaanse postzegelserie.

Ongerustheid over Galichi-brand

SEROE COLORADO — In de Calichi Pitch van de Lago werd gisteravond een brand gemeld. Een en ander veroorzaakte de nodige ongerustheid omdat dit soort branden steeds weer "uit zichzelf" veroorzaakt wordt, waarbij het vermoeden wordt geuit dat hier mogelijke "gevaarlijke afvalstoffen" zouden kunnen liggen. Diverse instanties van de overheid, onder meer de Veiligheids- inspectie stelden zich op de hoogte. De brand werd onder meer met schuim en zand geblust. Van Lago- zijde werd de Amigoe meegedeeld dat op deze plaats geen gevaarlijke afvalstoffen liggen opgeslagen. Bij blussen werd zand gekozen omdat dit het meest effectieve is. Later bleek dat papierafval in brand was geraakt en dat met een bulldozer hierover zand werd gedaan. Van overheidswege zou vandaag een onderzoek worden ingesteld naar de oorzaak van het brandje.

Wegens uitzondering voor Julio Croes

Overheidsvakbonden: niet gewerkte dagen betalen

ORANJESTAD — De besturen van de overheidsvakbonden SEPA, GABA en SIMAR hebben in een brief aan het Bestuurscollege hun verwondering uitgesproken dat het BC toch afgestapt schijnt te zijn van zijn destijds verkondigde en ook toegepaste standpunt «no work no pay».

De vakbonden halen hierbij een brief aan die het Bestuurscollege op 2 april zond aan de adjunct- commissie eerste klasse bij de dienst voor Arbeidszaken, Julio Croes, die enige tijd niet op het werk zou zijn verschenen en nu de opdracht kreeg zich 3 april te melden. In de brief stelt het BC onder meer: "Aannemende dat u zich ingaande morgen 3 april zult gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, hebben wij besloten de door u niet gewerkte dagen aan u uit te betalen en de blokkade van uw salaris op te heffen".

Met verbazing hebben de vakbonden kennis genomen van het standpunt van het BC en wijzen erop dat bedoelde ambtenaar tijdens een vergadering in het Cas di Cultura verklaarde dat hij reeds drie jaren achtereen een "individuele staking" voert.

Het zal uw college duidelijk zijn, aldus de drie vakbonden, dat een goed bestuur eist de toepassing van gelijke behandeling en niet als scheidsrechter op te gaan treden inzake het principe «no work no pay». Daarom eisen wij van uw college dat iedere werknemer gelijk behandeld wordt en eisen dat de stakingsdagen niet van de salarissen noch lonen worden ingehouden. Mocht dit reeds geschied zijn dan verzoeken de vakbonden het bedrag terug te betalen. Met een "wet voor één, wet voor allen", besluiten de vakbonden hun brief aan het Bestuurscollege.

KAAPSTAD — De totale terugtrekking van Zuid Afrika uit Angola is bedoeld om de kansen op vrede in Namibie te verbeteren, maar verandert op korte termijn niets aan de bestaande situatie, aldus diplomaten. Wel kan de internationale positie van Pretoria er door verbeteren en wordt de kritiek de mond gesnoerd.

NOORD — De serie informatie- bijeenkomsten voor lands- en eilands- dienaren werd in het Hulpbestuurskantoor te Noord voortgezet. Ditmaal waren de ambtenaren van Financiën — van land en eiland — bijeen om te horen hoe de structuur en organisatie van het overheids- apparaat van Aruba ingaande 1 januari volgend jaar er zal uitzien. Tevens werd gesproken over een fusie van de twee Financiën- afdelingen en de aspecten die betrekking hebben op het personeel. De heren Romeo Thijssen en Carlos Albertus van het Projectbureau Status Aparte en drs. Nico van Hoorn van Berenschot and Consultants, gaven de nodige uitleg.

Veel aandacht voor Midden Amerika

Vredes-conferentie Caracas trekt gemengd gezelschap

CARACAS — Een gemengd gezelschap besprak in de Venezolaanse hoofdstad de vredesproblematiek. Thema was De bevrijding en het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren en de vrede. De organisatie berustte bij Fundalatin van Venezuela, de Vredesuniversiteit van Belgie en de dienst Pax et Justitia van Latijns Amerika.

De vergadering hield zich bezig met het luisteren naar de verslagen over de bevrijdingsstrijd van volkeren op de vijf continenten. Ook analiseerde men de noodzakelijke voorwaarden om gemeenschappen op te bouwen met een grotere rechtvaardigheid en wilde men concrete voorstellen formuleren welke van belang kunnen zijn bij het werken aan de internationale solidariteit met alle organisaties welke zich inzetten voor de rechtvaardigheid en de vrede in de hele wereld. Onder de deelnemers waren figuren als de Nobelprijswinnaar voor de vrede Aldolfo Perez Esquivel van Argentinie, de secretaris generaal van de Vredesuniversiteit Francisco Barahona, de vertegenwoordiger voor de Palestijnse bevrijdingsbeweging PLO Ahmad Sobeh en het bestuurslid Mauricio Diaz van de Sociale volkspartij van Nicaragua. De nodige aandacht werd besteed aan de situatie in Midden Amerika.

Perez Esquivel gaf als zijn overtuiging dat men het Contadora- proces weer tot leven moet brengen. Via internationale solidariteit moet dit proces versterkt worden, waarbij de 21 punten in praktijk moeten worden gebracht welke door de Contadoragroep op papier zijn gezet. Het is het meest bruikbare alternatief voor het oplossen van het conflict tussen deze broederlanden, aldus Perez Esquivel. Deze meent dat de politiek van de Amerikaanse president Ronald Reagan «elk type van overleg uitsluit». Hij heeft de overtuiging dat de VS een «militaire oplossing nastreven en niet een oplossing via overleg». Perez Esquivel vindt dat centraal bij dit alles moet staan het zelfbeschikkingsrecht van de betrokken volkeren en in dit geval speciaal van het volk van Nicaragua. Laten de VS het geld dat nu in bewapening en militaire zaken wordt gestoken besteden voor dit vredesdoel in samenwerking met de betrokken volkeren. De Nobelprijswinnaar is er van overtuigd dat geen enkel volk geweld wil maar dat alle volkeren in vrede willen leven. Op deze manier kunnen zij eindelijk de weg opgaan van ontwikkeling.

Huisvrouwen in Caracas protesteren

CARACAS — Ongeveer een duizend huisvrouwen hebben in de Venezolaanse hoofdstad gedemonstreerd tegen de stijgende kosten van levensonderhoud en de aanhoudende stroom van prijsverhogingen voor allerlei artikelen. De salarissen moeten omhoog, Er is al genoeg honger, Wij eisen prijsbeheersing, waren enige leuzen welke de dames meevoerden. Volgens deze boze huismoeders zijn de regering en de werkgevers/ ondernemers allemaal even schuldig aan een en ander. Op een afbeelding bij een leeg bord met een afgekloven been daarop stond vermeld: Dit is het sociale pact, waarmee verwezen werd naar de overeenkomst tussen de regering, de werkgevers en de vakbonden waarover Jaime Lusinchi het had tijdens zijn verkiezingscampagne. De dames gaan een beweging oprichten welke tegen de huidige crisis ten strijde trekt.

Witte Huis: op 1 lijn met Vaticaan

WASHINGTON — Volgens het Witte Huis is president Ronald Reagan helemaal niet op zijn vingers getikt door het Vaticaan en was Reagan ook helemaal niet bezijden de waarheid toen hij meedeelde dat de paus aan zijn zijde stond wat zijn Midden Amerika-politiek betreft. Woordvoerder Larry Speakes wees er op dat de president «zeer in het algemeen» had gesproken. In het kader van zijn offensief om een meerderheid te krijgen in het congres voor zijn plan de CIA-hulp aan de anti- Sandinistische guerrillastrijders te hervatten had Reagan meegedeeld dat zijn Midden Amerikabeleid door Johannes Paulus II werd gesteund. De paus, zo vertelde Reagan, had mondeling gepleit voor voortzetting van dit beleid en stond achter «alle activiteit» van de Verenigde Staten in dit gebied. Het Vaticaan reageerde snel daarop met de mededeling dat de paus mondeling noch schriftelijk aan Reagan een boodschap over diens Midden Amerika-beleid had doen toekomen. De paus, zo maakte het Vaticaan duidelijk, had alleen in een rede in algemene bewoordingen op de verantwoordelijkheid van de VS voor het behoud van de vrede gewezen. Speakes liet in aansluiting op de Vaticaanse reactie horen dat Reagan en het Vaticaan «hetzelfde» hadden gezegd. Hij gaf de goede raad de teksten nog eens door te nemen. «U zult in de verklaring (van het Vaticaan) ondersteuning ontwaren voor het vredesplan van de president voor het gebied en dat heb ik gezegd, en dat heeft de president gezegd». Aldus het Witte Huis orakel Speakes.

Aruba naar go- kart races op Trinidad

ORANJESTAD — Een Arubaanse delegatie is gisteren naar de internationale go-kart- wedstrijden op Trinidad vertrokken. Voor de eerste maal zal op de nieuwe strip van Trinidad worden gereden. Aruba wordt vertegenwoordigd door de go-karters Edwin Arends, Hubert Lopez, Anuar Dominguez en George Martis. Bobby Wanipa treedt als captain van het Arubaanse team op. Voorts Micky Gravenhorst (public relations) en voorzitter van de go-kart- commissie Karel Arends. Morgen worden de eerste wedstrijden gehouden waarna zondag de finale plaatsvindt.

Ook vanuit Curaçao vertrekt vandaag een uit drie rijders bestaande delegatie naar Trinidad. Aan de races nemen kartingcoureurs deel uit onder meer Groot Brittannië, de Verenigde Staten, Puerto Rico, Sto Domingo en Jamaica. Over deelname van een delegatie uit Peru bestaat op het laatste moment echter nog enige onzekerheid.

Nica-hulp voor slachtoffers aardbeving Chili

MANAGUA — De Sandinistische regering van Nicaragua heeft tienduizend dollar ter beschikking gesteld van de slachtoffers van de aardbevingsramp welke Chili zondag trof. De gift is overgemaakt via het Rode Kruis.

Bij politie optreden in Peru tegen stakers doden en gewonden

LIMA — Bij een politieoverval in een door de arbeiders bezette mijn in Peru, waar men twee bedrijfsleiders gegijzeld houdt, zijn vier doden gevallen. Elders vielen er gewonden bij een politieactie tegen stakers. Voor dinsdag is een algemene staking voor het overheidspersoneel aangekondigd uit solidariteit met de in diverse sectoren stakende arbeiders.

Met veertig man viel de politie de mijn van American Northern Peru Mining company in Quiruvilca binnen, waarbij men met machinegeweren schoot. Twee mijnwerkers en hun echtgenoten kwamen daarbij om. Zij sliepen op dat ogenblik. De mijn wordt door de mijnwerkers bezet terwijl men twee bedrijfsleiders gijzelde. Men ging tot deze actie over nadat op verzoek van de mijndirectie verschillende vakbondsleiders waren opgepakt. Ondanks de politieactie bleven de bedrijfsleiders in handen van de stakers.

Twee arbeiders raakten gewond bij een politie-actie bij de genationaliseerde staalfabriek in Chimbote. De staalarbeiders zijn sinds 2 maart in staking wegens looneisen. In deze stad werd gisteren uit solidariteit met deze stakers gestaakt.

Voor dinsdag is in heel Peru een solidariteitsstaking afgekondigd door het Peruaanse vakverbond voor overheids- personeel dat zegt 600.000 werknemers te vertegenwoordigen.

Eden Pastora: niet aan tafel Sandinisten

SAN JOSE — De Nicaraguaanse guerrillaleider Eden Pastora denkt er niet aan met het Sandinistische bewind van Managua aan tafel te gaan zitten voor overleg over een bestand, zoals door de Amerikaanse president Ronald Reagan is voorgesteld. Pastora deed deze uitspraak in wat hij noemt «bevrijd gebied in Nicaragua». Volgens zijn zeggen telt zijn guerrillabeweging ARDE tienduizend manschappen. Pastora zei nog dat er druk van buiten wordt uitgeoefend op zijn manschappen de strijd te staken, maar hij verduidelijkte niet waar die druk vandaan komt.

Decennium voor de vrouw voldeed geenszins aan de verwachtingen

DEN HAAG — Bij het afsluiten van een periode van tien jaar voor de vrouw met een speciale conferentie van de Verenigde Naties, zal in juli in Nairobi worden vastgesteld dat deze niet heeft gebracht wat met name vrouwen ervan hadden verwacht.

De grootste verdienste is wellicht dat het onderwerp "Vrouwen en ontwikkeling" nadrukkelijk staat op de agenda van de internationale gemeenschap, wat de bewustwording en organisatie van vrouwen bevordert. De fraaie aanbevelingen en doelstellingen werden in belangrijke mate niet verwezenlijkt.

Dit heeft de Nationale Adviesraad voor Ontwikkelings- samenwerking minister Schoo geschreven, die donderdag in Den Haag de conferentie heeft geopend over "Vrouwen en ontwikkeling". Deze duurt ook vrijdag voort en is georganiseerd door het Vrouwenberaad Nederlandse Ontwikkelings- instanties. Er nemen vertegenwoordigers aan deel van overheidsen particuliere instellingen en organisaties die concreet ontwikkelingswerk financieren en uitvoeren, alsmede vrouwen uit Nederland en ontwikkelings- landen en van organisaties uit Derdewereldlanden die met Nederlandse ontwikkelings- instanties samenwerken.

Zij buigen zich in Den Haag over de vraag hoe de Nederlandse regering en andere ontwikkelings- instanties en -organisaties in het land de afgelopen tien jaar een beleid hebben verwezenlijkt voor verbetering van de levensomstandigheden van vrouwen in ontwikkelings- landen. Het is de bedoeling, dat de conferentie aanbevelingen oplevert voor aanvulling of wijziging van het beleid.

Dat de inspanningen van het decennium voor de vrouw niet hebben opgeleverd wat werd verwacht, wijten de vrouwenbewegingen uit de Derde Wereld vooral aan de gevolgde strategie: vrouwen moeten meer dan nu geïntegreerd worden in bestaande economische, sociale en politieke structuren. Deze strategie is volgens hen gebaseerd op misvattingen. De belangrijkste ervan is, dat vrouwen niet bijdragen aan het ontwikkelingsproces van hun land. Volgens het advies aan minister Schoo hebben vrouwen in veel ontwikkelingslanden evenwel een zwaardere dagtaak dan mannen. Hun werk wordt officieel huishoudelijk of verzorgend genoemd, ook als het produktief is, bij voorbeeld landbouw.

Minister Schoo staat een autonomie-benadering voor, waarbij vrouwen mede vorm geven aan en beslissen over de nog door mannen bepaalde wereld. De vrouwenbewegingen in de Derde Wereld willen ook deze strategie. Noodzakelijk is het volgens het advies, dat de vrouwen in de Derde Wereld rechtens de ruimte krijgen voor een autonome ontwikkeling, zeggenschap hebben over eigen lichaam en leefsituatie en economisch een grotere zelfstandigheid krijgen.

Volgens CIA: Cuba blijft Salvador-guerrilla steunen

WASHINGTON — Cuba is van plan de linkse guerrilla in El Salvador te blijven ondersteunen evenals andere groeperingen welke tegen Amerika strijdbaar zijn. Zo ontleende de New York Times aan niet met name genoemde bronnen bij de inlichtingen-dienst. Deze verzekering zou gegeven zijn door Manuel Pineiro, het hoofd van de Cubaanse inlichtingendienst die onlangs in de Verenigde Staten op bezoek is geweest. Ondanks de uiterlijke verzoenende opstelling van Cuba tegenover de VS zal Havana niets ondernemen dat de positie van de Sandinisten in Nicaragua of de linkse guerrilla in El Salvador kan verzwakken. Ook citeert de New York Times CIA-bronnen volgens welke Russische militairen gesignaleerd zijn in het gezelschap van Sandinistische legereenheden in de gevechtszone in het noorden van Nicaragua aan de grens met Honduras.

Ambassadeur Costa Rica in Managua krijgt andere post

SAN JOSE — De Costaricaanse ambassadeur in Managua, Jesus Manuel Fernandez, wordt overgeplaatst, zo is officieel bevestigd in San Jose. Volgens minister Carlos Jose Gutierrez van Buitenlandse zaken kan nog niet worden meegedeeld welke standplaats hij nu krijgt omdat het «placet» van de betrokken regering nog niet is ontvangen. Dit wil zeggen dat het land waarvoor hij in principe is benoemd nog niet heeft beslist of men hem als zodanig zal aanvaarden. Op ambassadeur Fernandez is nogal veel kritiek geweest. Zo werd hem kwalijk genomen dat hij in december op vakantie ging terwijl zich in zijn ambassade de Nicaraguaanse dienstweigeraar Jose Manuel Urbina zich bevond, die op 24 december onder vreemde omstandigheden van het ambassade- terrein verdween, waarna het tot een ernstig diplomatiek incident kwam tussen Costa Rica en Nicaragua. Volgens de critici van de ambassadeur had dit nooit gebeurd wanneer hij ter plaatse was geweest. Volgens San Jose zou namelijk Urbina met geweld van het ambassade- terrein zijn verwijderd.

Verkeerd geparkeerd

ARLINGTON — Een één-motorig Cessna-vliegtuig dat in opdracht van plaatselijke radiomroepen in de lucht was bij Arlington in Texas om de verkeersstromen in de gaten te houden en verkeers-opstoppingen door te geven kwam in moeilijkheden. Als gevolg daarvan vloog het toestel tegen een appartementengebouw op. Het vliegtuig drong een leeg appartement op de tweede verdieping binnen. De twee inzittenden liepen verwondingen op maar zijn buiten levensgevaar. De blikschade bij dit verkeerd parkeren bedraagt 35.000 dollar aan het toestel en 45.000 aan het appartment.

Beperkt VCVF programma

WILLEMSTAD — Komend weekeinde wordt maar een beperkt programma afgewerkt voor de VCVF-competitie. Vijf verenigingen zijn met hun eerste en tweede team uitgenodigd voor het Abrahamsz Harbour Works-toernooi dat morgen wordt verspeeld. Van de zes geplande competitiewedstrijden is eigenlijk geen enkele echt interessant. Of het zou de wedstrijd tussen Bandi Kas en Angua moeten zijn.

In de standen zoals die hieronder zijn weergegeven zijn de twee niet gespeelde wedstrijden in de B-klasse niet verwerkt. Er zal eerst afgewacht moeten worden wat de competitieleider officieel hierover heeft beslist. Inde A-klasse is de vereniging Abrahamsz Harbour Works door het laten medespelen van een speler, die volgens de VCVF niet had mogen spelen, vrij zwaar gestraft. De vereniging heeft hiertegen protest aangetekend, en is nu in afwachting van de eventuele wijziging in de straf. Zodra deze straf onherroepelijk is geworden, zullen we deze verwerken in de stand.

De standen tot en met vandaag zijn:

A-KLASSE

1.Willemstad	4	3	1	0	7	10- 2
2.DTS	4	3	1	0	7	12- 5
3.Abr. Harbour Works	5	2	1	2	5	15- 8
4.Unidos	5	1	2	2	4	6- 6
5.Quick'60	3	1	0	2	2	6- 8
6.TES	5	0	1	4	1	2-24

B-KLASSE

1.UNA	5	2	2	1	6	13- 9
2.CDM	4	1	3	0	5	10- 9
3.Quick'60 2	3	2	0	1	4	6- 4
4.Bandi Kas	3	0	3	0	3	4- 4
5.Willemstad 2	3	1	1	1	3	7- 8
6.Angua	4	1	1	2	1	7-13
7.Olympia	4	1	0	3	2	10-10

C-KLASSE

1.Amareira	5	5	0	0	10	19- 2
2.Juristen	4	3	0	1	6	12- 4
3.Unidos 2	4	2	2	0	6	9- 4
4.Quick '60 3	4	2	1	1	5	4- 3
5.DTS 2	4	1	1	2	3	7-10
6.Willemstad 3	5	1	1	3	3	5-16
7.Jan Thiel Boys	5	0	2	3	2	6-16
8.Abr. Harbour Works 2	5	0	1	4	1	6-13

V-KLASSE

1.Quick '60 4	2	2	0	0	4	4- 1
2.Willemstad 4	3	2	0	1	4	7- 3
3.Abr. Harbour Works 3	3	2	0	1	4	8- 5
4.Quick '60 5	3	1	0	2	2	10- 5
5.Willemstad 5	3	0	0	3	0	0-15

Het programma voor het komende weekeinde ziet er als volgt uit:

B-klasse			
Bandi Kas - Angua	ZO	16.30	WSD
Olympia - CDM	ZA	16.30	CDM
C-klasse			
Juristen - Jan Thiel Boys	ZA	16.30	WSD
Quick '60 3 - Willemstad 3	ZO	15.00	QCK
V-klasse			
Quick '60 5 - Willemstad 4	ZO	16.30	QCK
Quick '60 4 - Willemstad 5	ZA	16.30	QCK

AMIGOE-KIJKTIP voor dit weekeinde:
zaterdag: het AHW-toernooi
zondag: Bandi Kas - Angua

Tijdens tweede dag zaalhockeytoernooi

Marine zorgt bijna voor een verrassing

WILLEMSTAD — Gisteren zijn weer een viertal wedstrijden gespeeld in het eerste zaalhockeytoernooi van Curaçao. Zowel bij de dames als de heren werden er twee spannende wedstrijden gespeeld waarbij weer erg veel gescoord werd. De eerste wedstrijd van de dames en de laatste van de heren waren gisteren echte publiekstrekkers. De marinedames en die van VRO hielden elkaar na 40 minuten goed in evenwicht met een 2-2 score terwijl de marineheren bijna voor sensatie zorgden tegen de Juristen.

SPANNEND

De eerste wedstrijd van de avond ging tussen de Marinedames en de dames van VRO. Het was een zeer spannende wedstrijd met een wisselend spelbeeld. Waren de VRO dames in de eerste helft steeds in de aanval, in de tweede helft was het weer VRO die de strijd dikteerde. Op dat moment stond VRO echter wel al voor met 2-0 door doelpunten van gastspeelster Mieke Koorevaar. De Marine kwam echter uitstekend terug door twee treffers van Liesbeth Boon die zelfs kort voor tijd nog een goede kans had op de winnende treffer. De eindstand 2-2, was echter de juiste en daar waren alle aanwezigen het mee eens.

Na de dameswedstrijd was het de beurt aan de jeugd voor hun eerste wedstrijd van dit toernooi. Gecoached door Eric van Heeswijk zetten zij tegenstander CHC onder zeer grote druk maar faalden helaas op de juiste momenten. CHC liet de jeugd uitrazen en sloeg toen binnen tien minuten toe. Nadat Dick Zeijdel voor 2-0 had gezorgd en men even gas terug nam, kwam de jeugd terug met een gave treffer van Matthijs Lighthart. Hij verzilverde een zeer professioneel genomen strafcorner waar CHC keeper Korevaar geen kijk op had. De jeugd werd toen echter wat overmoedig door te blijven aanvallen waardoor men onnodig balverlies leed. Tegen een ervaren ploeg als CHC is dat funest en dat heeft men ondervonden. Rocklin Spencer, twee maal, Tibor Luckman een en Ronnay de Vries met een zorgden voor een ruime 6-1 ruststand. De jeugd kwam nog een keer terug door Edward Roossingh die ook al een strafcorner uitstekend wist te benutten maar toen was de koek wel op. Dick Zeijdel met zijn derde doelpunt, Rocklin en Bruce Spencer, en als laatste nogmaals Ronnay de Vries zorgden voor de uiteindelijke 9-2 overwinning die zondermeer verdiend was. De jeugd kan ondanks de grote nederlaag terugkijken op een goede wedstrijd waarin men niet eenmaal werd weggespeeld maar het moest afleggen tegen het veel technischer spelende CHC.

EENZIJDIG

De tweede dameswedstrijd tussen de Juristen en CHC was een zeer eenzijdige wedstrijd waarin de CHC dames tot een hoge score konden komen. Onder aanvoering van Mieke Korevaar en Kiki de Vries werden de dames Juristen bij vlagen overspeeld. Mieke Korevaar nam met vier treffers bijna de helft van de produktie voor haar rekening terwijl de overige doelpunten werden gescoord door Kiki de Vries, drie maal, en Gloria Fangman die samen met Niesjen Maters de overige twee voor haar rekening nam. De eer voor de damesjuristen werd gered door Kathy van Wijngaarden en Marijke Gorsira. De laatste miste overigens vlak voor tijd een unieke kans voor open doel zodat de score op 9-2 bleef steken.

VERRASSING

De laatste wedstrijd van de avond was een echt spektakel, een waar sluitstuk van een avond goed zaalhockey. De Marine moest het opnemen tegen de Juristen en waren bij voorbaat eigenlijk al door de aanwezigen als kansloos betiteld. Het pakte echter heel anders uit en uiteindelijk mochten de Juristen nog blij zijn dat ze de volle winst binnen hadden gehaald. In het begin leek het er echter wel op dat de Juristen naar een eenvoudige zege zouden uitlopen toen Dennis Muys binnen een paar minuten al voor 2-0 had gezorgd. Een van de treffers werd gescoord uit een strafpush nadat de uitstekende Marine keeper Joep de bal onder zijn lichaam had gekregen en deze niet meer te spelen was. De Marine kwam echter zeer goed terug door treffers van Kas Paulus en Danny Breen. Muys zorgde echter weer voor afstand maar nog gaf de Marine zich niet gewonnen. Uitblinker Dick Visser zorgde voor de derde treffer en het was weer gelijk.

De juristen hadden het in die fase erg moeilijk en konden slechts met de grootste moeite de Marine van scoren afhouden. Keeper Frits Gorter vervulde daarbij een hoofdrol door een aantal goed uitgespeelde marinekansen om zeep te helpen. Aan de andere kant van het veld groeide de keeper van de Marine uit tot de beste speler van het veld. Met name Muys had de grootste moeite om hem te passeren doordat hij dook op zo'n beetje iedere bal die voor zijn hok kwam. Hij voorkwam zeker een zevental doelpunten en vormde voor zijn ploeg een grote inspiratiebron. Nadat Muys, uit een strafpush, en Steven van de Velde, uit een onmogelijk hoek nadat hij eerder al de paal had geraakt, de score hadden opgetrokken tpt 5-3, leek de strijd gestreden. Toch gaf de marine het niet op en ontketende nog eenmaal een alles of niets offensief. Het leidde tot de meest curieuze treffer van de avond. In een zeer onoverzichtelijke situatie ontving Dick Visser de bal en passeerde hij keeper Gorter op onnavolgbare wijze. Hoe het in zijn werk gegaan is weet alleen Visser, maar dat het een geldig doelpunt was kon worden opgemaakt uit de beslissing van de scheidsrechters. Ondanks zwaar aandringen bleef het echter bij die score en konden de Juristen met een gerust hart adem halen.

UITSLAGEN

Dames: Marine — VRO: 2-2; Juristen — CHC: 2-9.
Heren: CHC — Jeugd: 9-2; Marine — Juristen: 4-5.

Sunfish-wedstrijden op het Spaanse water

WILLEMSTAD — Zondag zullen de sunfish-wedstrijden om de "Rudy Dovale trofee" worden gezeild op het Spaanse Water. Er wordt in drie klassen gezeild: A, B en C-klasse. Er kan tot aan 10.00 uur worden ingeschreven bij de start op Asiento á fl.2,50. De nummers 1 en 2 van de B- en C-klasse zullen automatisch een volgende wedstrijd een klasse hoger worden ingedeeld. De laatsten uit de A- en B-klasse zullen een klasse lager moeten varen. De tijden van beide gevaren wedstrijden worden bij elkaar geteld om te bepalen wie er winnaar is geworden. Direct na afloop vindt de prijsuitreiking plaats.

Door Zuidafrikaanse invitatie aan te nemen

Rugbyteam van Nieuw Zeeland negeert internationale opinie

WELLINGTON — Tegen de uitdrukkelijke wens van de Nieuwzeelandse regering in, zal de 'All Blacks', het rugbyteam van Nieuw-Zeeland, in de loop van dit jaar een tournee door Zuid-Afrika maken.

Na een vergadering, die vier uur duurde, besloot de Nieuwzeelandse rugbybond gehoor te geven aan de Zuidafrikaanse invitatie. Het bestuur negeert hiermee de internationale opinie, een oproep van de regering en een persoonlijke instructie van minister-president Davis Lange.

Onmiddellijk nadat het besluit van de bond werd bekend gemaakt, riepen leiders van anti-apartheidsgroeperingen op tot een nationale protestdag. Die zal op 3 mei worden gehouden. Ook vice-premier Geoffrey Palmer reageerde woedend. "De rugbyers staan alleen. Zij zullen dan ook alleen de gevolgen van hun trip moeten voelen", zei Palmer. De socialistische regering van Nieuw-Zeeland heeft al diverse keren laten weten, dat de reis door Zuid-Afrika de belangen van Nieuw-Zeeland op allerlei andere dan sportieve terreinen kan schaden.

Voorzitter Ces Blazey van de Nieuwzeelandse rugbybond wilde niet bekend maken hoe de stemverhouding tijdens de vergadering was geweest. Maar hij verklaarde wel dat een ruime meerderheid het besluit ondersteunde. "Onze reis heeft niets te maken met een zogenaamde sympatie voor het apartheidsbeleid van de Zuidafrikaanse regering", zei Blazey. "De afkeer van de Nieuwzeelandse regering van discriminatie is al lang bekend. Onze trip zal dus geen afbreuk doen aan dat imago". Blazey verwees naar de bezoeken, die premier Lange de afgelopen weken heeft gebracht aan onder meer Kenia, Tanzania en Botswana. "Hij heeft die landen ervan overtuigd, dat zijn regering alles heeft gedaan om de tournee tegen te houden. Dan weet iedereen toch, dat het van ons een onafhankelijke stap is".

De reis van het rugbyteam 'All Blacks' kan echter nog worden geblokkeerd door een staking op het nationale vliegveld van Nieuw-Zeeland. Dat bleek donderdag tijdens een spoedvergadering van de vakbonden van Nieuw-Zeeland.

Twee prominente sponsors van de Nieuwzeelandse rugbybond hebben aangekondigd zich terug te zullen trekken. Zij zijn teleurgesteld over de beslissing van de bond de nationale ploeg naar Zuid-Afrika af te vaardigen voor een reeks wedstrijden. De twee sponsors waren jaarlijks goed voor een bedrag van rond een kwart miljoen Antilliaanse guldens. Zij nemen hun bijdragen in heroverweging. Als de sponsors van de rugbybond zich inderdaad terugtrekken is de kans dat het nationale rugbykampioenschap in Nieuw-Zeeland doorgaat, uiterst klein.

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de Major League baseballwedstrijden in Amerika zijn:

AMERICAN LEAGUE
New York Yankees - Chicago White Sox 3-2; Cleveland Indians - Baltimore Orioles 11-5; Toronto Blue Jays - Texas Rangers 4-2; California Angels - Minnesota Twins 9-8; Boston Red Sox - Kansas City Royals 4-3 (14 innings).

NATIONAL LEAGUE
Montreal Expos - St. Louis Cardinals 7-1; Los Angeles Dodgers - San Diego Padres 5-0; Cincinnati Reds - San Francisco Giants 4-3 (10 innings).

Afrikaanse Sportraad wil boycot van Nieuw Zeeland

NAIROBI — De voorzitter van de overkoepelende Afrikaanse Sportraad heeft een oproep gestuurd naar zijn leden tot een boycot van Nieuw-Zeeland. Aanleiding is de trip van de All-Blacks, het Nieuwzeelandse rugbyteam, aan Zuid-Afrika. Tessema Ydekchew, de Ethiopische voorzitter van de raad, stelde verder een schorsing voor van Nieuw-Zeeland op de Gemenebestspelen, die het volgende jaar in Schotland worden gehouden.

Na ruime voorsprong door Pirates met 8-7 verslagen

Veldfouten doen Groot Kwartier Stars das om

WILLEMSTAD — Groot Kwartier Stars kwam gisteravond heel dicht bij zijn eerste overwinning in de AA-klasse baseballcompetitie. Tegen Sta. Maria Pirates / Petromar stond het na vier innings strijd ruim voor met 7-1 maar daarna begon de ploeg systematisch haar eigen graf te graven. Op de meest cruciale momenten faalde het grovelijk in het veld. Sta. Maria greep de geboden kansen gretig aan en pakte uiteindelijk in extra-innings de overwinning met de score van 8-7.

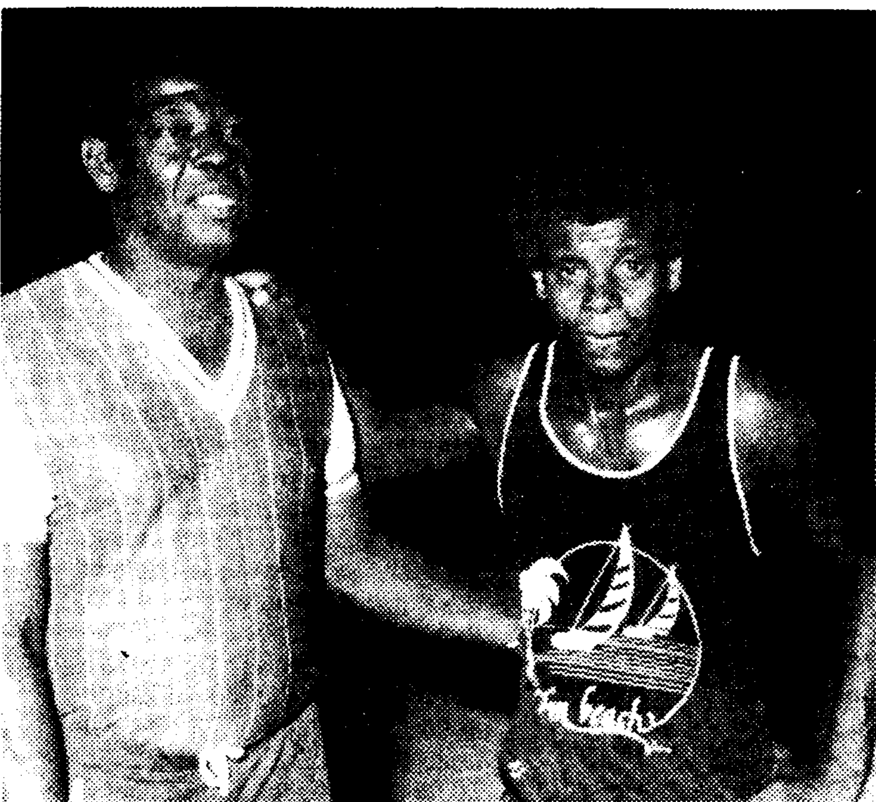
GK Stars nam een ruime voorsprong in de derde en vierde inning met goed slagwerk gecombineerd met enkele misgrepen van Pirates als veldploeg. De zes runs voorsprong leek de ploeg voldoende armslag te geven om — na vier achtereenvolgende nederlagen — haar eerste overwinning te registreren. Temeer daar pitcher Tonka Cecilia niet al te veel problemen bleek te hebben met de slagmannen van Sta. Maria. De zevende en achtste inning brachten echter een ommekeer in de strijd. In de lucky seven naderde Pirates tot één run waarna het in de achtste de score recht trok. De run waarmee Pirates de stand op 7-7 in evenwicht bracht was een homerun van Edson Sophia. Dit alles werd mogelijk gemaakt door het falende veldspel van de Groot Kwartier ploeg. Vaak onnodige fouten die meteen afgestraft werden door Pirates. De fout van achtervanger Eugène Ignacio bijvoorbeeld, die in de achtste inning een foulfly welke een gemakkelijke vangbal had moeten worden en het einde van de slagbeurt van Pirates zou hebben betekend, liet vallen.

Vlak daarop mepte Sophia de bal het speelpark uit voor een homerun en GK Stars was op slag ook de minimale voorsprong die het nog had kwijt. De beslissing viel in de tiende inning, wederom als gevolg van veldfouten.

Sophia die het eerste honk had bereikt op een fout van de derde honkman bereikte het thuishonk op een misgreep van de tweede honkman. De eindcijfers waren als volgt: 8 runs, 12 honkslagen en 2 veldfouten voor Sta. Maria Pirates en 7 runs, 9 honkslagen en 9 veldfouten voor GK Stars. Winnende werper was Plies Jacoba en verliezer Desmond Bradwaith.

Voor de Sta. Maria-ploeg is dit een belangrijke zege. Zij bereikt daar twee dingen mee namelijk dat de aansluiting met de kopgroep blijft behouden en dat tenminste een gemiddelde van 500 verzekerd is aan het eind van de eerste ronde. Pirates heeft nu namelijk een record van 3-2 en moet nog eenmaal uitkomen en wel tegen Blue Hawks. GK Stars heeft in vijf wedstrijden het zoet van de overwinning nog niet mogen smaken. In zijn laatste optreden in de eerste ronde ontmoet het koploper Sta. Rosa Indians. De standenlijst ziet er thans als volgt uit:

1. Indians	4	1	
2. Scorpions	4	2	1/2
3. Pirates	3	2	1
Wild Cats	3	2	1
5. Blue Hawks	2	3	2
Alpha	2	3	2
7. GK Stars	0	5	4

Braziliaan bij SUBT

WILLEMSTAD — De Fedeprof-club SUBT heeft thans de beschikking over een buitenlandse voetballer. Het is de 25-jarige Paulo Roberto da Silva uit Rio de Janeiro. Het contact met deze Braziliaanse voetballer is tot stand gekomen tot Wilhelm Canword met o.a. George Sillie omstreeks het Braziliaans carnaval een trainerscursus (voor gevorderden uiteraard) in Rio volgde. Hij werd daar benaderd door Paulo Roberto.

Terug op Curaçao heeft Canword contact met zijn bestuur opgenomen en dit gesprek heeft geleid tot activiteiten om de Braziliaan naar Curaçao te halen. In samenwerking met o.a. Santa Rita Futbol Club (Rio), de Braziliaanse voetbal Bond, de voetbal instanties op Curaçao en het gouvernement, is de nieuwe midvoor van SUBT gearriveerd. Men hoopt naast het behalen van het kampioenschap, op deze manier ook een bijdrage te leveren aan de verhoging van het voetbalpeil op Curaçao. Het contract met de Braziliaan is voor twee jaar.

Oehlers beste gewichtheffer

WILLEMSTAD — Renny Oehlers is winnaar geworden van het powerlifting contest van de UNA. Deze 23-jarige student drukte in totaal 480 kg, hetgeen volgens de Swartz-formule als beste prestatie van alle deelnemers kan worden gekenmerkt. Deze gewichthefferswedstrijd speelde zich voor de kantine van de UNA af.

De uitslagen in de verschillende klassen zijn als volgt: Lichtgewicht: Merrill Sulvaran: (totaal) 270 kg; Middengewicht: Michael Gaari: 345 kg; Lichtzwaargewicht: John Leito: 335 kg; Halfzwaargewicht: Renny Oehlers: 480 kg; 100 kilo klasse: Luis Winklaar: 430 kg.

Laatstgenoemde drukte bij het onderdeel "Bench-press" in een extra poging een gewicht van 162,5 kg omhoog, hetgeen 17 1/2 kg meer was dan tijdens de officiële wedstrijden.

Mets Scout geeft Wild Cats training

WILLEMSTAD — Gisteren is op Curaçao de Portorikaan Felix Bernardo Millán gearriveerd. Deze 41-jarige scout van de het op dit moment zo goed doende New York Mets, is door Wild Cats/Banco di Caribe naar Curaçao gehaald in navolging van de vorige maand gearriveerde en weer vertrokken Venezolaanse coach van Zulia.

Millán, die tot 1980 nog actief professioneel baseball speelde in Japan, zal hier enkele clinics geven. Gisteravond heeft hij reeds in het Rif stadion de spelers van Banco di Caribe onderhanden genomen. Vandaag houdt hij van vijf tot zeven een clinic te St. Joris ballpark, waarna hij van 20.00 — 22.00 uur in Sentro Deportivo aan het werk gaat.

Zaterdag zal de oud-major league aanwezig zijn bij de opening van de Liga Hubenil in het Nicho Hutardo Ballpark. Dit geschiedt om 10.00 uur.'s Avonds zal hij de gast zijn van Banco di Caribe / Wild Cats als ze hun wedstrijd tegen Alpha Zelbo moeten spelen in Sentro Deportivo Korsou. Nadat hij zondag nog wat wedstrijden heeft bijgewoond, zal er 's avonds met een BBQ afscheid worden genomen. Maandag zal hij weer terugkeren naar Puerto Rico.

Uitslagen "De Snelvlucht"

WILLEMSTAD — De postduivenhouders van "De Snelvlucht" hielden op 7 april j.l. de 3de wedvlucht met de oude duiven voor de competitie 1985 onder sponsorschap van "ABC Construction & Engineering" en van "Hollebeek & Vens BV". Het was de derde en voorlopig laatste Bonairevlucht, waarvoor door 19 deelnemers 181 duiven werden ingekorfd, welke samen met de duiven van "PV Ala Blanca" om 07.35 uur werden gelost door dhr. Pedro Statie. Het was enigszins bewolkt weer, maar er stond een harde oostelijke wind, die de duiven tot hoge snelheden voerde. Felix Vlaun pakte een geheel losgevlogen duif met 1756.755 mpm, dan kwam Edwin Sabina met 1721.016 mpm, gevolgd door het peloton, waarvan Luc. Bouwhuis de eerste twee pakte met 1686.999 en 1685.052 mpm. In verband met Paasviering was aan deze serievlucht gekoppeld een vlucht voor Paaseieren voor elke deelnemer van "Pouw NV — Adri Prins" en voor extra prijzen met beste series van 4 duiven, welke prijzen werden verzorgd door "Tropical Pet Center — George Daal". "De Ron's Machine Shop — Henky De Ron" en "Pet Care N.V. — Roel de Groot", aan welke gevers alle deelnemers graag hun dank betuigen. De uitslagen van deze competities volgen hierna compleet:

Serievlucht voor competitie: F. Vlaun (1).7.11.12.14. 94.97.99.102.103. 111.153; E. Sabina 2.52.64.77. (121).122.128.140; L. Bouwhuis 3.4.8.27.49. (104). 105.108. 109; P. Cannegieter 5.40.44.(62).86; M. Martis 6.9.17. (29).55.57.75; E. Panneflek 10.13.15. (24).50.61.69.78.83.101; S. Panneflek 16.(25).28.38.43. 58.89.100; Mevr. Pinedo 18.20.22.(73).95; A. Pestana 19.26.(33).58.59. 116.123.125.137; J. Francisca (21).31.34.39.46.65. 68.71.79.80.142.150; Th. Montero (23).87.110.131.141. 143.148.152; M. Yeung; (30).36.37.42.45.47.54. 88.90.112.132.135; M. Kwidama 32.35.92.96.106. 107.(129).130;Comb. Maria/Seferina 41.63.119.120. (124).126.127.133.134.145;E. Agatha & Zn 48.54.(93).113; A. Petronilia (56).60.67. 74.82.85.91;E. Maduro 66.70.72. (76).81.84; Comb. Lacrum / Domacasse (114).115.118; C. Johanns 117.136.138.139. (142).144.151.

Beste series van 4 duiven voor extra prijzen: 1. F. Vlaun 6801.4852 pnt/mpm; 2. L. Bouwhuis 6697.7256;3. E. Panneflek 6661.5758; 4. M. Martis 6654.6919; 5. S. Panneflek 6571.9867; 6. J. Francisca 6540.1783; 7. A. Pestana 6534.5589; 8. P. Cannegiester 6530.3368; 9. M. Yeung 6519.4690; 10. Mevr. Pinedo 6505.9236; 11. E. Sabina 6449.3790; 12. A. Petronilia 6297.1112; 13. M. Kwidama 6293.1590; 14. E. Maduro 6239.4327; 15. E. Agatha & Zn 6172.5570; 16. Th. Montero 5884.5226; 17. Comb. Maria/Seferina 5791.1615; 18. C. Johanns 5111.6824; 19. Comb. Lacrum / Domacasse 4175.4307.

De volgende vlucht is gepland voor 21 april a.s.; de eerste luchtlossingsvlucht van omgeving Aves-eilanden; hiervoor wordt ingekorfd op zaterdag, 20 april, des avonds van 7 tot 8 uur met maximaal 6 duiven per deelnemend lid of combinatie.

Voor vijftiende achtereenvolgende jaar

Eind deze maand aanvang Amstel Schaaktoernooi

WILLEMSTAD — Eind april en begin mei, te weten op 29, 30 april en 1 mei 1985 zal de organisatie plaats vinden van het jaarlijks terugkomend Amstel Schaaktoernooi dat gesponsord wordt door de lokale Amstel-Brouwerij, vandaar de toernooinaam. Dit toernooi viert dit jaar ook haar vijftiende (15de) organisatiejaar en dit coïncideert tevens met de viering van het 25ste bestaansjaar van de Amstel-Brouwerij.

De vele organisatieaangelegenheden zijn reeds bijna in hun geheel afgehandeld, terwijl men gezien de getoonde interesse een grote opkomst verwacht aan deelnemende schakers. De competities zijn onderverdeeld in vier groepen, te weten: de Sterrengroep, de A-, Dames- en de Jeugdgroep. De kampioen van de Sterrengroep zal tevens beschouwd worden als de overwinnaar van het hele toernooi en hij zal hierdoor twee wisselbekers en een geldprijs van f. 400,-- contant ontvangen. In de andere groepen zijn de prijzen ook zeer aantrekkelijk, bestaande uit trofeeën, geldprijzen en ook enkele "surprise-prijzen", terwijl er voor elke deelnemer een extra prijs beschikbaar is gesteld tezamen met een te loten deurprijs.

Men verwacht ook dit jaar een groot deelnemersaantal vanuit Aruba, Bonaire en waarschijnlijk ook Venezuela. De heer Julio La Paz zal belast zijn met de wedstrijdleiding van het Amsteltoernooi, terwijl het speelcentrum Landhuis Habaai is. Alle leden van een aangesloten schaakvereniging kunnen aan dit toernooi mededingen. Degenen die zich nog niet hebben ingeschreven kunnen dat alsnog doen bij de heren Pikero tel. 674619 en Smith tel.: 625295, terwijl het inschrijfgeld binnen moet zijn vóór 20 april aanstaande. Verdere informatie zal in de komende dagen worden verstrekt.

Anadou Juliana won gouden medaille

Curaçaose zwemmers leveren in Puerto Rico goede prestaties

WILLEMSTAD — Terwijl er een Puertorikaanse waterpoloselektie op Curaçao een ontmoeting had met de Curaçaose waterpoloërs, bevond zich een aantal Curaçaose zwemmers op Puerto Rico voor een internationale zwemontmoeting aldaar. Dit t.g.v. het EERSTE INTERNATIONALE COCA COLA ZWEMTOERNOOI dat georganiseerd werd door de Puertorikaanse Clubkampioen Round Hill.

Het werd Topsport, wat te verwachten is als de zwemmers van de Caraïbische Kampioen zwemnatie acte de presence geven. Sithoc zag deze ontmoeting als een goede voorbereiding voor een tiental van haar beste zwemmers die momenteel hard aan 't trainen zijn voor de komende CCCAN kampioenschappen.

De wedstrijden op 7, 8 en 9 april waren verdeeld over 3 sessies, een per dag, die elk van 's morgens 8.00 uur tot 's avonds 6.00 uur duurden. Het deelnemersveld bestond uit ruim 800 jeugdige zwemmers, het grootste gedeelte afkomstig van de 22 Puertorikaanse clubs met daarnaast deelname vanuit Costa Rica, Panama en van 5 teams uit Sto. Domingo.

Ondanks de breedte die de Puertorikaanse zwemmers konden manifesteren dank zij een ongelimiteerde inschrijving per leeftijdsgroep, wisten de SITHOC zwemmers toch zo'n 20 maal in de eerste 8 door te dringen en legden ze zelfs beslag op 1 gouden, 3 zilveren en 2 bronzen medailles. Daarmee veroverden ze uiteindelijk toch nog een 11de plaats in het totaalklassement. Daarnaast konden er twee nieuwe Curaçaos / Antilliaanse leeftijdsgroeprekords worden bijgeschreven. 2:54.42 voor Ryan Jansen op de 200m wisselslag 9/10 jarigen en 1:11.37 voor Ida Louise Smit (13 / 14 jaar) op de 100m vlinderslag een tijd waarmee ze zich kwalificeerde voor de CCCAN.

Het goud ging naar Amadou Juliana op de 50m schoolslag (9/10 jaar), tijd 40.72 ook op de CCCAN kwalificatietijd, zilver naar Michael Fraai, Leska Blok en Swandson Boom op de 100m schoolslag en brons naar Darryllin v.d. Veen en Ida L. Smit op resp. de 100m schoolslag en de vlinderslag. Duidelijk werd de Sithoc delegatie geconfronteerd met het veel sterkere vrije slag zwemmen van de andere landen, waaruit maar weer blijkt hoe leerzaam deze uitwisselingen zijn.

De reis naar Pto. Rico werd mogelijk dank zij een ruime bijdrage van de COCA COLA DISTRIBUTOR op Curaçao en enige kleinere sponsors, een bijdrage uit de Clubkas en een eigen bijdrage door de zwemmers zelf. Ter plaatse werd verbleven in gastgezinnen, waarmee ook de vriendschapsbanden tussen de Puertorikaanse en Curaçaose zwemmers aangehaald werden.

Bridgen om het Ewald Berend-schild

WILLEMSTAD — Afgelopen dinsdagavond werd de tweede ronde van het Ewald Berend toernooi gespeeld. Van de 13 paren scoorden er 6 beneden het gemiddelde, de overige 7 zijn: 1/2 Mej. Snellers/Hr. Moenir-Alam 65.00%; 1/2 Mw. Van den Ende/ Hr. Kroeger 65.00%; 3. Heren Beerman/Van den Ende 58.59%; 4. Dames Sheeser / Schouten 51,79%; 5. Dames Van Krimpen/ De Vries 51.07%; 6. Mw. Valkenberg/Hr. De Vries 50.42%; 7. Heren Brown/Sewrajsingh 50.00%.

Voor wat betreft het damesbridge, werd afgelopen dinsdagmorgen de tweede ronde voor het Ewald Berend-schild gespeeld. Van de 17 paren scoorden de volgende 9 boven het gemiddelde: 1. Dames Zwollo — Hiemstra 63.27; 2. Dames Wansink — Kooy 61.11; 3. Dames Vos — De Paus 57.48; 4. Dames Senior — V.d. Plank 56.75; 5. Dames V. Meijeren — Valkenberg 55.78; 6. Dames Geurts — Oewers 55.78; 7. Dames Moorees — McNamara 54.08; 8. Dames Sheeser — Schouten 53.40; 9. Dames Merkies — Breusers 51.98.

Verder maakt het bestuur van de B.B.N.A. bekend dat het aanstaande weekeind de laatste Antilliaanse bridgekampioenschappen "oude stijl" gespeeld zullen worden in het Plaza Hotel. Aanvang zaterdag om 14.00 uur en 20.00 uur en zondag om 10.30 uur.

PSV en Feijenoord loeren op misstap leider

Ajax-Groningen: topper van dit weekeinde

WILLEMSTAD — De meeste aandacht dit weekeinde zal ongetwijfeld uitgaan naar de wedstrijd Ajax tegen Groningen in de Meer in Amsterdam. Ajax liet afgelopen woensdag onverwacht een puntje liggen tegen Den Bosch en heeft daarmee de aanhangers toch wel ongerustheid bezorgd. Ajax heeft echter nog steeds drie punten voorsprong op nummer twee, PSV, en bovendien een wedstrijd minder gespeeld.

Men zal alleen moeten waken voor verdere misstappen zodat de konkurrentie daar alsnog van kan profiteren. Het landskampioenschap is weer binnen bereik en men zal dat ook tegen Groningen niet op het spel willen zetten. Ajax zal de Groningers net als alle andere tegenstanders van de laatste weken terughoudend tegemoet treden.

Soberheid is troef bij de ploeg van Aad de Mos maar het eigen publiek is daar helemaal niet zo gelukkig mee. Men wil sensatie en vooral veel doelpunten zien. Of Groningen aan zo'n show wil meewerken valt nog te bezien want ook zij hebben grote belangen in dit duel. De vierde plaats, die mogelijkerwijs nog recht op deelname in het Europa Cup voetbal kan geven, is op dit moment nog in het bezit van de Groningers en men zal die ook na de wedstrijd tegen Ajax nog graag bezetten. Pikant tintje aan het geheel is de konfrontatie tussen de twee broers Erwin en Ronald Koeman. Volgend jaar spelen zij zo goed als zeker samen bij Ajax, maar komende zondag zijn het in ieder geval nog tegenstanders.

LOEREN

Ajax achtervolgers, PSV en Feijenoord loeren op een misstap van de Amsterdammers om, mits zij zelf weten te winnen, weer een stapje dichter bij de lijstaanvoerder te komen. PSV heeft het daarbij morgen het eenvoudigst met de uitwedstrijd in Zwolle tegen degradatiekandidaat nummer een PEC. Dit moet zonder meer winst opleveren voor de Eindhovenaren anders kan men het verder wel vergeten. PEC is de laatste wedstrijden echter weer aardig aan het terugkrabbelen en moet in staat worden geacht voor een verrassing te zorgen.

Zo'n verrassing hangt ook in de lucht boven het kasteel Spangen in Rotterdam waar Sparta zondag gastheer is van buur Feijenoord. De Spartanen maakten woensdag grote indruk door in Enschede met 6-1 te winnen van Twente terwijl Feijenoord in eigen Kuip de grootste moeite had met Go Ahead Eagles. Als nu ook het publiek eens massaal wil opkomen dan wordt het ongetwijfeld een gezellige middag waarbij Sparta best wel eens voor een stunt kan zorgen.

Er wordt niet alleen in de kop van de ranglijst geloerd op misstappen, ook in de onderste regionen is dat het geval. Zo zal NAC uit Breda met zeer grote interesse de verrichtingen van Excelsior en Volendam volgen want die clubs moeten ingehaald worden om zich veilig te stellen voor degradatie. Nu is het verschil met die ploegen nog vijf punten maar onoverkomelijk is het zeker niet. NAC heeft moed geput uit de zwaar bevochten zege in Maastricht op MVV en zal het tegenstander Haarlem zaterdagavond ook weer zeer moeilijk maken. Voor eigen publiek moet het mogelijk zijn om beide punten in Breda te houden. Lukt dat dan kan men weer gaan denken aan behoud van de eredivisiestatus. De twee andere degradatiekandidaten, Volendam en Excelsior hebben een aanzienlijk zwaarder weekeinde voor de boeg. Excelsior heeft daarbij het voordeel dat men thuis speelt maar of dat tegen Utrecht iets uitmaakt moeten we maar afwachten. De Utrechters zijn in de winning mood na de overwinningen op Sparta en Groningen.

Volendam moet naar Twente waar ex-trainer Frits Korbach de zware nederlaag tegen Sparta juist tegen zijn oude club zal willen doen vergeten. Volendam is afgezakt tot een zeer bedenkelijk niveau nadat het zelfs geruime tijd op de derde plaats heeft gestaan. Coach Leo Beenhakker weet ook niet meer wat hij er mee aanmoet en hoopt dan ook dat er binnen de ploeg mensen opstaan die het voortouw willen nemen. Zonder motivatie zal de ploeg zeker degraderen en dat heeft men in Volendam niet verdiend.

BELANG

Een andere, meer indirekte, degradatiewedstrijd wordt gespeeld in de Alkmaarse Hout waar AZ'67 de Go Ahead Eagles verwacht. De Eagles zijn de laatste weken wat aan het terugkomen en hopen door een goed resultaat tegen AZ de veilige middenmoot te halen. AZ heeft de zelfde problemen en staat er zelfs nog slechter voor dan de gasten. Een man zal dit duel met meer dan gewone aandacht volgen daar er voor hem grote belangen op het spel staan. Eagles trainer Henk Wullems is namelijk de voornaamste kandidaat op AZ trainer Piet de Visser volgend seizoen op te volgen. Hij is een van de twee serieuze kandidaten voor die post en lijkt betere papieren te hebben dan Barry Hughes, de andere kandidaat. De spelers hebben zich namelijk al uitgesproken voor Wullems terwijl ook het bestuur en sterke man Molenaar gecharmeerd zijn van de sympathieke trainer. Molenaar speelde overigens ooit een aantal jaren samen met Wullems bij KFC.

De laatste twee wedstrijden worden gespeeld in Limburg waarbij maar liefst drie ploegen uit die provincie in het veld komen. In Maastricht moet Roda tegen MVV bewijzen dat zij de sterkste Limburgse club is op dit moment en in Sittard maf Fortuna proberen Den Bosch van zich af te houden. Beide duels zijn vooral van belang voor de middenmoot en zullen afhankelijk van de uitslag voor nogal wat verschuivingen kunnen zorgen. MVV en Fortuna hebben op dit moment 20 punten, Roda en Den Bosch 23. Bij overwinningen van de eerste twee schuift de zaak verder in elkaar maar bij een overwinning van de andere twee komt er een duidelijke scheiding tussen middenmoot en onderste regionen.

Morgen weer AHW-toernooi

WILLEMSTAD — Morgen zal het zolangzamerhand traditie geworden Abrahamsz Harbour Works toernooi worden verspeeld. In tegenstelling tot de voorgaande jaren zal deze keer slechts op één dag, nl zaterdag, worden gespeeld. Dit vanwege het feit dat aansluitend op dit toernooi 's avonds een feest zal worden gehouden om het tienjarig bestaan van de club te vieren.

Voor het toernooi zijn daarom slechts vier verenigingen uitgenodigd naast de gastheer. Het zijn de verenigingen DTS, Quick '60, Unidos en Willemstad. Dit omdat deze verenigingen over minstens twee elftallen beschikken. De opzet van het toernooi is zodanig dat in de eerste ronde geen enkele A-klasser een andere A-klasser zal ontmoeten. Na loting is het volgende wedstrijdprogramma ontstaan: 09.00 — 09.30 uur: AHW 2 — DTS 1; 09.35 — 10.05 uur: DTS 2 — WSD 1; 10.10 — 10.40 uur: AHW 1 — Unidos 2; 10.45 — 11.15 uur: WSD 2 — Quick '60 1; 11.20 — 11.50 uur: Unidos 1 — Quick '60 2.

De verdere wedstrijden zijn ook elk tweemaal een kwartier, maar de teams die tegen elkaar uitkomen worden bepaald naar aanleiding van de resultaten van de eerste wedstrijden. Het toernooi wordt omstreeks kwart voor zes afgesloten met de finalewedstrijd tussen de winnaar van de verliezerspoule en die van de winnaars poule. Het AHW veld te Noord-Zapateer is te bereiken via de Bonamweg.

SPORTAGENDA

VRIJDAG
SOV TIJGERS / LE CHOCHARD (**jubileumtoernooi**)
20.00 uur Tijgerinnen vs Seru Grandi (dames); 20.35 uur FC Achteruit vs Asranti; 21.20 uur Tijgers vs Willemstad; 21.45 uur Vesta vs Seru Grandi (dames); 22.20 uur Asranti vs Brandweer; 22.55 uur Tijgerinnen vs Vesta (dames) en 23.30 uur Tijgers vs FC Achteruit - terrein Asiento, R&B.

VOETBAL (**Fedeprof**)
18.30 uur Sentro Deportivo Barber vs Victory Boys; 20.30 uur Jong Colombia vs UNDEBA - SUBT-terrein.

* * * * *

ZATERDAG
VOETBAL (**AHW-toernooi**)
09.00-18.15 uur te Noord Zapateer.

JEUGDBASEBALL
10.00 uur Winston vs Brievengat - Don Nicho Hurtado Ballpark.

ORFIK (**«Ki Tin»-toernooi**)
10.00 uur (Wimpiri) Sta. Maria vs Marchena; 11.00 uur (Vroeminga) Kanga vs Jandoret; 12.00 uur (Wimpiri) Sta. Maria vs Dominguito; 13.00 uur (Vroeminga) Jandoret vs Dominguito; 14.00 uur (Wimpiri) Marchena vs Dominguito; 15.00 uur (Vroeminga) Kanga vs Dominguito- Vesta-terrein.

VCVF-COMPETITIE
16.30 uur (**B-kl.**) Olympia vs CDM - CDM-terrein; C-kl.) Juristen vs Jan Thiel Boys - WSD-terrein; (**V-kl.**) Quick '60 4 vs Willemstad 5 - Quick '60-terrein.

* * * * *

Naar aanleiding van toenemend vandalisme

Voetbalwedstrijden moeten vooraf worden aangekondigd

DEN HAAG — Het organiseren van voetbalwedstrijden zal binnenkort verplicht gemeld moeten worden aan de gemeentelijke overheden. Bovendien is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bezig een model algemene politie verordening te ontwerpen, waardoor clubs verplicht worden met de gemeente te overleggen over het wedstrijdschema. Dat heeft minister Rietkerk van Binnenlandse Zaken de Tweede Kamer laten weten als reactie op het rapport van een projectgroep over voetbalvandalisme.

Binnenkort zal het landelijk overleg voetbalvandalisme worden ingesteld, waarin naast de meest betrokken ministeries en het Openbaar Ministerie onder andere de VNG, de Nederlandse Spoorwegen en de KNVB vertegenwoordigd zijn. Dit overleg moet volgens Rietkerk in spoedig van start gaan, zodat nog voor het begin van het nieuwe voetbalseizoen de nodige maatregelen genomen kunnen worden. Voor de beschikbaarheid van alle relevante informatie zal een centraal informatiepunt worden ingesteld, dat bij een van de gemeentelijke politiekorpsen zal worden ondergebracht.

Het kabinet wil de vervoerplicht van de Nederlandse Spoorwegen, zoals die is neergelegd in de spoorwegwet, nader bezien. Door een andere interpretatie van het begrip vervoersplicht of door een wetswijziging moeten degenen die kennelijk de bedoeling hebben om in de trein strafbare feiten te plegen geweerd kunnen worden, zo deelt Rietkerk de Kamer mee.

Rugbyer overlijdt aan verwondingen

LYON — De 19-jarige Franse rugbyer Guy Bruley is maandag in Lyon overleden aan de verwondingen, die hij een dag eerder opliep tijdens een wedstrijd in Franse tweede divisie. Bruley was in het duel tussen Dijon en Sorgues door een tegenstander op onreglementaire wijze bij de nek gegrepen. Bij de overtreding kreeg Bruley behalve de tong in de keel een hartstilstand. Met mond op mond-beademing werd de jonge Fransman nog eenmaal tot leven gebracht. Maandagochtend overleed hij alsnog in het ziekenhuis.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

DUITSE HERDERS (pups); Anglo Nubian bok en geiten; Lada Stationwagon (1980), Groot Sta. Martha 74, tel.: 641058.

5 HOUTEN EETKAMERSTOELEN met spijlen à f.20,-, tel.: 675428.

TOYOTA COROLLA 1977, tel.: 73770 after 18.00.

AUTO AUDI 80 GLS, bj. 1978, autom. f.3.000,- (vraagprijs); wandmeubel zwart/wit (groot) f.550,-; stoof Tappan f.475,-; hoekbank f.1.975,-, Kaya Spenikok 19, Romar, tel.: 80888.

GROOT PASO paard. Inl.: 75416.

TOYOTA COROLLA Liftback airco, bwjr. '83 f.10.000,-; Lada Stationw., bwjr. '80 f.2.300,-; koelkast non-frost f.500,-; wasmachine «Bauknecht», 220 V, f.350,-; Moulinex grill/oven, 220 V, (nieuw hete- lucht circulatie syst.) f.200,-, verder complete inboedel, alles in goede staat. En wie wil er zorgen voor een lieve puppy, 2 poezen, bastaard Pekinees, goed waaks (poezen en hond gesteriliseerd). Gratis afhalen na afspraak, Herculesweg 7, tel.: 77864.

PORCH SALE op zaterdag 20-4-'85 van 10.00 tot 18.00 uur, Jongbloed 210 (achter Cassandraweg).

PORCH SALE: kleine art.; pannen; potten; glazen e.d. Zaterdag vanaf 10 uur: Ficusweg 8, Julianadorp.

NIEUWE MONOCHROOM (groen) Apple II monitor, tel.: 613725.

WEGENS VERTREK: koelkast Kelvinator no-frost, 538 l; GE wasmachine; auto Lada 1600 GL, bj. '81; airco's; Philips stereo-radio- cass. rec.; grenen kast; slaapkamerkasten; manou stoelen; commode; porchset, Rooi Santoe 125, tel.: 671693.

BOUWKAVEL TE Jongbloed. Inl.: na 5 uur tel.: 84650.

BAMBOO PORCHSET w.o. 1 schommelstoel, vrg.-prijs NAf.550,-, Fam. De Saegher, tel.: 76776.

MATRA SIMCA Rancho '78 f.3.500; Citroën GSA '80 f.3.250,-; wengé eethoek f.350,-; tafelmodel- ijskast (1 jr. oud) f.295,-; volautomatische AEG wasmachine f.295,-; barmixer (1 jr. oud) Osterizer f.80,-, tel.: 612565.

VAATWASMACHINE «SEARS» f.200,-; motorhelm AGV f.25,-; 42- delige Gero Zilmeta cassette f.200,-; beauty case f.35,-; mooie koperen hangbel f.55,-; jongens- kostuum (Pierre Cardin), kleur d.blauw, leeftijd 12-14 jr. f.50,-; letterbak (40x30 cm) f.10,-, tel.: 79319.

IJSKAST; bureau + stoel; wandrek met tafelblad; 1951 Chevrolet (wabi), t.e.a.b., tel.: 80747.

GEHELE INBOEDEL, Kaminda Aguila 15 (zijweg Blenchiweg), tel.: 79381.

WANDMEUBEL TEAK Simplalux f.300,-; eetkamerset, eiken, 4 st., uitschuifbaar f.750,-; babybed f.65,-; gordijnen f.200,-, Kaminda Aguila 13 (zijweg Blenchiweg), tel.: 76907.

EEN GRASMAAIMACHINE (niet electrisch) en een ijskast, tel.: 614198.

VOLKSWAGEN KEVER 1981, prijs f.2.750,-. Info. tel.: 624665.

FINAL PORCHSALE. Alles moet weg! Tweezits- bankje; kleuren tv 19" met tafel; planten; glazen; frituurpan; stoomstrijkijzer; broodrooster en nog veel meer. Zaterdag tussen 10 en 13 uur; Gaitoweg 2.

1 STOOF CALORIC, kleur geel, z.g.a.n., f.300,-, tel.: 76365/611141.

ROESTVRIJ STALEN aanrechtblad, 2.15x55, 2 spoelbakken; keukenkast, 2 deurtjes, 2 laden; salontafel; windsurfer Wayler + 2 zeilen; port. cassette- recorder Aiwa CS 770, tel.: 53143.

INBOEDEL: slaapkamer; eetkamer; ijskast; stoof; planten etc., Doormanweg 50, tel.: 78855,

WITTE IKEA commode f.150,-; baby-carrier + wipstoeltje f.35,-; plafondfan, klein, f.25,-; plafondfan, groot, f.40,-; ééndeurslegkast f.75,-; éénpers. bed, grenenhout f.100,-; Siemens bovenlader, 220 V, f.425,-; ouderwetse leeslamp f.25,-; eiken tafeltje f.30,-; 2 ouderwetse eiken bedden + nachtkastjes f.650,-; duikset f.300,-; surfplank Mistral + 2 zeilen f.300,-, tel.: 89935.

WEGENS OVERCOMPLEET: een grote houten tijdschriften platen- display met eigen bergruimte, een waar meubelstuk, tel.: 83295/84986.

SANSUI STEREO radiocassette- deck, 1 jaar oud, f.350,-; 2 luidspreker- boxen f.50,-, tel.: 89878.

AUDI 80L, bj. 1977, f.2.000,-. Te bevragen: Indjuweg 32.

WOONHUIS, Parallelweg 3, Julianadorp, tel.: 83967.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUBILEERD APPARTEMENT f.550,- p.m., 3 mnd. vooruitbetaling, tel.: 75003.

GEMEUBILEERD HUIS in nette buurt, tel.: 615782.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

WONING: 3 OF 4 slaapkamers, in rustige buurt, voor echtpaar zonder kinderen, per 1 juni of 1 juli, tel.: 70583 's ochtends tot 12.30 uur en na 17.30 uur.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

TE KOOP of te huur huis in Eagle, 4 slaapkamers, 2 badkamers, living + keuken + porche + inboedel + auto, tel.: 24642.

CATAMARAN PRINDLE 16 met trailer, f.3.500,-, H. v. Loon, Palm Beach 188.

1 NIEUWE KOELKAST met vriezer; 1 gasfornuis met grill, Bucutiweg 16.

GM BUICK '81 f.800,-; sunfish + trailer f.500,-; elektro- oven (nieuw) f.800,-; kloostertafel + 2 banken f.3.500,-; porchset f.1.000,-; wasmachine f.400,-; ijskast f.2.500,- + dresses, tel.: 24642.

WEGENS VERTREK: Honda Brommer CX 500c, watergekoeld, cardan, f.3.200,-; feestverlichting; coffeemaker GE 10C f.65,-; poes, gesteriliseerd, Angora, Landman, Rondweg 23.

SALE: wandmeubel (large bookcase); Sony reel- to- reel taperecorder; patioset; beds; space saver door; large couch (love seat); desk; set of China; artificial Christmas tree; stand up fan; plants and miscellanious; household items. Also garage sale on Saturday 20 april. Call: 9-3479, Bungalow 1530, Seroe Colorado.

PORCHE SALE gehele dag te Tanki Leendert 206.

CLOTHES WASHER GE, 2 years old, heavu duty, large capacity; icecream- maker, fully automatic; pasta machine «Pastamatic»; Oster kitchen center and other smaller appliances, tel.: home 9-3339, office 9-4695.

PIONEER HI-FI set, 60 Watts per channel, separate amplifier, tape deck, turntable, also mixing console; 19" Sony color tv set, remote control; 12" inch Sony color tv set; Sony Betamax video cassette- recorder SL-5000; Zenith «Trans Oceanic» AC/batery radio; Nikkormat FT camera by Nikon with 4 lenses; windsurfer Wayler, as new, tel.: home 9-3339, office: 9-4695.

PIANO, ANTIQUE baby grand, English made; antique chest of drawers, English oak ca. 1760, 6x3x2 feet; patio set, Italian design, 6 chairs and round table 5 ft., tel.: home 9-3339, office: 9-4695.

HUIS, ZEER goed prijsje, met 3 slaapkamers (ruim), 1 badkamer, 1 woonkamer, 1 eetkamer, 2 porch voor en achter, garage voor 2 auto's, ruime tuin met kleine appartement, tel.: 22518 voor informaties.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

KAS MEUBLA pa hür òf bende na Palmbeach 108 ku 4 kamber, 2 baño, 2 porch, sala grandi, komedor, kushina. Contact: tel.: 24433.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

WANTED: a live-in maid to do all household jobs. Please call during working hours at tel.: 21230 or after 6 o'clock at tel.: 23362.

DIVERSEN ARUBA

NETTE MARINIER uit Noord-Brabant vraagt oppashuis, kan goed met kinderen overweg. Marn. 3 alg. zm Vromans, nr. 041780 (barak 9, kamer 5), tel.: 47100.

CARINA EN RODRI MODELS AGENCY organiseren op vijf mei in de Antillean Ballroom van het Concorde Hotel een modeshow die de naam draagt: "This is it". Het belooft een groots gebeuren te worden met uitreiking van verschillende "awards". Bovendien zijn de kandidaten voor de Miss Korsow verkiezingen die avond ook aanwezig. Het publiek wordt verder vermaakt met life- en disco- muziek. Voor de grote show op vijf mei vinden er eerder ook presentaties plaats in "La Fontaine", en bij Carina. Op 17 en 18 mei vertrekt het hele gezelschap voor hetzelfde gebeuren naar Aruba. Kaarten zijn verkrijgbaar bij de bekende verkoopadressen en bij de modellen. Op de foto de modellen van RMA.

Onvoldoende informatie over verwachte resultaten

KvK en VBC ervaren hiaten in maatregelen van regering

WILLEMSTAD — De Kamer van Koophandel (KvK) en de Vereniging Bedrijfsleven Curaçao (VBC) hebben deze week een aantal kritische kant- tekeningen geplaatst bij de vorige week door de regering aangekondigde maatregelen. De beide instanties zijn ondermeer van oordeel, zo bleek uit een gisteren uitgegeven verklaring, dat de overheid uiteen had moeten zetten welke resultaten die door middel van de maatregelen denkt te bereiken. Evenzo voelen zij het als een gemis dat de regering hierbij geen duidelijke prioriteiten vaststelde.

KvK en VBC wijzen er in de verklaring op, dat de regering weliswaar op kwantitatieve wijze toelichtte waarom de maatregelen noodzakelijk zijn, maar de overheid anderzins verzuimde aan te geven welk resultaat deze zullen hebben wanneer zij eenmaal uitgevoerd zijn. De twee instanties merken hierbij op, dat taakstellend voor de regering dient te zijn dat evenwicht in de overheids- begroting binnen twee jaar bereikt dient te worden, door de uitgaven aan te passen aan het sterk verminderde inkomsten- niveau. Indien niet binnen twee jaar een sluitende begroting wordt gerealiseerd, aldus KvK en VBC, bestaat het gevaar dat de overheids- tekorten zich niet meer laten financieren en een directe bedreiging ontstaat voor uitbetalen van de ambtenaren- salarissen.

Dat bij de afgekondigde maatregelen geen duidelijke prioriteiten werden vastgesteld, zien zij als een groot gemis. Evenzo zijn zij van mening dat er voor de ingevoerde maatregelen "deadlines" hadden moeten worden aangegeven. Door dat na te laten, wordt de urgentie van de maatregelen onvoldoende benadrukt, stellen zij vast.

Het georganiseerde bedrijfsleven heeft steeds nadrukkelijk gesteld dat het accent van de maatregelen voor wat betreft de sanering van de overheids- sector, geplaatst moet worden bij een vermindering van de uitgaven en niet bij een verhoging van de inkomsten. Maatregelen die inkomsten- verhogingen beogen, beïnvloeden volgens het bedrijfsleven op negatieve wijze het investerings- klimaat. Met name waar het een fiscale registratie- som voor naamloze vennootschappen en de invoering van een vergoeding voor de afgifte van "rulings" betreft. KvK en VBC benadrukken daarom nu in de verklaring het belang van een versnelde invoering van maatregelen, die op korte termijn uitzicht bieden op economische groei en daarmee nieuwe arbeids- plaatsen. Het georganiseerde bedrijfsleven zelf, aldus de verklaring, zoekt met behulp van een advies- bureau naar diversificatie- mogelijkheden voor de Curaçaose economie op korte termijn, als aanvulling op de door de overheid aangekondigde maatregelen hiertoe.

Ten aanzien van de maatregelen in de prijzensfeer, wijzen KvK en VBC er op, dat in de slotconclusies van het recentelijk gehouden socio- economisch topberaad, door de sociale partners een aantal punten overeengekomen zijn, betreffende onder andere de verscherping van sancties bij overtreding van de prijs- voorschriften, het invoeren van absolute marge- stoppen, uitbreiding van het pakket goederen dat als levens- behoeften kan worden aangemerkt, het verbeteren van prijs- calculaties en een uitgebreider controle op het zichtbaar maken van maximum prijzen in winkels. Ten overvloede wijst het bedrijfsleven er bij deze op dat die maatregelen in de prijzensfeer gekoppeld zouden moeten worden aan een algemene inkomens- maatregel.

Nu de regering echter slechts heeft volstaan met een ingrijpen in de overheids- sfeer ten aanzien van de ambtenaren- salarissen, vinden KvK en VBC dat van het bedrijfsleven niet mag worden verwacht dat dit zijn prijzen kan verlagen. Pas wanneer een algemene kosten- verlagende maatregel wordt doorgevoerd, voeren zij aan, moet het loonkosten- effect daarvan tot uitdrukking komen in een prijs- verlaging over de gehele linie. Zij voegen daar tevens met klem aan toe, berichten over gesignaleerde prijs- verhogingen serieus te nemen en deze berichten ook nader te zullen onderzoeken. Daarvoor benaderden zij al de consumenten- bond. De gegevens die deze instantie hen zal kunnen verstrekken, worden momenteel afgewacht, teneinde vermeende klachten op hun juistheid na te trekken. Van mogelijk niet- gerechtvaardigde prijs- verhogingen distanciëren zij zich, besluiten Kamer van Koophandel en Vereniging Bedrijfsleven Curaçao hun verklaring.

Klassiek gitaar-recital door Luis Quintero

Gisteravond in het theater "DE TEMPEL", mochten wij wederom genieten van het virtuoze spel van Luis Quintero. Sinds wij hem de laatste keer hoorden, moeten we beamen dat hij duidelijk vooruit is gegaan. In het verleden maakte hij weinig gebruik van de rijke klankexpressie die juist typerend is voor de gitaar. Hij is in dit opzicht duidelijk vooruitgegaan. Luis Quintero opende het programma met de Suite 4 van J.S. Bach; deze werd op een "vlotte" manier gebracht, maar de muzikaliteit werd er wel door beïnvloed. De interpretatie liet wel wat te wensen over en wel inzake de lyriek.

Bij sommige passages klonk het te mechanisch. In het algemeen kunnen we wel zeggen dat er qua techniek voor wat betreft linker en rechterhand coördinatie, het spelen van snelle passages, toonladders, arpeggio's en tremulo's er amper iets valt te verbeteren. Echter vonden wij dat de rechterhand nog teveel en te vaak naar de brug toe gehouden wordt, zodat de tonen een scherpe metaalachtige bijklank kregen. Het klankregister van de gitaar werd ons insziens te weinig benut. Ook bij de 2 preludes van Heitor VillaLobos hadden we het iets romantischer verwacht. Er werd onvoldoende gefraseerd en het klonk daardoor te etudeachtig.

De 2 werken van Albeniz gingen aan hetzelfde mank. Wel zeer virtuoos vertolkt maar met geringe gevoelswaarde. Helaas moeten we hetzelfde opmerken van de Serenate Española van J. Malats. Na de pauze kregen we de Suite popular Brasileña van H. Villalobos; hier een duidelijk verschil met voor de pauze. Deze muziek werd duidelijk doorleefd en nu werd er qua interpretatie en expressie op een duidelijk hoger plan gemusiceerd; hier konden we echt genieten van Villa-Lobos, die ook in z'n klankexpressie een geheel eigen plaats inneemt in de gitaarliteratuur.

De Sueño en la Floresta van A. Barrios werd ook op aanvaardbare wijze vertolkt; met een sterke tremulo die ook qua dynamiek op een zeer hoog peil stond. Hier werd er prachtig gemusiceerd. Ook de Wals van Ponce werd goed vertolkt. De drie werken van A. Lauro werden op zeer virtuoze wijze vertolkt. Dit werd op een technisch zeer hoog niveau gespeeld met een verbluffend gemak. Ook hier werd de muziek meer doorleefd en de frasering werd in acht genomen. In het algemeen mogen we stellen dat er na de pauze het programma meer doorleefd werd gebracht. Het was dan ook erg jammer, dat de opkomst zo bedroefend weinig was.

HENK KOWSOLEEA

Drs De Haseth tijdens lezing:

Goedkopere medicijnen na wijziging systemen

WILLEMSTAD — Een prijsmaatregel, waarbij de prijs van het land van herkomst van medicijnen als uitgangspunt gehanteerd wordt en niet een "inkoopcentrale", waarbij de geneesmiddelen voorziening afhankelijk zal worden van 1 importeur, zal tot lagere prijzen kunnen leiden. Zo verklaarde drs Carel de Haseth, apotheker, gisteren tijdens een lezing in de aula van de UNA. Titel van de lezing luidde: Kostenbesparing in de volksgezondheid: een bijdrage vanuit de farmacie. De Haseth zei dat gebleken is dat artsen kostenbewust gemaakt moeten worden en dat her- evaluatie van het bestaande ziekenfonds-systeem overwogen moeten worden.

De spreker meent dat het opleggen van een maximale marge voor de lokale importeur en apotheker geen prijsverlaging van medicijen tot gevolg zal hebben. In plaats daarvan zou de faktuurprijs aan de prijs van het land van herkomst verbonden moeten worden. Dit zou, aldus De Haseth, voor Europese produkten een kostenbesparing van 10- 40% kunnen opleveren.

Tijdens zijn speech, gisterenavond, pleitte hij ook voor de loskoppeling van de vergoeding van de apotheken van de inkoopsprijs van geneesmiddelen. De invoering van een zg "professional fee", waarbij goed overleg plaats vindt tussen arts en apotheker zou de gemiddelde kosten van recepten met 35% kunnen verlagen, volgens drs De Haseth.

Aan de hand van voorbeelden legde hij uit dat niet in Nederland opgeleide artsen duurdere recepten voorschrijven dan hun collegas die in Nederland gestudeerd hebben. Daarom is volgens De Haseth het "kostenbewust" maken van artsen van belang.

Belangrijk om de kosten terug te dringen is ook wijziging in het ziekenfonds- systeem waarbij alleen essentiële geneesmiddelen vergoed zouden moeten worden. Bij het PP en het SVB- systeem zou daarom een zg formularium (een pakket geneesmiddelen dat in alle behoeften van de patiënt voorziet) ingevoerd moeten worden, zei de spreker.

De Haseth verklaarde tot slot dat import uit "voordeligè" landen geen zoden aan de dijk zal zetten, zolang de door hem voorgestelde prijsmaatregel uitblijft.

ONZE PROGRAMMA'S VAN 1985 NAAR

Fiesta Tours

PUERTO RICO
PANAMA
COSTA RICA
COMBINATIE GUATEMALA/COSTA RICA
COMBINATIE PANAMA/COSTA RICA
GUATEMALA
MEXICO
FLORIDA
CRUISES

••• + MIAMI CITY PACKS
FLORIDA BUSTOURS
FLORIDA AUTOTOURS

••• zijn klaar. Een prachtige 4-kleuren folder met de nieuwe tarieven kunt U gratis ophalen, op één van onze kantoren.

CURACAO: MADURO Plaza: 76700 ● Shell: 43802 ● Punda: 613853/54 ● Colon: 626300/01
ARUBA: MADURO Oranjestad: 25995 ● San Nicolas: 45238

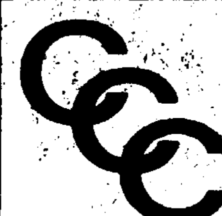
maduro travel

Ontvangen:
sportieve en geklede jurken

Boutique

Caracasbaaiweg
Tel.: 613496.

HET CULTUREEL CENTRUM CURACAO

presenteert in haar auditorium
2 solo-optredens met

HENK VAN ULSEN

— **Zaterdag 20 april** om 20.30 uur "SPELEN MET WOORDEN"

— **Zondag 21 april** om 20.30 uur "ERASMUS, WAT WIL DIE ROTTERDAMMER"

Kaarten à *fl.* 5,- aan de zaal verkrijgbaar.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer Franklin Eduard Pietersz, een verzoekschrift aan het Bestuurscollege heeft gericht ter verkrijging ingevolge de Vergunningslandsverordening 1963 (P.B. 1963 no. 28) van een **koffiehuis- en restaurant "A" vergunning** voor het perceel Breedestraat (O.) no. 195, alhier, alsmede toestemming:

— **ex artikel 47 lid 4 voor een later sluitingsuur;**
— **ex artikel 52 het laten maken van muziek door middel van een stereo installatie en plaatselijke muziekgezelschappen;**
— **ex artikel 53 om vrouwelijke bediening toe te laten in bovengenoemd perceel.**

Dit verzoekschrift en bijlagen liggen vanaf heden gedurende veertien dagen ter visie op het Centraal Bestuurskantoor, Concordiastraat no. 24, bij de afdeling Algemene- en Juridische Zaken, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van bovengenoemde vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken.

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,

De Gezaghebber,
R.A. Casseres.

De Secretaris, a.i.
B.Ph. Römer.

Vrijdag 26 april 1985 om 19.00 uur wordt er een

ALGEMENE LEDEN VERGADERING

gehouden in het Shell Werknemers Recreatie Centrum te Suffisant.

AGENDA:

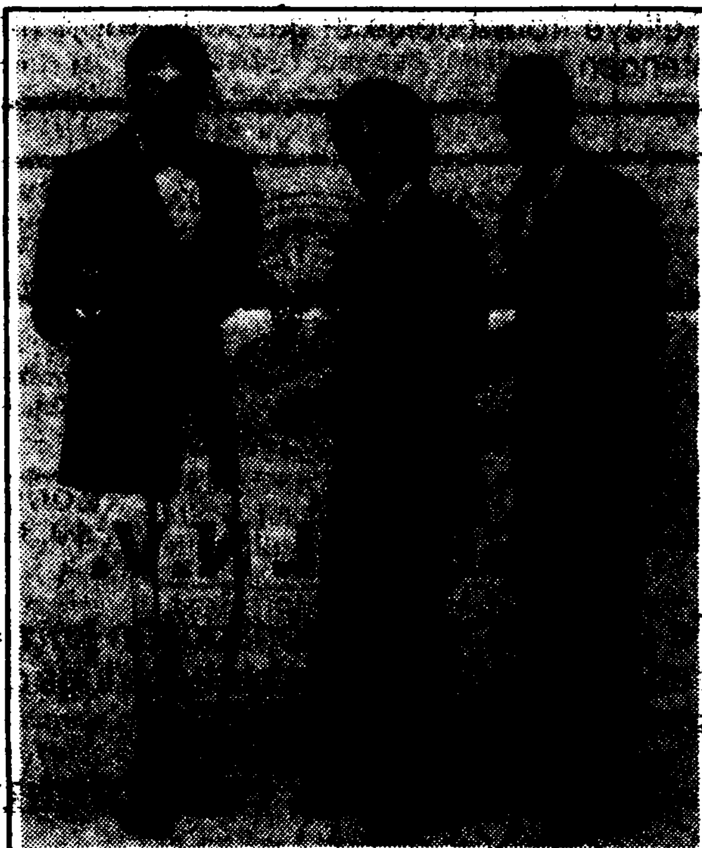
1. **Opening.**
2. **Vaststelling van de notulen van de vorige vergadering.**
3. **Het verslag van het hoofdbestuur over het afgelopen verenigingsjaar.**
4. **Het financieel beleid van het hoofdbestuur balans en exploitatie rekening.**
5. **Het verslag van de kascommissie.**
6. **De begroting van inkomst en uitgaven voor het lopende verenigingsjaar.**
7. **De verkiezing van de leden van het hoofdbestuur.**
8. **De verkiezing van de leden van kascommissie.**
9. **Rondvraag.**
10. **Sluiting.**

Het Bestuur van Shell Werknemers Recreatie Centrum.

WILLEMSTAD ROOM

proudly presents

THE FABULOUS DRIFTERS

Showtime 11p.m.
No cover charge,
minimum beverage consumption
NAfl. 16,50 p.p. + 10%
Dance music

No reservations for the show

Closed on Wednesday

CURACAO CONCORDE
HOTEL-CASINO

BEKENDMAKING

Ondergetekende, de Landsbemiddelaar, maakt hierbij op grond van artikel 1, tweede lid, van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243) bekend, dat door de direktie van Curaçao Hardware Co. N.V. aan hem het verzoek is gedaan tot het houden van een **referendum** onder het personeel van Curaçao Hardware Co. N.V., teneinde vast te stellen welke vakvereniging door de meerderheid van die werknemers wordt aangewezen om hen bij de behartiging van hun arbeidsaangelegenheden te vertegenwoordigen.

De aandacht wordt voorts gevestigd op de mogelijkheid voor andere vakverenigingen van werknemers om binnen veertien (14) dagen na deze bekendmaking aan de Landsbemiddelaar de wens kenbaar te maken tot deelname aan een onder bovenbedoelde werknemers te houden referendum.

Willemstad, 19 april 1985

De plv. Landsbemiddelaar,
R.A. Francisca.

Op dinsdag 23 april a.s. houdt

Ir. A. Lichtveld

een lezing over:

WINDENERGIE EEN AANTREKKELIJK ALTERNATIEF?

DATUM	: **DINSDAG 23 APRIL 1985.**
TIJD	: **20.00 UUR**
PLAATS	: **INFORMATIE-CENTRUM KODELA-P. EEUWENSWEG**
TOEGANG	: **VRIJ.**

ACCOUNTANTSBUREAU EILANDGEBIED CURACAO

Het Accountantsbureau van het Eilandgebied, heeft vacatures voor:

CONTROLE-LEIDERS

Taakomschrijving:
— het zelfstandig uitvoeren van controles en leiding geven aan assistenten;
— het beoordelen van de doelmatigheid van de administratieve organisatie en het doen van voorstellen ter verbetering daarvan;
— het controleren van jaarrekeningen van overheidsbedrijven, overheids N.V.'s en Stichtingen.

Vereisten:
— **minimaal S.P.D. dan wel gevorderd met de NIVRA-studie tot en met administratieve organisatie;**
— **ruime ervaring bij administratief georiënteerde bedrijven dan wel bij een Accountantskantoor;**
— **leidinggevende en goede kontaktuele eigenschappen;**
— **goede uitdrukkingsvaardigheid in woord en geschrift.**

Arbeidsvoorwaarden:
De bij de Overheid gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing. Salaris, afhankelijk van opleiding en ervaring.

Een psychologisch en medisch onderzoek maken deel uit van de selectie-procedure.

Eventuele nadere inlichtingen over deze funktie kunt U inwinnen op tel.nr. 611394.

Uw sollicitatie kunt U richten aan het Hoofd van het Accountantsbureau Eilandgebied Curacao, p.a. Concordiastraat 22.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN
10 1/4% - OBLIGATIELENING NEDERLANDSE ANTILLEN 1985 PER 1990

1. **Vanaf woensdag 24 april 1985 staat de inschrijving open op een 10 1/4% obligatielening met jaarcoupons per 1 mei.**
2. **De uitgifte wordt geplaatst ter financiering van 20% van de 9 3/4% obligatielening 1979 per 1985/1989 N.A. dat op 1 mei 1985 wordt afgelost.**
   Tevens past deze uitgifte in het kapitaalmarktbeleid van de regering dat is gericht op het aanbieden en bevorderen van productieve beleggingsmogelijkheden voor binnenlandse besparingen, tegen een concurrerend rendement.
3. **Het Departement van Financiën geeft de lening uit en draagt zorg voor de rente- en aflossingsbetalingen.**
4. **De lening heeft een looptijd van vijf jaar, aanvangende op 1 mei 1985. De aflossing zal geschieden op 1 mei 1990.**
5. **Gegadigden kunnen inschrijven op obligaties in coupures van *f*.1.000,- *f*.10.000,- en *f*.100.000,-. De koers van uitgifte bedraagt 100%.**
6. **Coupons waarover niet binnen vijf jaar na vervaldatum is beschikt, verjaren ten gunste van de Nederlandse Antillen.**
7. **Wanneer de vervaldatum niet op een werkdag valt, geschiedt de betaling van coupons op de eerstvolgende werkdag.**
8. **[illegible] coupons kunnen ter verzilvering worden aangeboden bij de Bank van de Nederlandse Antillen [illegible] aan het Departement van Financiën, Pietermaai 4-4A worden aangeboden, onder vermelding van de naam van de lokale bank en het rekeningnummer, waarop het te betalen bedrag dient te worden gestort.**
9. **Inschrijvingen op de obligatielening kunnen geschieden bij alle kantoren van de handelsbanken op de eilanden van de Nederlandse Antillen [illegible] het Departement van Financiën, Pietermaai 4-4A te Curacao in gesloten couvert, onder vermelding van het gewenste aantal coupures en het totale bedrag. [illegible] Departement van Financiën zal [illegible] in rekening worden gebracht. Bankinstellingen zijn hiervan vrijgesteld.**
10. **De storting van de toegewezen obligaties moet plaatsvinden op 1 mei 1985 vóór 11.30 uur op de rekening "10.25% obligatielening Gouvernement Nederlandse Antillen" bij de Bank van de Nederlandse Antillen.**
11. **Indien zich voor de dag van inschrijving, naar de mening van de emittent omstandigheden voordoen die het welslagen van de emissie in gevaar kunnen brengen, kan deze uitgifte worden ingetrokken.**
12. **Uitstaande obligaties kunnen gedurende de looptijd van de lening bij het Departement van Financiën worden gekocht en verkocht. De overnameprijs wordt in deze gevallen gesteld op de contante waarde over de resterende looptijd van de obligaties berekend tegen een "marktrente", die gebaseerd is op de rente ontwikkelingen in binnen- en buitenland. De aanbiedingen staan vermeld in punt 9. Bij verkoop van de obligaties aan het Departement van Financiën wordt een [illegible]**

[illegible]

Het Bestuur van de Stichting Administratie Protestants Onderwijs
(S.A.P.O.)
roept hierbij sollicitanten op voor een full-time funktie:

2e ONDERWIJS-FUNKTIONARIS

Eisen:
a. Voll. bev. onderw. akte
   — Zij die de akte M.O.-A ped. en/of B.O. vakstudie bezitten of daarvoor studeren genieten voorkeur;
b. Minimaal 5 jaar onderwijservaring bij basis- en/of speciaal onderwijs.
c. Goede contactuele- en organisatorische eigenschappen
d. Kennis van het Antilliaans onderwijssysteem en op de hoogte zijn van de nieuwe ontwikkelingen op onderwijsgebied.
e. Lid van één der protestantse kerken en kerkelijk meelevend zijn
f. Beheersing van het papiamentu.

Nadere inlichtingen te verkrijgen bij drs. A.M. Samson of de heer H.P. Bulst, tel.: 78176/74.

Sollicitaties met volledige curriculum vitae, copieën diploma's en referenties vóór 26 april 1985 te richten aan het Bestuur van de Stichting Administratie Protestants Onderwijs, Postbus 3555.

WAARSCHUWING

SETEL N.V. maakt hierbij bekend dat op **MAANDAG 22 APRIL 1985** alle telefoons waarvan de rekening over de boekmaand MAART niet voldaan is, zullen worden afgesloten.

De abonnees die nog moeten betalen worden dringend verzocht dit aan de kassa te STA. MARIA te doen, aangezien betalingen die via andere instanties verricht worden ons niet tijdig zullen bereiken.
Mocht U deze week reeds via een andere instantie betaald hebben, dan verzoeken wij U direkt kontakt met ons op te nemen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden vóor het publiek) maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers) woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.
(19 april)
NATUURPARK WASHINGTON: officiële opening informatie- centrum.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

Toch moet hotel behouden blijven

BC: Bonaire Beach voor tonnen gesubsidieerd

KRALENDIJK — De afgelopen jaren is de exploitatie van Bonaire Beach hotel telkens weer een probleem geweest. Het hotel is eigendom van Landsregering en eilandsbestuur die ieder voor 50 procent deelnemen. Het management is in handen gegeven van de British Caledonian Hotel Maatschappij (BCM), waarvoor uiteraard een aanzienlijk bedrag moet worden betaald. Alle exploitatiekosten echter blijven volledig voor rekening van de beide eigenaars. Een onhoudbare situatie, aldus gedeputeerde Monchin Soliana.

Tijdens een persconferentie die werd belegd door de minster van Financien Gilbert de Paula, merkte deze op, dat de Centrale regering als vijftig procent aandeelhouder van Hotel Bonaire jaarlijks een bedrag van 1,2 miljoen gulden bijdraagt aan de instandhouding en de exploitatiekosten van het grootste hotel van Bonaire. Gedeputeerde Monchin Soliana ontkent dat niet, maar voegt er wel aan toe, dat ook voor het eilandsbestuur de lasten van het hotel ondragelijk zijn. Momenteel heeft Bonaire Beach hotel een schuld van 500.000 gulden aan waterrekeningen. Het hotel betaalt geen telefoon, betaalt geen logeerbelasting en betaalt tenslotte ook geen loonbelasting, aldus ged. Monchin Soliana. Dat betekent een inkomstenderving van rond een miljoen gulden voor het eilandgebied en is dus in feite ook een subsidie.

Soliana wil dan ook af van dit staatshotel, maar wenst het hotel wel te behouden voor het toerisme. Het toerisme, aldus Soliana heeft voor Bonaire een goede toekomst in petto, want het betekent niet alleen werkgelegenheid, maar brengt ook deviezen in het laatje. Een zware subsidie zoals tot nu toe werd gegeven is echter niet mogelijk, maar het is evenmin mogelijk deze subsidie af te schaffen, wil het toerisme niet in gevaar gebracht worden. Toch, aldus Soliana zal er een grens gesteld moeten worden aan deze subsidie.

Met diep leedwezen maken wij het plotselinge overlijden bekend van

DHR. F.E.M. SNEPER

in leven lid en co-oprichter van de A.C.U.

De toewijding en ijver waarmee hij zich voor de vereniging heeft ingezet, zal in onze herinnering blijven voortleven.

Hij rust in vrede.

AMBTENAREN CREDIT UNION

Bestuur, Personeel
Statutaire Commissies van Coöperatieve Spaar- en Credietvereniging Ambtenaren Credit Union.

Namens Mevr. de Wed.: **Lien MacDonald-Matile**
Carmen en Erwin Römer-MacDonald en kinderen
Alex en Dorothy MacDonald-Vieira en kinderen
Henk MacDonald
Helen en John Chundro-Matile en kinderen
maken wij het overlijden bekend van

RUDI JOHANNIS MACDONALD

De begrafenis vindt plaats om 4 uur n.m. op zaterdag 20 april a.s. vertrekkende vanuit de Kapel Morada Santa op Bottelier naar de begraafplaats op Bottelier.

Bezoeken van rouwbeklag tussen 2-4 uur n.m. in de Kapel te Morada Santa.
Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK CURRENCIES 10.30 A.M.

BritishP.	129,20	SwissF.	40,64
GermanM.	33,54	JapYen.	0,4037
FrenchF.	11,05	CanD.	73,47

AMSTERDAM TODAY APRIL 19

Ahold	225,50	Nat.Ned.	67,40
Akzo NV	113,00	Ned.Lloyd	179,70
Berkel	55,50	Oce v.Grin.	316,00
Boskalis	16,90	Ommeren	30,50
Elsevier	119,50	Pakhoed	68,00
Ennia	180,00	Philips	57,40
Fokker	109,30	Robeco	71,40
Gist Broc.	184,00	Rolinco	66,50
Heineken	137,50	Royal Dutch	202,00
Holl.Beton	124,30	Smit Intl.	39,30
Hoogovens	60,00	Tele Graaf	272,00
KLM	59,20	Unilever	344,00
Kon.Papier	145,50	V.N.U.	213,50
Meneba	94,00	V.M.F.	152,00
Naarden	49,90	Index	205,90

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	11 1/4 - 1/8	Hammerm.P.	29 3/8 + 1/8
Asa Ltd	53 1/2 + 5/8	IBM	127 1/2 - 1 7/8
Amer.T.& T.	21 + 1/8	ITT	33 3/8 - 1/8
Beatrice Fds	30 5/8 + 5/8	McDonalds	61 + 3/4
Burroughs	60 1/4 - 1	JP Morgan	49 1/2 + 3/8
Chrysler	36 3/8 - 1 1/2	Natl.Presto	26 1/4 + 1/2
Citicorp	45 7/8 + 1/8	NCR	27 1/4 unch
Coca Cola	70 + 1/8	Pantry Pr.	5 3/4 + 1/8
Coleco	15 3/8 - 5/8	Pepsico	52 1/2 - 5/8
Dayt.Hudson	38 7/8 + 1/4	Seagram	41 5/8 unch
Digital Eqm.	104 7/8 - 4	Sears	32 3/8 - 1/2
Disney	79 5/8 - 1/8	Sunshine M.	8 1/2 unch
Dow Chemical	28 3/8 - 5/8	Texas Instr.	97 5/8 -12 1/2
Dupont	56 1/4 - 1/4	United Airl.	43 3/8 - 1 1/4
East.Kodak	65 7/8 - 5/8	Union Pac.	47 - 3/8
Ford	43 3/8 - 1 1/8	Unocal	46 3/4 - 1/8
Gen.El.	59 - 1/4	US Steel	27 - 1/8
Genl.Dynamics	67 1/8 - 3/4	Warner Lamb.	38 - 1/4
GTE	40 3/8 - 3/8	West.El.	30 - 5/8
Genl.Motors	71 - 2 3/8	Xerox	46 1/2 - 3/8

DOW JONES	LAST	HIGH	LOW
Industrials	1265,13 - 7,18		
Transportation	589,46 - 4,87		

STANDARD & POORS	LAST	HIGH	LOW
Composite 100	175,95 - 1,16		
Energy	193,63 + 0,03		
Financial	109,79 + 0,11		
Utilities	55,66 - 0,05	55,91	55,61

AMERICAN STOCK EXCHANGE	LAST	HIGH	LOW
Computer & Technology	95,93 - 1,88	98,31	95,91
Precious Metals	82,44 - 0,78	83,68	82,37

REUTER.

CLOSING MARKET COMMENT APRIL 18,1985
The stock market opened up several points and then reversed and moved down almost 6 points by mid-session. The commerce department reported its first estimate of first quarter real GNP growth of 1.3 pct. Down from the flash 2.1 pct estimate. This caused the bond market to rally sharply and the stock market followed economy set in when a couple of big name stocks reported disappointing earnings. The Dow Jones industrial average closed at 1265,13 down 7.18 points. Declining issues outnumbered advancing issued by at 8 to 7 ratio. Some of the big losers reporting disappointing earnings were Texas Instruments down about dlr 12 and Tandy off over dlr 2. other losers were Diebold, Digital Equipment and CBS. Some of the large gainers were Internorth and Capital Cities communications. The market continues to trade in narrow trading range in erratic fashion.
E.F.HUTTON RESEARCH.

ERNA al probleem voor Bonaire sedert 1951

Soliana: nog steeds niet gehoord of 84-begroting goedgekeurd is

KRALENDIJK — Een van de onderwerpen die de laatste dagen regelmatig aan de orde komt in verband met het jaarlijkse begrotingstekort van Bonaire is artikel 110 van de Eilandsregeling Nederlandse Antillen, kortweg ERNA genoemd. In dit artikel is opgenomen dat de Centrale regering gehouden is om de jaarlijkse tekorten van de eilanden met minder inkomsten aan te vullen. Het artikel is echter op meerdere manieren te intepreteren.

De zienswijze van het eilandsbestuur van Bonaire wijkt in deze volledig af van die van de minister van Financien Gilbert de Paula, die het artikel in de ERNA trouwens na ruim dertig jaar achterhaald vindt. Tijdens de bespreking met de lokale pers stelde gedeputeerde van Financien Monchin Soliana dat de regeling in 1951 in het leven werd geroepen omdat er toen nog geen eilandsbesturen waren en Curaçao en Aruba een enorme ontwikkeling doormaakten in verband met de inkomsten uit Shell en Lago. In 1950, aldus Soliana had de Shell 14000 werknemers in dienst en de Lago 9000, terwijl er op Bonaire geen enkele industrie te bespeuren was.

Er werd een groot vraagteken gezet of ook de eilanden met minder inkomstenbronnen eigenlijk wel een zekere autonomie moesten krijgen; dat gebeurde wel maar voor Bonaire en de Bovenwindse eilanden worden in de ERNA een aantal beperkende bepalingen opgenomen, waaronder bijvoorbeeld het voorbod om zelfstandig leningen aan te gaan.

PROFEET

Gedeputeerde Monchin Soliana noemt de toenmalige gezaghebber W.C. de Haseth een profeet, want bij de eerste verkiezing van de leden van de eilandsraad voor Bonaire adviseerde De Haseth reeds de Centrale regering te verzoeken **de ERNA voor Bonaire buiten werking te stellen omdat deze** regeling in de praktijk niet werkte en zeker gericht was tegen de belangen van Bonaire. Soliana benadrukt, dat het befaamde art 110 in feite een farce is: Het nadelig saldo wordt bij landsverordening goedgekeurd, dan wel gewijzigd met dien verstande dat gewaarborgd is, dat het eilandgebied in staat is zijn bestuursapparaat normaal te doen functioneren en die voorzieningen te treffen welke gezien zijn behoefte en de voorzieningen van Curaçao en Aruba redelijk zijn te achten. Soliana vraagt zich nu af, wie eigenlijk de instantie is die kan of zal bepalen hoeveel geld er nodig is om het bestuursapparaat van Bonaire normaal te laten functioneren: het eilandsbestuur of de Centrale regering?

Elk jaar wordt door het BC voor de dertigste april een begroting aangeboden aan de eilandsraad. Indien er een tekort is (hetgeen overigens sedert 1951 jaarlijks het geval is RED) wordt de begroting naar de Centrale regering gestuurd, die via de Staten dan verneemt of de begroting goedgekeurd dan wel gewijzigd moet worden.

OUDE SCHULDEN

Aangezien ambtelijke molens langzaam malen duurt het gewoonlijk geruime tijd voor het BC te horen krijgt of de begroting goedgekeurd is of niet. Soliana stelt bijvoorbeeld dat het al april 1985 is, terwijl nog steeds niet is vernomen of de Staten de begroting die het eilandgebied heeft ingediend over 1984 goedge**keurd is of veranderd moet** worden.

Ged. Monchin Soliana zegt in zijn uitleg, dat de Centrale regering een bepaald gedeelte van de landsbijdrage bestemt voor Bonaire zonder dat er rekening wordt gehouden met de werkelijke behoeften. Daarbij is de Centrale regering bovendien akkoord gegaan om de oude schulden tot augustus 1982 te betalen, maar heeft dat volgens Soliana echter niet gedaan. Nu werd het eilandgebied gehouden om deze schulden te betalen, aldus Soliana want anders bestaat er een mogelijkheid dat men gerechtelijk wordt aangesproken of er is geen kans meer dat het eilandgebied materiaal kan aanschaffen of diensten verlenen. De Centrale regering stelt gewoon dat er geen geld is, aldus Soliana en stelt voor maatregelen te nemen. Het probleem voor het eilandgebied is echter, dat een aantal maatregelen niet legaal genomen kan worden. Inmiddels deelde ged. Soliana mede, dat er een aantal ingrijpende maatregelen genomen zal worden, die ongetwijfeld een rechtstreekse invloed zullen gaan krijgen op het personeelsbestand en een versnelde inning van de belastingen.

AGENCIA FUNERARIA
" EL SEÑORIAL "
Tel.: 73648

Hierbij maken wij het overlijden bekend van de heer:

ROGELIO RAMON COVA
op 74-jarige leeftijd

Namens zijn vrouw:
Mercedes E. Cova-Rivero

zijn kinderen:

fam. Eduardo Cova-Fraai
fam. Alcides Cova-Cijntje
fam. Gilberto Cova-Martina (in Nederland)
fam. Errol Cova-Landburg
fam. Rogelio Cova-Goedegebuur (in Nederland)
fam. Elvia Petronilia-Cova
fam. Vilma Jacobs-Cova
fam. Reyna Gomez-Cova
fam. Orlando Cova-Jiménez
fam. Aida Harmssen-Cova (in Nederland)
fam. Gladys Partida-Cova (in Venezuela)

De overige familieleden op Curacao:
Fraai, Cijntje, Martina, Landburg, Petronilia, Jacobs, Gomez, Jiménez, Castillejo, Fornerino
in Venezuela: **Cova, Rivero, Quijada, Partida**
in Nederland: **Goedegebuur, Harmssen.**

De teraarde bestelling zal plaats vinden op maandag 22 april a.s. om 4.00 uur n.m. vertrekkende vanuit de kerk van Groot Kwartier naar het kerkhof te Groot Kwartier. Gelegenheid tot kondoleren vanaf 1.00 uur in de kerk van Groot Kwartier. Geen rouwbeklag aan huis.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 19 APRIL 1985 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.295	1.315	1.335
PND STERLING	2.225	2.29	2.35
NED GLD	52.22	52.94	53.74
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	71.42	72.14	72.94
FR FRANCS	18.33	19.43	20.13
DUITSE MARK	59.28	60.00	60.80
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.61	0.91	0.97

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 19 APRIL 1985 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	99.46
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	107.32
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.24
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	107.58
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	101.32

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.01%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Blokfluitcursus

KRALENDIJK — Onder auspicien van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) gaat de nieuwe cursus voor blokfluiten beginnen. Dat zal op dinsdag 7 mei zijn. Voor die tijd dient men zich in te schrijven half zes tot zeven uur op dinsdag 22 april in het jeugdhuis Jong Bonaire. Een AMV diploma van de Bonaireaanse muziekschool is niet verplicht gesteld.

Betaling april door BC voor helft al verzekerd

KRALENDIJK — Voor de afgelopen maand bleek het niet mogelijk voor het BC om het ambtenarenkorps en het onderwijzend personeel het volle maandsalaris uit te betalen. Eind maart kregen de werknemers een half salaris, hetgeen op 12 april werd aangevuld met de tweede helft van het salaris. Daarbij werd duidelijk gesteld, dat er geen enkele garantie gegeven kon worden over de uitbetaling voor de maand april. Inmiddels heeft het BC toch weer de beschikking gekregen over een bedrag waardoor in ieder geval de helft van het salaris uitgekeerd kan worden. Wanneer het tweede deel over de maand april betaald zal worden is tot op heden nog onbekend.

In navolging van de vakbond voor leerkrachten Simabo heeft vandaag vrijdag ook de Abvo dienstgroep een vergadering belegd waar als agendapunt is opgevoerd de financiele situatie van Bonaire en de problemen met de betaling van de overheids- salarissen.

Tafeltennis in Rincon op 30 april

KRALENDIJK — De voorzitter van het Buurtcentrum Rincon Jimmie Trenidad zal voor 30 april een tafeltennistoernooi organiseren dat zal dienen om fondsen te creëren voor de exploitatie en het onderhoud van het onlangs geopende nieuwe jeugdhuis. Er zal in twee categorieen gespeeld worden. Dames en heren junioren beneden zestien jaar en dames en heren senioren boven die leeftijd. Inschrijvingen kunnen dagelijks plaatsvinden bij de voorzitter van het wijkcentrum tel 8120 en 8948.

Suggesties gevraagd KvK voor kostenvermindering

KRALENDIJK — Op korte termijn heeft de regering aan de Bonaireaanse Kamer van Koophandel (KvK) verzocht om suggesties die kunnen leiden tot vermindering van de kosten van ingevoerde artikelen en levensmiddelen. Hierbij wordt onder andere gedacht aan de mogelijkheid om in plaats van te importeren uit duurdere landen over te gaan tot de import uit landen uit de Caribische regio zoals Venezuela en Colombia waarvan de munteenheid momenteel een gunstige koers heeft ten opzichte van de Antilliaanse gulden.

Aanrijdingen

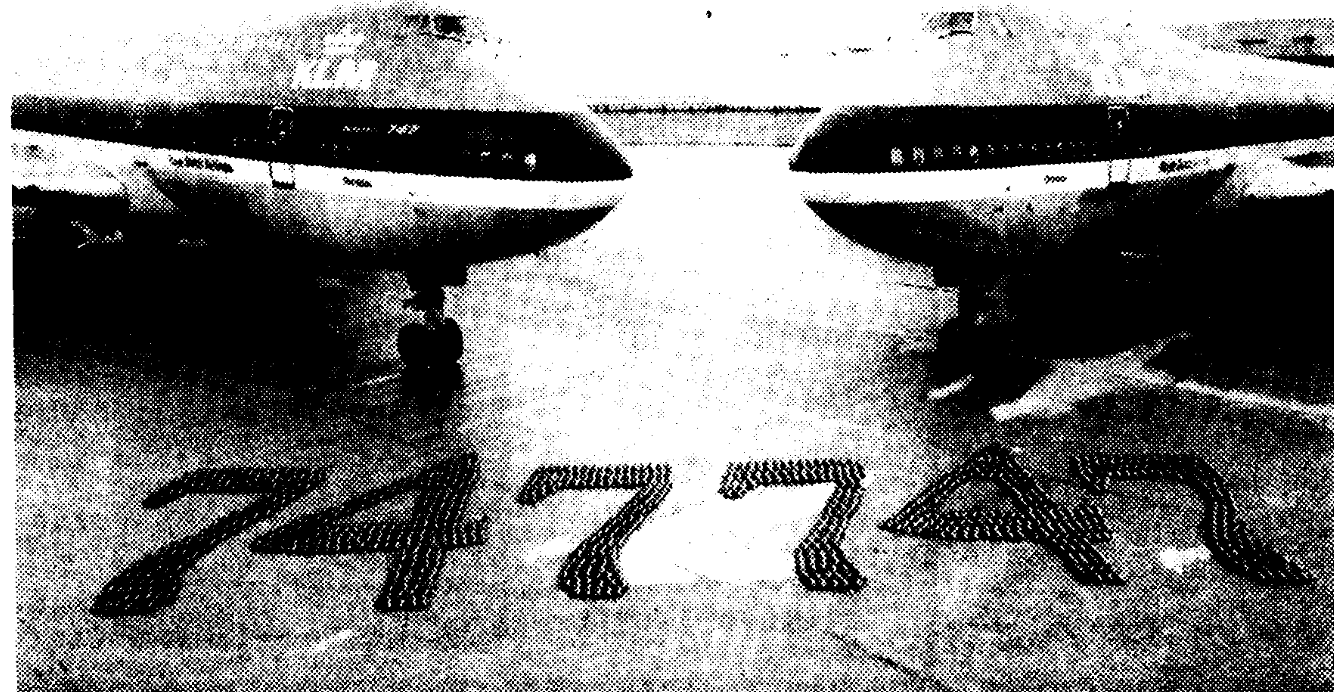
WILLEMSTAD— In de afgelopen 24 uur vonden er 17 aanrijdingen plaats, waarbij 2 gewonden vielen en er een schade van 31.400 gulden genoteerd werd.

Leraar mishandeld

WILLEMSTAD— Een leerling van een technische school, heeft een leraar met een metalen buis dusdanig op het hoofd geslagen, dat de man een wond opliep, waarvoor hij zich onder doktersbehandeling moest stellen. Na zijn daad liep de jongen van school weg. De KZP stelt een nader onderzoek in.

DE KLM heeft een nieuw telefoonnummer voor reis- informaties en reserveringen. De KLM heeft zelf voor het nummer 747747 gekozen, referend aan de Boeing 747 vliegtuigen, die de ruggegraat van de KLM vloot vormen. Duizend moderne telefoontoestellen gaven op het platform van Schiphol met twee echte KLM 747's gestalte aan het nieuwe informatie- en reserveringsnummer van de KLM.

Zakenvaria

Karate Bond naar Bandabao

WILLEMSTAD — De Curaçaose Karate Bond heeft een trainingsweekeinde in het landhuis Pannekoek. Zowel senioren als jeugdleden zullen vrijdagavond met een bus vertrekken vanaf het Brionplein. Het vertrek is om 18.00 uur. Zondagmiddag zullen ze weer om 16.00 uur terug zijn. De bijdrage voor dit trainingsweekeinde is fl.15,–.

*****

NEW YORK — De Veiligheidsraad heeft het mandaat van de Unifil troepen in Libanon met 6 maanden verlengd. De SU en Oekraine onthielden zich van stemming, de andere 13 leden waren ervoor.

Dam-cursus in buurtcentrum Janwé

WILLEMSTAD— In het buurt- centrum Janwé gaat binnenkort een dam- cursus voor jongeren van start, waarvoor reeds een "trainer" is aangetrokken. Er is iedere dag inschrijving mogelijk na vijf uur 's middags of op tel: 615058.

WILLEMSTAD— Door het hangslot van een deur van een supermarket te vernielen, wisten onbekenden de zaak binnen te dringen en namen vervolgens dozen kabeljauw, tuna, juice en zakken aardappels en sinaasappels mee.

WEEKEND

Indjuweg 47 (Dominguito, laatste zijweg van Schubappelweg) Tel.: 614855

CHILEENS GOURMET RESTAURANT

SPECIALS: Vrijdag Anticucho
Zaterdag Salpicón

Vanaf 6.30 bent U van harte welkom!

GEOPEND: donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

Voor een gezellig avondje uit, met goede wijnen, cocktails en gelegenheid tot dansen in een rustige omgeving.

Voor bestellingen: Tels. 44622 — 43666

Polytronica Video Club

Schottegatweg Oost 36
Tel.: 79785 - 79787

Bij aankoop van een **R.C.A. Video-Recorder of T.V. GRATIS** lidmaatschap

- **DEAD WRONG** Action Britt Ekland
- **THE BLACK HAND** Crime Lionel Stander
- **BODY ROCK** Musical Lorenzo Lamas
- **LOVELY BUT DEADLY** Action Lucinda Dooling
- **THE KNOCK-OUT COP** Action Bud Spencer.

no meal is complete without a good wine

Fort Nassau

Enjoy the Magnificent Panorama of Curacao from Fort Nassau
International Menu.
Serving only Prime American Meats.
Reservations:
Tel. 613450

Een **speciaal etentje uit,** doet U in een **speciaal restaurant**

Waar?
Geen twijfel mogelijk; U gaat naar

Restaurant
La Bistroëlle
(achter Promenade Shopping Center)
Tel.: 70408

---

you're welcome at the....

BELLEVUE

HOTEL-BAR-RESTAURANT
Baai Macolaweg - Parera
(Pasan Grahan)

Het Restaurant voor een lekkere criollo maaltijd, hetzij een lekkere Mula of misschien wel een bord giambo met die verrukkelijke funchi. *Kent U onze beroemde funchi tafel al? En onze 'seafood platter'?* Dan moet U dat zeker eens proberen. Reserveer even. Geopend voor Lunch van 12.00 tot 14.30 en voor Diner van 19.00 tot 23.00 7 dagen per week.

Ons tel. nr. 54291 of 54294
Tot ziens in Bellevue op Parera!!

no meal is complete without a good wine

DENISE'S VIDEOTHEEK

t.o Henderson Mahaai
Tel.: 75270

Openingstijden:
vrijdag, zaterdag en maandag 10.00 uur v.m. - 9.00 uur n.m.
dinsdag, woensdag en donderdag 10.00 uur v.m. - 8.00 uur n.m.

New Day Releases

1. Exterminator II - Crime
2. Exterminator of the year 3000 - Action
3. Angels wild woman - Action
4. U.S.A. for Africa - Musical
5. Lonely guy - Comedy
6. Bachelor's Party - Comedy.

Quality, Service.

We stick to it!

Winston Churchillweg 94
presenteert U dit weekend vrijdag en zaterdag
MIDNIGHTSHOW
RIGNALD VIDAL begeleid door Mr. Tips
Voor deze gelegenheid is de kleding sportief, maar toch gekleed. Covercharge: f. 5,- p.p.

HAPPY HOUR vrijdag van 6.00 - 8.00 n.m.
HAPPY HOUR zaterdag van 7.00 - 9.00 n.m.
HAPPY HOUR zondag van 6.00 - 7.00 n.m.

Een unieke uitgaansplaats met een romantische en gezellige sfeer.

TRUPIAL INN
Groot Davelaar
Tel.: 78200

Begin your weekend at our Sunset Hour!

FRI.: Happy Hour around the pool 6-8 p.m.
Drinks half price.
Music by Hermanos Duques from 7-12 uur.
From 9 p.m. also Mariachi Fortuna.

SAT.: "Special" Happy Hour.

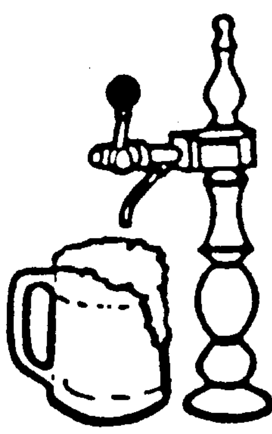
Landhuis Brievengat
& Tinashi Bar
Telefoon: 78344

Kom langs en geniet van onze romantische sfeer.

Woensdag en Vrijdag
Happy Hour van 5-7 uur n.m.
Zaterdag
geopend vanaf 9.00 uur n.m.
Verkrijgbaar Amstel Tapbier.

LANDHUIS BRIEVENGAT
Ook voor Uw privé-parties.

De gehele week geopend vanaf 5 uur 's middags.

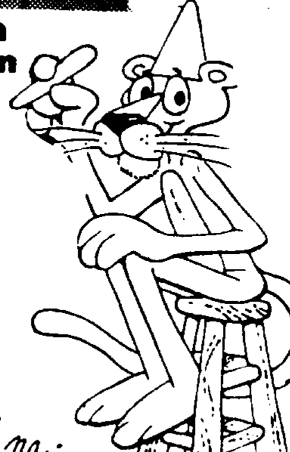
TAP MAAR IN

Sta. Rosaweg 6
Tel.: 75144

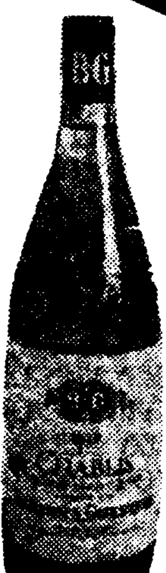
CARIBBEAN VIDEO CENTER
Sta. Maria - naast Sentro Demokrat

Openingstijden:
ma. t/m vr. 10 uur - 1 uur
3 uur - 8 uur
zaterdag
3 uur - 8 uur

THE EVIL THAT MEN DO
Charles Bronson

Wij servicen en repareren ook video-recorders!
Bent U nog geen lid bij ons?
Kom gauw langs, wij helpen U graag aan een goede film.
Bonbini na:
CARIBBEAN VIDEO CENTER
NA SANTA MARIA BANDA DI SENTRO DEMOKRAT

no meal is complete without a good wine

SHOWTIME DAILY at 11.00 pm
Fri. & Sat. dancing-music by Tropical Combo.
Monday D.J. music for dancing, no show.

The Penthouse Dinning Room & Lounge for dinner or a drink atop Willemstad. Sensational view, lounge open daily from 7 - 12 am. Dinner from 7 - 11.30 pm. from fls. 20,- plus entertainment.

Saturday night, Curacao Night from 7.30 pm. Local Food Buffet & Folklore show around the pool.

Curaçao Plaza
Hotel & Casino
Tel.: 612500

SALOON-STEAK HOUSE
JES AIN NON BETTER
Open now also for LUNCH
from Monday till Friday
Saloon 5.00 p.m. till
Dining 6.30 p.m. till
Fridays and Saturdays
Country and Western Life Music
by JAILBIRD
DINNER
Open 7 days a week
Tel 70501 - 70502 after 4.00 p.m.
Schout bij nacht van Staverenweg 6.

Paradiso

Bar Restaurant & Dancing
Winkelcentrum Colon

Een rustige plaats waar U van een gezellige sfeer kunt genieten.

Wij serveren U:

Ontbijt 9-11 uur
Lunch 11- 3 uur
Dinner 7- 2 uur

Voor een gezellig avondje samen uit!!

Elke dag gelegenheid tot dansen.

Will & Rich
Bargestr. 53 -
Tel. 614932

Yuen Tung Restaurant
Castorweg - Tel.: 615487 - 615488
Voor alle soorten Chinese- en Visgerechten als mede
Internationale Keuken
voor zowel zaken-lunches als familieuitjes, zijn wij iedere dag geopend van 11.30 a.m. - 10.30 p.m.
's Maandags GESLOTEN

HAPPY HOUR
van 9.00 - 11.00 uur
(2 halen en 1 betalen)
The inn PLACE
Saliña 144A
naast Casa Cohen

ROSE GARDEN Bar Restaurant
Oude Caracasbaaiweg 56
nú ook op Ser'i Pietermaai

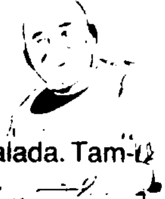
EEN SFEERVOL RESTAURANT MET CHINESE GERECHTEN
en een gezellige bar.

Open van 11.00 v.m. - 11.00 n.m.
U bent van harte welkom.

DE FLES
SCHOTTEGATWEG WEST 367
TELEFON 84576

Specialidadnan:
A LA PARILLA DI LOMITO PORKCHOP, FLANKSTEAK I GALINJA.

Tur por wòrdu sirbí ku batata i salada. Tambe por hasi pedido pa bai kune.
HABRI TUR DIA
6'OR P.M. - 2'OR A.M.

VARENI'S Videotheek Club

F.D. Rooseveltweg 32
Tel.: 82273

Openingstijden:
Maandag t/m zaterdag
van 14.00 - 20.00 uur.

Premiere Films

1. **Toy Soldier** - Action
2. **Flash Point**

In this political thriller two Texas border guards uncover evidence, of a famous assassination conspiracy when they discover a body, along with $800.000,- in cash and two phone numbers.
- Action -

Weer verkrijgbaar de populaire plaat
"WE ARE THE WORLD"
nú in 45 toeren, single en Long Play.
Ook als video-clip.

Film

DE TEMPEL heeft weer wat!
vrijdag 19,
zaterdag 20 en
zondag 21 april
om 7.00 en 9.00 p.m.

TEMPEL THEATER

THE PRODIGAL

het onsterfelijke verhaal van de Verloren Zoon in onze tijd. PG

PARAMOUNT VIDEO
Home Movie
Ontarioweg no. 3
in het hartje van Saliña
naast
Super Ice Cream
Geopend elke dag tot 's avonds laat

TA OFRESE AWE
'THE BRAIN'
Un médiko (Grant Williams) yen di maldat, ta transplantá sesu di viktimanan kapturá kreando eventualmente un monster disfigurá ku e so por kontrolá! Horror!

Pa mas informashon:
Tel.: 612343

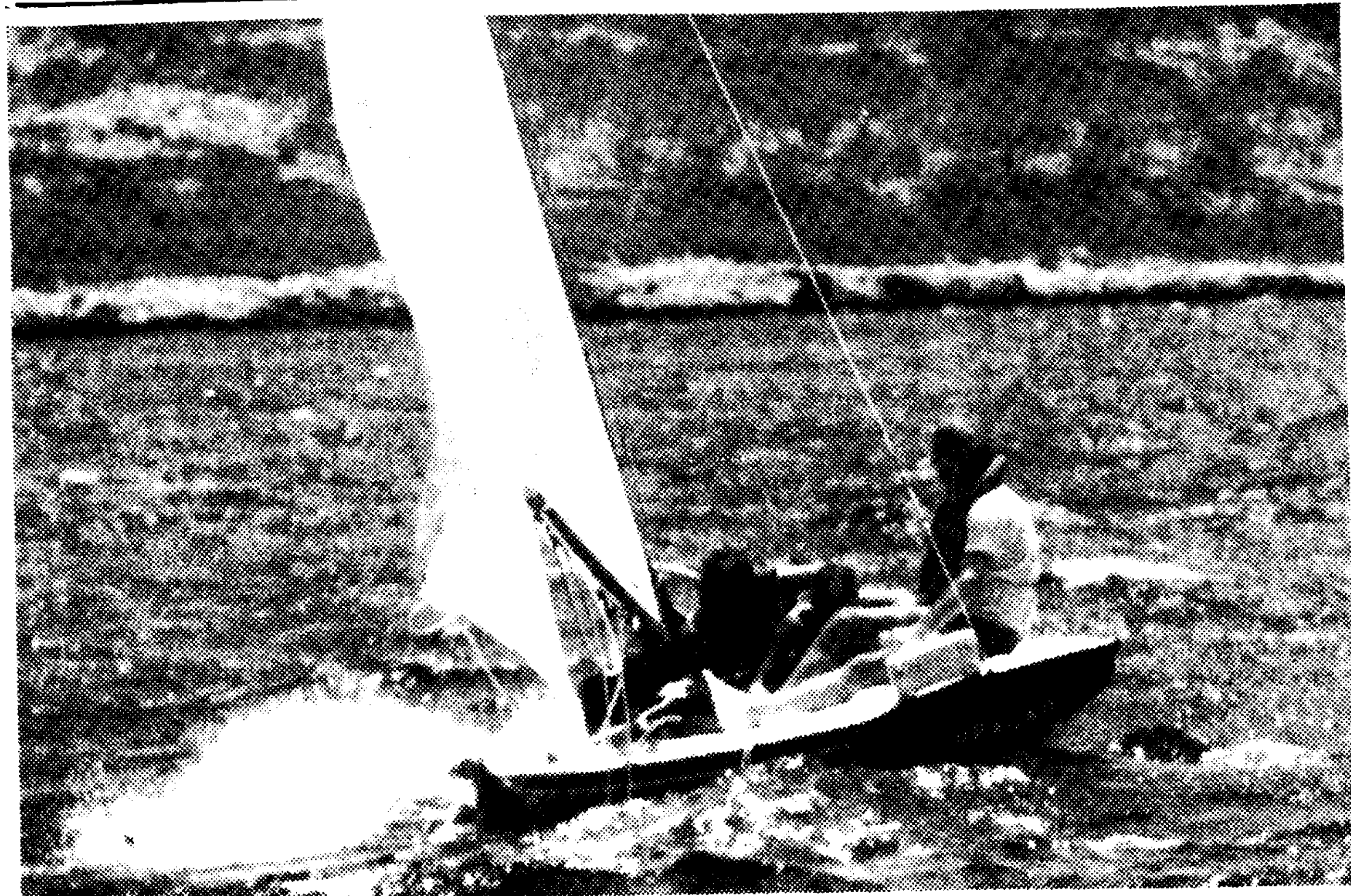
Best Movies in Town

AMIGOE

ÑAPA

WEEKEND BIJLAGE

VRIJDAG 19 APRIL 1985

Curaçao Sail In 1985

'Windhush' overall winnaar

...de Bahco Kokolishi...

Zoals reeds eerder in deze krant vermeld, zijn in het Paasweekeinde de eerste "Curaçao Sail In"- zeilwedstrijden verzeild. Op vrijdag voor Pasen begon om 13.00 uur de startprocedure voor alle B klassen van jachten. Vanaf het startschip Tipi van Piet Dijk was de wedstrijdleiding (bestaande uit Karin Schreuders, Ron Scheeres en Timo Hilhorst) bezig met vlaggen en toeters om de vloot te starten richting Coral Cliff. De wind was krachtig tot hard (5 à 6 Beaufort) en de wedstrijdleiding prees zich gelukkig dat er zoveel volgboten de vloot zouden begeleiden. Op het laatste moment kwam daar zelfs nog de Keto van v.d. Cruyssens bij die eigenlijk naar de Aves-eilanden zou gaan. De startprocedure duurde 40 minuten. Eerst startten de Sunfishes klasse A, de Open boten en de Cruising- klasse, daarna om 13.10 uur de Cruising- Racingklasse. Vervolgens de Racingklassen I en II om 13.20 uur en om 13.30 uur stoven de Catamarans over de startlijn. Als laatste startten de Windsurfers en wel om 13.40 uur. Nadat de startboeien waren opgepikt zette de Tipi de wedstrijdleiding van boord; deze spoedde zich toen per auto naar Coral Cliff. Op de Emmabrug konden zij een langgerekt veld van jachten zien voorbijvaren dat zich uitstrekte van Princess Beach tot aan het Rif.

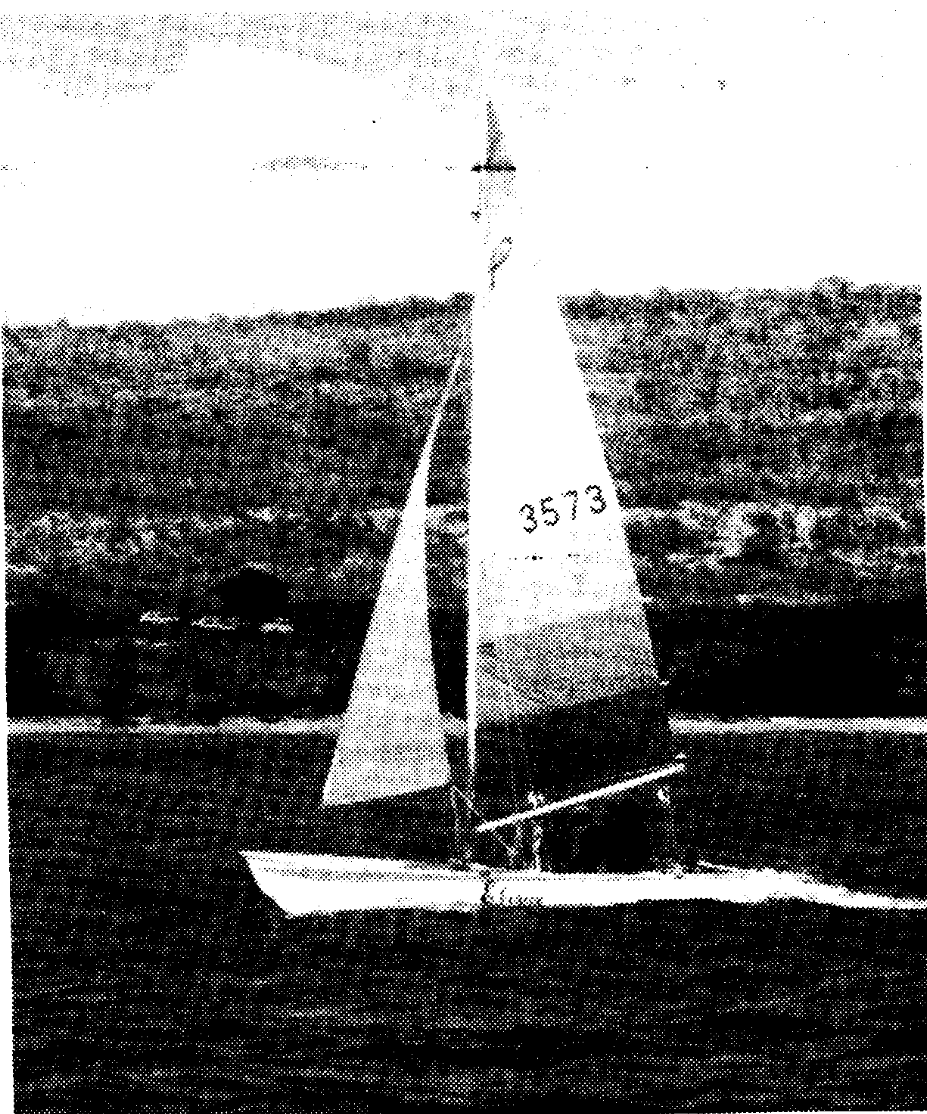
FINISH OP VRIJDAG

De wedstrijd- leiding had koud zijn spullen klaar gelegd op de starttoren te Coral Cliff, of daar verschenen al de eerste zeilen aan de horizon. Eerst de Cats, toen de Sunfishes en daarna alles door elkaar. Drie windsurfers waren er op St. Michiel mee opgehouden, doch verder had iedereen de tocht voor de wind volgebracht. Het binnenlopen in de nauwe vaargeul van de Santa Marthabaai gaf geen problemen; het aanmeren aan de mooringlijn daarentegen verliep bij sommige jachten wel wat ruw, vooral door de onbekendheid met de omgeving en de windshiftingen. Een half uur nadat het laatste jacht was gefinished, hingen de uitslagen al op het aankondigings- bord; geen arbeids- intensief gereken voor de wedstrijd- leiding. Hans Hanswijk had in samenwerking met Radio Shack voor deze primeur gezorgd, waar de organisatoren zeer erkentelijk voor zijn.

RACE VAN ZATERDAG

Op zaterdag was er een race gepland die zou leiden langs alle baaien van Banda Abao, van Porto Marie tot Playa Kalki bij Westpunt, met voor de zeegaande jachten nog een te ronden boei ver op zee. De start- procedure begon om 9.00 uur en duurde tot 10.00 uur. Nu waren er 9 klassen van start gegaan en deed ook de Sunfishklasse B mee die hun bootje over land hadden vervoerd. In totaal waren er nu 13 sunfishes op het water. Dat je met zo'n groot veld van zeilers het niet zonder een behoorlijk aantal volgboten kunt stellen, bleek al gauw, toen er een melding binnenkwam dat de boei bij Boca Grandi was losgeslagen. Wellicht heeft de boei niet goed vastgelegen of heeft er die nacht een vrolijke visser eraan afgemeerd. De supersnelle Oerendhard van Bart van der Meulen, spoedde zich naar de plaats waar de boei had moeten liggen en fungeerde daar als de te ronden boei. Dit alles gebeurde midden in een startprocedure, zodat een andere volgboot, de Shamu van Dries Veerman, zijn plaats bij de startlijn moest innemen. De spanning was in dat kleine uurtje al behoorlijk opgelopen op de starttoren. Toch was er een volhardende sunfish-zeiler, te weten Rob Reyneart, die de boei (die toen al boven de koralen lag) toch wilde ronden. Het gevolg daarvan was dat door een ongewenste gijp hijzelf en zijn bootje tussen het brandkoraal waren geraakt. De Oerendhard met aan boord duiker en EHBO-er Edwig Fontilus plukte hem er in een hoge zee tussenuit en gaf hem over aan de Tipi die hem naar Coral Cliff sleepte. Het waaide hard en de golven waren onstuimig. Vooral de Cat- zeilers zouden goed moeten oppassen voor vlagen. Voor Coral Cliff ging er weldra een om. De Shamu die dicht in de buurt voer van de cat van Winfred Merkies, wees hem op een grote hamerhaai die zich rond hun boot ophield. Een moment later lag het echtpaar Merkies met hun cat om en vochten ze voor leven om zich uit de benarde situatie te redden.

Voor de meeste cats en kleine boten was de weersgesteldheid gecombineerd met de lange banen te zwaar. Enkelen hielden dan er vroegtijdig mee op of (zoals bij de cats het geval was) rondden het coördinaat niet. Dit coördinaat — dat door de wedstrijd- leiding speciaal in de race was opgenomen om het diepzee- zeilen voor de zeegaande jachten mogelijk te maken — was voor sommigen een teleurstelling, maar voor velen de pret van de dag. Het coördinaat dat precies op zijn plaats lag was moeilijk te zien vanaf de kust of vanaf een lage boot. Maar hij lag er! Toen het eerste jacht begon af te vallen en koers zette naar het coördinaat, waren de snelle J- 24's al binnen en omdat zij het coördinaat hadden gemist, maakten zij geen kans meer om de Coral Cliff-trofee te winnen. De strijd in de Racing- class II begon toen pas echt, omdat de kans groot was dat één van hen de trofee zou gaan winnen, met allicht dicht op hun hielen de Suzanne van Henk van Dotmondt uit de Cruisingclass. De Windhush van captain van Grieken finishte als eerste.

...catamaran 3573 in actie...

SUNFISHES EN WINDSURFERS

In deze klasse van de Sunfishes en de Windsurfers zouden er twee banen gezeild worden. Iedereen was echter vermoeid van de eerste race van die dag, doch om 14.30 uur was het de jeugdige Stephen Smeulders die zich bij de startlijn aanmeldde en te kennen gaf dat hij de race wilde zeilen. Dus móést deze gezeild worden en eenieder die niet zou starten, zou haast geen kans meer maken om de eerste prijs te winnen. Vermoeid tuigde men zijn bootje op en verscheen aan de startlijn om de twee-

(vervolg op pag. 3)

Jeugd- seminair presenteert ruim 40 resoluties

"Ministers en gedeputeerden moeten óók inleveren"

WILLEMSTAD — Gezaghebber Casseres uitte tijdens de openings- redevoering felle kritiek op de huidige generatie "machthebbers". De Generatie die niet weet om te gaan met de welvaart die men van de hardwerkende voorvaderen op een presenteerblaadje kreeg: de vaders en moeders van de jeugd: de leiders van morgen, die nu in staat zijn te protesteren, tegen wat gezaghebber Ronny Casseres noemde een generatie van "vervallen normen".

De jongeren, 240 in totaal, bijeen in een jeugdseminar hebben gesproken. Ze hebben ook geluisterd naar verschillende redevoeringen van sprekers die thema's zoals de sociaal- economische situatie, de politieke situatie, de godsdienst en venerische ziekten. Aan het einde van dit drie dagen durende seminar hebben de jongeren een 40-tal resoluties opgesteld. Hierin vraagt men onder meer aan ministers en gedeputeerden óók in te leveren. Verder doen de jongeren in één van de resoluties een beroep op overheid, handel en vakbondswezen het "geruzie" achterwege te laten.

Het door de Female Jaycees georganiseerd jeugd-seminar, waarbij het thema "jouw mening telt ook mee", centraal stond, is volgens de organisatoren een groot succes gebleken. Tijdens de openings- ceremonie reeds drukten verscheidene vertegenwoordigers van deze service-club de jongeren op het hart niet passief te blijven. Een passieve houding hebben de jongeren, in leeftijd van 14 tot 21 jaar niet ingenomen. 150 Vragen werden op de laatste dag aan het panel gevraagd. Meer dan 40 resoluties, die alle naar onder andere de regeringen gestuurd zullen worden, zijn uit de bus gekomen. Een greep uit de resoluties: Iedereen moet een handje meehelpen om Curaçao te redden; de import moet afnemen, daarentegen moeten we zelf meer aan landbouw, veeteelt en visserij gaan doen; er moet een intensiever controlecampagne voor het geven van onderstand op touw worden gezet; ambtenaren zouden vóór ze in dienst treden een gedegen training moeten krijgen.

Ook het lot van de Shell is tijdens het seminar aan de orde geweest. Enkele resoluties hierover: de overheid zou niet met tweederde deel moeten participeren, terwijl de bevolking daarentegen moet beseffen dat de Shell "van de ene dag op de ander kan opstappen".

Het volk zou minder moeten reizen om deviezen te besparen, daarnaast zou er een wet moeten komen die de aankoop van deviezen zou moeten kunnen controleren, luiden andere resoluties.

Wat betreft het onderwerp onderwijs kwamen onder meer de volgende resoluties op papier: uniformiteit in studie- pakketten is noodzakelijk, er moeten meer "brugklas- systemen" bij komen, het papiaments zou als hoofdvak en niet als bijvak ingevoerd moeten worden, terwijl de lesuren langer en de leerkrachten voorbereid naar de lessen zouden moeten komen, laten de jongeren in hun resoluties weten. Andere suggesties voor de leerkrachten: laat het "flirten" met de leerlingen (vooral de meisjes...) achterwege en toon meer respect voor de leerlingen. Tot slot maken de jongeren ook melding van de noodzaak om te komen tot een "leerlingen- raad".

De jongeren vragen in de resoluties, die zondag werden aangenomen om intensivering van de Godsdienst- lessen en om meer aandacht van de Katholieken voor "hun mensen". Daarnaast pleitten de jongeren om volledige vrijheid van Godsdienst. Ook het chapiter criminaliteit krijgt de nodige aandacht: meer aandacht van ouders voor hun kinderen en het scheppen van een vriendschappelijke sfeer, is volgens de tieners nodig. Op de overheid wordt in de jeugd- resoluties een beroep gedaan de jeugd meer in staat te stellen, door onder meer de organisatie van opleidingen, hun vrije tijd door te brengen. Controle op video's, de verhoging van straffen, betere in- en voorlichting over drugs en het overdragen van verantwoordelijkheids- gevoel zijn verder aanbevelingen voortgekomen tijdens het jeugdseminar.

Meer aandacht voor de cultuur, meer informatie over de gevolgen van de prostitutie en intensievere controle op de prostitutie zijn volgens de Curaçaose jongeren ook op hun plaats. Tot slot wordt in de resoluties melding gemaakt van venerische ziekten: artsen zouden de bevolking geïnformeerd moeten houden, luidt één, terwijl ook aangedrongen wordt om de nieuwste medicijnen op dit gebied zo spoedig mogelijk in te voeren.

De organisatoren stellen in een persbericht dat men erop zal toezien dat "daadwerkelijk gewerkt wordt" aan de follow-up. Indien we gezaghebber Casseres mogen geloven zal dit inderdaad een wijze beslissing zijn. ■

Het jaar van de Jeugd

HIER HOORT JOUW FOTO !

Het woord is aan jou: stuur je mening op; doe er een pasfoto bij, en voorzie een en ander van je naam, adres, leeftijd en functie (scholier, student, beroep, zonder beroep, werkeloos, parttime-functionaris). Of neem contact op met een van de redactie-adressen voor het maken van een afspraak.

Je doet toch mee? Ook jouw mening is het beluisteren waard.

Commentaar

Buitenlandse kranten

Respect for Truth, and Germany

The New York Times April 17

As he now concedes, President Reagan has made a mess of his symbolic journey to West Germany next month. But this latest remedy perpetuates the moral confusion. Even if he finally visits a former concentration camp, that would hardly offset a tribute at a cemetery containing the graves of SS troopers, who ran the death camps. The victims and the butchers of Nazism are not equatable.

There is no doubt Mr. Reagan's sensitivity to the Holocaust; he's been seen crying at evocations of the slaughter of six million Jews. There is no doubt, either, about his devotion to the memory of Americans killed by Germans in World War II. Why then did he so tenaciously resist visiting Dachau and why does he insist even now that Chancellor Kohl commands his schedule?

The charitable explanation is an inordinate desire no to offend a host. The deeper reason is a lack of comprehension, of German attitudes and even of Mr. Kohl's interpretations of them.

"It was and remains my purpose and that of Chancellor Kohl", Mr. Reagan said yesterday, "to use this visit... to commemorate not simply the military victory of 40 years ago but the liberation of Europe, the rebirth of German freedom and the reconciliation of our two countries".

Indeed, for months Mr. Reagan insisted that he would do nothing to burden Germans with their Nazi past. The fixation had two inspirations. One was his yearlong regret that Mr. Kohl was excluded from D- Day commemorations in Normandy last year. The other was dismay that the Russians are using the 40th anniversary of V-E Day, May 8, to assail today's German- American alliance as "warlike".

Looking to soothe a friend and to defy an adversary, Mr. Reagan closed his mind to serious understanding of sentiment in both societies. He now says he thought Dachau would not fit into an "official agenda". A month ago he gave a still more foolish reason: that there were "very few" Germans still alive who "remember even the war", let alone who committed atrocities against Jews. This from a man who was 34 years old in 1945.

When Bitburg cemetery appeared on the schedule last week, enraging the American Legion, the President gave orders to let the protest run awhile, to gauge its depth. And when American Jews protested that Bitburg turned a Holocaust slight into a grievous insult, he thought he could appease them with a visit to a German synagogue.

Even if Mr. Kohl were cool to Dachau and stubborn about Bitburg, there was always a respectful American response. The anniversary of the end of World War II, as the Chancellor says, is the anniversary of Germany's rebirth. It commemorates the spiritual liberation of Germans no less than the physical liberation of the skeletal figures who stumbled out of Dachau. Any meaningful tribute to German democracy and recovery not only may include but it in fact enhanced by recollections of Germany's madness and destruction.

For all its confusion, this sad episode shows how much the President values symbols. To get them right, finally, he has to insist that his hosts take him to a camp after all, and to a war memorial that honors not Nazi butchers but Germans who were, like many Americans, their victims.

Teen-Age Girls, Smoking and the Pill

The New York Times April 16

Some 40,000 American woman will die of lung cancer this year. The majority of those deaths could be characterized as self- inflicting — caused by smoking cigarettes. Soon, in fact, lung cancer will have overtaken breast cancer as the leading cause of cancer deaths among women; among the elderly it already has.

Given the female fear of breast cancer, one might expect women to do all they can to avoid a cancer with a higher fatality rate. Two of three women survive breast cancer but only one of seven beat lung cancer. So it's surprising that 30 percent of women still smoke, and a lot of them are very young. Since 1979, more teen- age girls than boys have taken up cigarettes, and they find them hard to put down. One reason is fear of gaining weight.

Fear of gaining weight is also why many sexually active teen- agers won't take the pill. There's another reason, too: fear of cancer. For the most part, however, that latter fear is unfounded. The pill is the most effective contraceptive for all teen-agers, the safest for most of them, and taking it reduces the risk of malignant endometrial and ovarian tumors. The pill, however, might pose a cardiovascular risk to teen- agers who smoke — to be added to the respiratory risk they take by smoking in the first place. The pill does, in fact, pose some risk to all smokers and to all women over 35.

What about weight gain, the bugaboo that seems to dictate what will and won't enter the adolescent mouth? Only women between 35 and 44, and not teen- agers, seem to have a real problem with poundage when they stop smoking. As for pill takers, chances are that those who gain weight will stop doing so with continued pill use. Besides, balance a few unwanted pounds against lung cancer or unintended pregnancy and which is the heavier?

There's every reason, then, for all teen- age girls to start fearing cigarettes and many reasons for the sexually active among them to stop fearing the pill. That so many of them do neither is a puzzle and a potential tragedy.

Curaçao Sail In '85

(vervolg van pag. 1)

de race te varen, die hen ook deze keer over het binnenwater van Santa Martha zou leiden. Een aardige bijkomstigheid was nu dat er jachten vanaf het coördinaat af aan het finishen waren, terwijl de Windsurfers en de Sunfishes aan het starten waren. Vooral voor het publiek op de wal was dat een leuk gezicht en voor de wedstrijd- leiding op de toren betekende dat extra drukte.

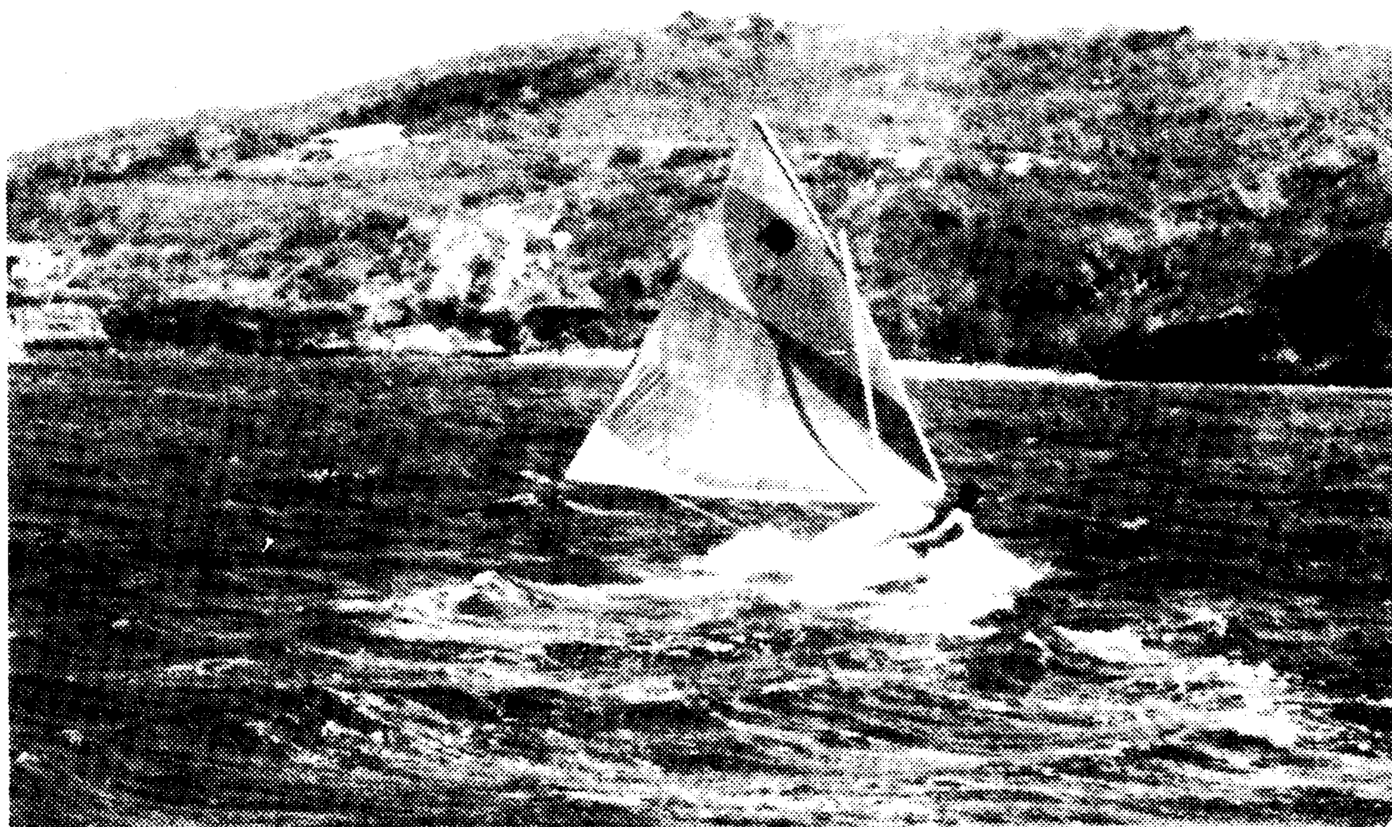
MINIATUURBOTEN EN AFTERSAIL

Toen eenmaal iedereen in de Santa Martha Baai lag afgemeerd en een frisse douche had genomen kon men met een drankje in de hand genieten van een race van radiografisch bestuurde zeiljachtjes. Deze ranke scheepjes zijn een lust voor het oog en vormden een mooi sluitstuk voor deze zware dag. De uitgehongerde zeilers werden van het strand weggelokt door de heerlijke geuren van gerookt vlees. Toen de zon onderging en de volle maan boven de heuvels van Banda Abao uitkwam, was iedereen aan het genieten van de door Hotel Coral Cliff uitstekend verzorgde barbeque. De "Happy Peanuts" speelden hun melodieën en later op de avond werd er gedanst en nagepraat over de race van die dag en over die van de volgende dag; de marathon- race terug naar het Spaanse Water!

RACE OP ZONDAG

Om zeven uur werd op zondagmorgen het startsein gegeven voor de Cruisingclass en de open boten, terwijl om 8.00 uur de snellere jachten van start gingen. Op de starttoren hield men de vingers gekruisd. Het zou met de harde wind van de afgelopen dagen wel eens kunnen spoken in de Bullenbaai.

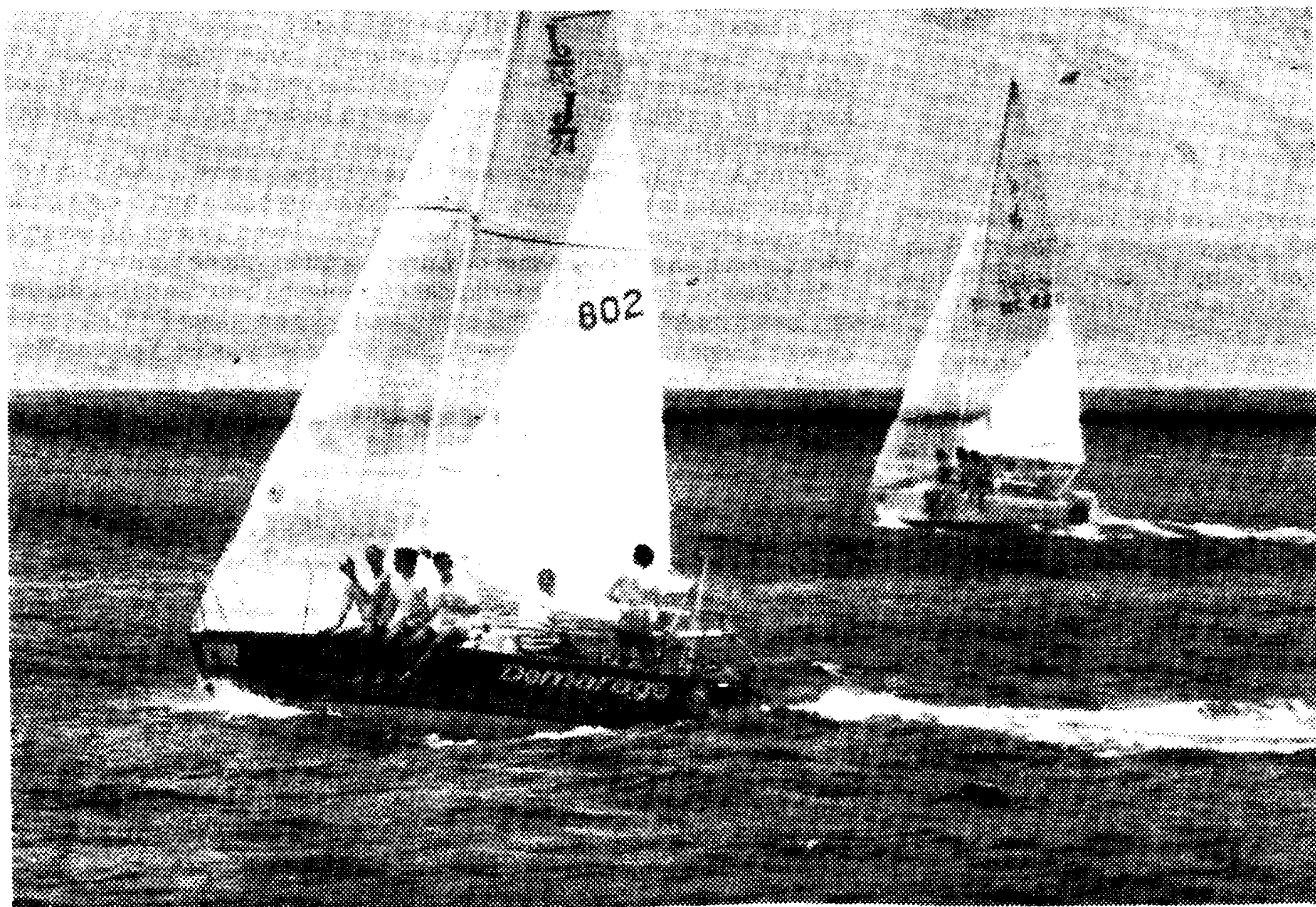
Vooral de open jachten en de cats zouden het moeilijk kunnen krijgen. Bij de start van de Sunfishes om 9.00 uur, klasse A en B nu eens tegelijk, kwam er van de volgboot, de Merlin III van Ben Brandt, melding van de in moeilijkheden geraakte Boca Tabla van Allard Deelstra. Allard die een nek- aan- nek- race zeilde met de Passaat van Henk Niepoth moest op sleeptouw genomen worden naar St. Michiel. Helaas moest later in de race ook de Passaat de strijd opgeven, doordat ter hoogte van Princess Beach zijn giek brak. De Señorial van Hans Schnog nam hem op sleeptouw naar het Spaanse Water. De enige overgebleven pampus — de Boca Cocolishi van Chris van Vucht — zette ook al met averij zijn race voort. Zijn helmstok was gebroken en met een bahco- sleutel op de roeras stuurde hij zijn omgedoopte Bahco Cocolishi over de finish. De problemen bij de cats vielen men mee. De cat van Eddie Noordstar volbracht de terugtocht zelfs in iets minder dan 4 uur.

...de veelbelovende Stephen Smeulders...

...de twee boten die jammergenoeg het coördinaat hebben gemist...

SUNFISHRACE OP ZONDAG

Op Coral Cliff was er een harde strijd gaande tussen de zeilers van de A- en van de B-klasse die gelijk waren gestart. Robby van Noord en Alex Roose bonden de strijd aan met de B- klasse zeiler Stephen Smeulders. Wat een race tussen deze drie zeilers! Stephen, komende van boei Boca Grandi, zeilde waarachtig als eerste de baai van Santa Martha binnen. Het waren Sephen en Robbie van Noort die als eerste er weer uit stoven. Toen pikte Robbie even een privéwindje en finishte als eerste.

PRIJSUITREIKING

Al vroeg was het zeilminnend publiek naar Jan Sofat getogen. Iedereen was verwikkeld in gesprekken die handelden over het zeilgebeuren van de laaste drie dagen. Een daverend applaus steeg op, toen de Bahco Cocolishi finishte. Toen de prijsuitreiking begon giste men nog naar de uiteindelijke winnaar van de Coral Cliff Trofee. De computer had alles feilloos berekend, doch de uitslag werd door de wedstrijd- leiding geheim gehouden. Totdat de voorzitter van het organiserend comité Henk van Dortmondt, mevrouw Margareth Sinnige, echtgenote van de manager van Coral Cliff, uitnodigde om deze mooie bokaal te overhandigen aan de overallwinnaar: de Windhush van Hubert van Grieken. Velen bleven daarna nog napraten en feliciteerden elkaar en genoten van een gezellige aftersail.

VOLGEND JAAR PASEN

Het organiserend comité is ***voornemens om over enkele we***ken de opgenomen videofilm van deze eerste "Curaçao Sail In" te vertonen. Er zal dan tevens een enquête worden gehouden onder de aanwezige zeilers over de Sail In. Met de zo verzamelde gegevens gaat het comité in november van start met de organisatie van de "Curaçao Sail In 1986". Het organiserend comité wil nogmaals allen die hebben meegewerkt bedanken voor hun inzet. Masha Danki namens: Ron Scheeres, Bart van der Meulen, Henk van Dortmondt, Rob Senior en Timo Hilhorst. ■

Beierse burgemeester als tourist op Curacao

AAN HET DINER in het restaurant The Wine Cellar troffen wij woensdagavond de heer Wolfgang en mevrouw Irmgard Brückmann aan. De heer Brückmann is ambtenaar op het Beierse ministerie voor de Jeugd en daarnaast burgemeester van de stad Türkheim dicht bij München. Het echtpaar logeert bij Zwitserse kennissen, de familie Souviron, die tijdelijk op Curaçao wonen. Het echtpaar Brückmann heeft twee dochters van 13 en 12 jaar. Het zijn mensen die gewend zijn elk jaar de vakantie in het zuiden van Europa door te brengen en om de zoveel jaar een langere reis te maken. Het echtpaar is zeer te spreken over hun verblijf op Curaçao.

Wij vroegen de heer Brückmann naar zijn mening omtrent de kansen om toeristen aan te trekken uit Europa. Hij ziet die mogelijkheden zitten omdat Europeanen over de hele wereld rondreizen. Het was voor zijn reisagent even moeilijk om te boeken naar Curaçao omdat het niet iedere dag voorkomt in Beieren dat iemand naar het Caribisch gebied wil. Het was niet direct duidelijk hoe je naar Curaçao moest vliegen. Het echtpaar reisde met de KLM uit Amsterdam en gaat aanstaande zondag weer naar huis.

Het spreekt vanzelf dat het logeren «en famille» veel voordelen biedt. Men wordt rondgeleid door kennissen die goed thuis zijn op het eiland. Zij hebben een druk programma afgewerkt. Mevrouw Brückmann was erg te spreken over het feit dat de stranden niet overvol zijn. Wolfang Brückmann vindt dat de mensen op Curaçao heel beleefd zijn in het verkeer. Dat is volgens hem een groot pluspunt. Het water aan de baaien is kristalhelder en dat trekt de Europeaan erg aan omdat de Middellandse Zee bijvoorbeeld sterk vervuild is.

De gasten hebben zelf rondgereden over het eiland in een auto van hun gastheren. Zij hebben tijdens de Paasdagen de Heilige Mis gevolgd in de kerk van de Heilige Rozenkrans. De wijze waarop de vredeswens wordt gegeven, over en weer, maakte een diepe indruk. "Dit is een vriendelijk volk", zegt de heer Brückmann. "Laat u niet bedonderen door mensen die anders beweren. In de jachtige wereld van vandaag is dit iets wat men niet veel tegen komt".

Het echtpaar Brückmann heeft uiteraard alle toeristische attracties gezien en een aantal zeer bijzondere zaken. Zij raakten niet uitgepraat over de boot met de glazen bodem. Het Seaquarium zag de burgemeester als iets van enorm belang. Dit bewijst dat de gemeenschap positief staat tegenover het bezoek van vreemdelingen. Men heeft ook een bezoek gebracht aan het Curaçaosch Museum, terwijl er ook een uitnodiging ligt om het atelier van de schilder Jean Girigorie te bezoeken. De «keeshi yená» smaakte opperbest. Men gaat ook nog eens eten in het nieuwe restaurant van de «krioyo» Keuken Chez Susenne aan de Cubaweg.

Het had de gasten verbaasd om in de tropen een inrichting aan te treffen zoals Nico Cornelisse die heeft in de Wine Cellar. Voor de Duitsers was de gebondenheid met Luzern erg interessant. Europeanen weten precies wat Chevalier de Tastevin betekent en ook de diploma van Côtes de Champagne maakte veel indruk. De gasten waren in één woord verrukt over hetgeen zij genoten hebben in dit restaurant en op geheel Curaçao.

...Brückmann's aan tafel...

Kompa Nanzi ku kompa sese

Un tempu tabatin dos amigu: Kompa Nanzi i Kompa Sese. Nan tabata biba masha amigabel ku otro, maske Nanzi, komo e tabata mas sabí ku Sese, semper bai tabata tuma mando. Pió ainda, e tabata stima probechá di Sese. Pober Sese pa bobo, tabata drenta ku tur loke Nanzi proponé.

Nanzi ku Sese huntu tabatin un kunuku grandi kaminda nan tabata planta pinda. For di momentu ku nan kaba planta, ya nan no tabatin tinu pa nada otro sino pa nan pinda. Nan tabata keda na un hilu, manera shon Kochi Kayente. Nan tabata studia luna, studia solo, wak tempu, kontrolá e plachinan i konta dia pa kosechá. Ora ta tempu di aña, tempu di kosecha, nan tabatin kustumber, tantem ku tabatin pinda, di lanta tempran bai kunuku, traha duru, koba mas tantu pinda pusibel, yena na saku hiba kas. Nan tabata hasi esaki pa miedu ku ladron no bai lanta mayó ku nan kos.

Bon, alafin despues di hopi warda, ata e gran dia a yega! Nanzi a spierta for di mardugá ora promé gai a kanta, ma komo tabata skur skur ainda el a hañ'é obligá di warda di dia habri. Pareu el a mira un promesa di klaridat pinta na ost el a bula lanta, sagudí su kasá Shi Maria anto bis'é: 'Mai, Mai lanta, ya solo ta seka di sali, lanta bo trèk poko kòfi pa mi. Anto Mai, bo sa kiko, awe mi tin idea di kohe Kompa Sese un bon kabes abou! Djis akí nos ta bai koba pinda, wèl, bo Nanzi a kushi un plan tur afó; para bo weta, awe, kontrali na nos kustumber, ta ún saku di pinda so nos lo yena."

Nanzi no a konta Shi Maria nada mas. El a bisti su paña di trabou, bebe su kòfi, kohe su saku di pita tira riba lomba i tumba pa kas di Sese.

Kompa Sese ya tabata kla pará na porta di kurá ta warda Nanzi. Huntu nan a kana kontentu bai kunuku pa bai koba nan pinda. Segun ku nan ta traha nan ta kombersa ku otro. Den esei Kompa Nanzi di ku Kompa Sese: "Kompèr, bo sa m'a pensa e asuntu di pinda aki profundamente i ta parsemi ku nos lo hasi kos di sabí, si awe nos yena ún saku so, pa asina ningun hende no weta kuantu pinda nos tin i nan haña gana di bin hòrta." Sese a rospondé: "Kompèr bo tin razon, ata ami nunka lo no a pensa un kos sabí asina."

Nanzi a sigui bis'é: "Sese, rei kiko mi ta haña ainda mihó; komo tòg nos tin basta saku, laga nos parti e pindanan dj'esun saku ku ya nos a yena, den dos saku. Wega limpi, mitar pa bo mitar pa mi. Kaba abo ta sali di pariba kana bai kas via Hanchi di Buriku i ami ta slip sali dj'aki banda, kana derechitu bai kas. B'a komprondé, Kompèr? Dje moda aki nos no ta huntu pa hala atenshon di ningun hende." Sese a haña Nanzi su plan asina formidable ku el a tuma aden mesora pa hasi loke Nanzi a bisa. El a keda asta felis ku su sakitu di pinda mei bashí. E kèns a yama Nanzi masha danki, desea Nanzi un bon ora di kaminda, kaba e pober a tròt krusa tur largu dje kunuku pa e bai sali parti pariba, drenta Hanchi di Buriku bai kas.

Nanzi tambe a hisa su mitar saku di pinda i kana talanzá hasi nèt manera ta kas e ta bai, pero pareu el a yega tras di tranké el a sak abou yongotá. Bon skondí asina, Nanzi a keda ta lur wak Sese te ora su kompèr a perdé kompletamente for di bista. E ora ei Nanzi a kore sali, baha riba e pindanan koba purá purá te yena su saku kankan, i maske bon pisá e saku a bira, Nanzi a yòp su karga kontentu di dje hiba kas.

Yegando kas, mesora ku el a drenta porta di kurá el a grita yama Shi Maria. Esaki a kore bini pafó spantá ku ta un kos por a sosedé. Nanzi tabata masha eksitá, e di ku Shi Maria: "Mai skucha bon, awe tardi apenas kuminsa bira sukuritu ami ku bo ku tur nuebe yu ku Dios a duna nos mester ta kla pa sali bai traha den kunuku. Tur hende lo mester pone man na obra pa koba saka delaster un pinda yena na saku i karga trese kas. Loke yama Sese e biaha aki ta keda nanishi largu; ni un pipita mas e no ta haña!"

Manera Nanzi a bisa a sosodé. Nan a traha kore bai bini meskos ku vruminga loko te ora nan a gana tur pinda den kas. Nanzi mes ku ta un floho malu a duna un man yuda karga saku. Ma ora nan a kaba tur tur, ku tabata ya despues di mei anochi, el a sinti su kurpa asina kibrá, ku el a kai na kama drumi un solo soño te mainta ora Kompa Sese a bin bati na su bentana pa lant'é.

Kompa Nanzi a bula lanta tur zurú, grita Sese pa ward'é ku e ta bini un djies. Ai Nanzi a pura bisti paña manera welek, kore sali dal porta sera su tras pa Sese no sinti holó di pinda.

Sese a kumind'é: "Mòru Kompèr, awe sí Kompèr a perde sangwan!"

"B'a weta ei Kompèr," Nanzi a kontestá ku un kara di mucha nusentu, "ta pasobra ayera nochi m'a keda te lat ta yuda Pegasaya ku Djipopo traha sòm, anto bo mes sa ku ami no ta hende pa perdé soño."

Yen di entusiasmo i kòmbersando amigablemente nan a yega nan kunuku. Pero ... ora nan a habri e hèkchi drenta, nan a keda para babuká, stokayá. Esta un kataklismo! Tabata manera si un warwarú a pasa raza e hòfi hasi estrago: tur na pida pida yerba ku blachi bentá p'aki p'aya, e tera tur bruá gispat for di otro.

Sese a para kontemplá e desaster manera hende pasmá. Despues di un bon ratu, ora el a bini bei un poko i a bolbe haña abla, e di ku Nanzi: "Kompèr Nanzi, pa sabí ku Kompèr ta, e biá aki sí ta'tin un ku a gana bo!"

Nanzi ku den su paden tabata goza chikí chikí dje éksito di su triki, a rospondé su kompader ku un stèm flihidu: "Ai Kompèr Sese, kua ke hasi, mester tin bobo, pa sabí biba!"

Alafin alafan, e kuenta a bin kaba. ■

E kachó i su refleho

Un kachó mashá golos
a logra kue un pida karni
fo'i kushina di un shon.

El a kore bai den mondi
pa sinta kome na su smak
sin ku hende molesti'é.

E kachó mester a pasa
den un saliña yen di awa
i el a mira su refleho masha kla.

E kachó a pensa: 'Mira e bestia ei
su pida karni ta mas grandi
ku esun ku ami tin.

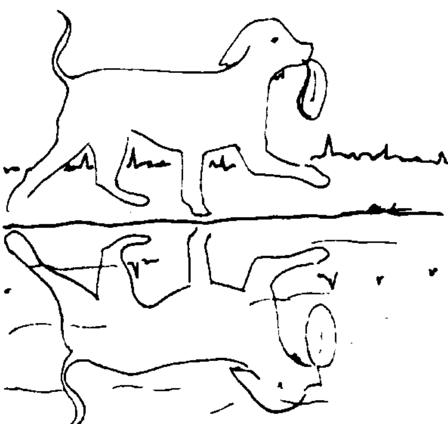
Mi ta kit'é fo'i dje mesora
pasobra esaki sí no por
ta ami mester haña esun ei.'

E kachó a abri boka grandi
pa ranka e pida karni
kita for di su refleho.

Asina el a pèrdè su pida karni
ku a kai den e saliña
anto senk bai fòndu unbé.

***

Esun ku no ta kontentu
ku loke e tin
por keda alafin alafan
sin niun ni ningun.

Een fabel van Esopus zoals deze naar het Papiamentu bewerkt is door Enrique Muller.

In de Volkskrant van 5 april 1985 troffen we de navolgende informatie aan over het Papiamentu. Voor de nauwkeurige lezer is het interessant na te gaan of de spelling Martinez het gevolg is van het zetduiveltje, sefardische invloed of domweg een fonetische schrijfwijze van iemand met een spraakgebrek.

NIEUWE SPELLING STUIT OP VERZET

Papiamento op Antillen wordt officiële taal

WILLEMSTAD (AP) — Het Papiamento wordt binnenkort op de Antillen erkend als officiële taal naast het Engels en het Nederlands. Het is de eerste eigen taal in Zuid- Amerika die officieel wordt erkend.

Papiamento is al eeuwen de „lingua franca" op Aruba, Bonaire en Curaçao. De taal is opgebouwd uit vijf andere talen. Ze bestaat voor 25 percent uit Nederlandse woorden, voor 35 tot 40 percent uit Spaans en Portugees en voor de rest uit Engels en Afrikaans.

MENINGSVERSCHIL

De Antilliaanse regering heeft op advies van de regeringscommissie die het Papiamento moet standaardiseren gekozen voor een fonetische spelling. Verschillende groepen zijn het daar niet mee eens. Zij voelen meer voor de traditionele spelling zoals die door uitgevers is ontwikkeld.

De directeur van het blad Nobo, Carlos Daantje, is niet van plan de spelling van zijn blad te veranderen. Hij vindt dat het Papiamento een levende taal is, die nieuwe woorden ontleent aan andere talen en zich voortdurend aanpast. Het verschil van mening over de spelling veroorzaakte enkele jaren geleden politieke problemen tussen Aruba en Curaçao.

Op de lagere scholen mag al sinds 1901 Papiamento worden gesproken, maar pas dit jaar wordt het als vak gegeven. De regering wil dat het Papiamento binnen zes haar het Nederlands vervangt als taal waarin onderwijs wordt gegeven. In Suriname is het Surinaams, ook wel Sranan Tongo of Taki-taki genoemd, al sinds 1933 van de scholen verbannen. Het wordt nog steeds niet als officiële taal gehanteerd.

Over de oorsprong van het Papiamento zijn de meningen verdeeld. De officiële verklaring is dat het een handelstaal was die is ontwikkeld door kooplui en slavenhandelaren die contacten hadden met Europa, Afrika en Amerika.

Frank Martinus, voorzitter van de regeringscommissie, denkt dat de taal afkomstig is van de eigenaren van slaven, die het op hun beurt van de slavenkinderen en hun moeders leerden. De slaven zouden Afrikaanse woorden gemengd hebben met de Europese talen van de bezitters.

Het Spaans, Engels en Nederlands komt volgens hem van de handelslui en slavenhandelaren; het Afrikaans van de slaven en het Portugees van de voor de Spaanse inquisitie gevluchte Sefardische joden. Volgens Martinez kunnen mensen die Papiamento spreken zich zelfs op de Kaapverdische Eilanden verstaanbaar maken. De eilandengroep was een belangrijk tussenstation in de slavenhandel. ■

Asielgeluiden

Hier zitten we dan. Zijn wij niet lief? Men wilde ons niet meer. Gelukkig dat er hier nog een opvangcentrum, een asiel is voor ons.

Wij hebben het best naar onze zin, maar we zouden veel liever een echt eigen huis hebben. Wij wachten dus op een goede baas. Wij willen ook graag met kinderen spelen en voor kinderen is het goed om met dieren op te groeien, zeggen ze.

Dat maakt dat kinderen, als ze groot zijn, ook van poezen en honden houden en echte dieren- vrienden worden.

Als de baas met vakantie gaat, dan kunnen alle honden van de baas in het asiel logeren.

Ze hebben daar momenteel prachtige hokken voor.

Dierenasiel en pension is dagelijks open van 8-12 en 2-6. Op zaterdag van 8-1 en 4-6. Het telefoonnummer is 54300. Tot ziens! ■

dierenbescherming

Kijken naar het verleden

Veel mensen verbazen zich op latere leeftijd over de ideeën die ze in vroegere levensjaren hebben gekoesterd.

De vaandels, die ze hebben gevolgd, krijgen nog slechts gestalte in vergeelde foto's en vage herinneringen. Met een verterende glimlach kijkt men terug naar de "Sturm und Drang"- periode. Anderen kunnen minder gemakkelijk loskomen van de eens omhelsde idealen. De strijd tussen idealisme en realisme leidt tot gewetensconflicten. Men voelt zich een collaborateur, een bourgeois, die representant is van het eens verworpene.

Ger Verrips heeft van beide groepen iets. Op een ogenschijnlijk nuchtere wijze kijkt hij terug, analyseert en verklaart. Bij nadere beschouwing komen de conflicten bovendrijven.

ONTWIKKELING

De in 1928 geboren Verrips komt uit een burgerlijk en gereformeerd milieu. In zijn groei naar volwassenheid vat hij sympathie op voor het communisme. Hij gaat journalistieke arbeid verrichten voor de communistische krant De Waarheid. Dit vormt tientallen jaren zijn levensvervulling. Pas in het begin van de zeventiger jaren breekt hij demonstratief met de C.P.N., De Waarheid en de dogmatiek van het Marxisme.

Interessant is het feit, dat die breuk parallel loopt met zijn literair debuut. In 1973 verschijnt zijn boek "Zorg dat je een gekkenbriefje krijgt" (In 1980 wordt het onder de titel "Gekkenbriefje" verfilmd door Olga Madsen). Hij beschrijft erin de bureaucratische en psychische problemen die een principieel dienstweigeraar ontmoet. Binnen vijf jaar, gerekend vanaf zijn debuut, verschijnen de romans "Nathalie" (1974), "Een vrouw Alleen" (1975), "Witte gezichten" (1976) en "Met andere ogen" (1979). In de daarop volgende jaren schrijft hij nog het een en ander voor de Vara- televisie. Ger Verrips toont zich in zijn werk een geëngageerd schrijver, die, soms met moeite, afscheid heeft genomen van de dogma's die zijn verleden hebben bepaald.

EENHEID

Louis Paul Boon heeft eens opgemerkt: "We schrijven slechts één roman in ons leven: onze eigene roman". Alles wat hij geschreven heeft is aan te vullen op het dubbele meesterwerk: "De Kapellekensbaan" en "Zomer te Ter-Muren". Ieder nieuw werk vervolledigt die "eigene roman", en voegt nieuwe dimensies toe aan het reeds beschrevene.

Dit geldt in zekere mate ook voor Ger Verrips. Zijn boeken laten zich gemakkelijk als één geheel lezen. De novelle "Zorg dat je een gekkenbriefje krijgt" wordt, gecomprimeerd, herhaald in "Met andere ogen". De hoofdpersonen luisteren naar dezelfde naam: Jeroen van Rossen. In zijn andere romans dragen de hoofdpersonen weliswaar andere namen, maar zijn zonder probleem verwisselbaar met Jeroen van Rossen.

De cumulatie binnen die eenheid zit hem in de ontwikkelingsfasen van die autobiografische hoofdpersoon. De geprolongeerde van Rossen, Holden en Fisset — zijnde de namen van de centrale karakters — completeren de geschiedenis van de mens, die volgens de burgerlijke stand Ger Verrips heet.

Die echtheid, die eenheid heeft hij gemeen met Boon. Laatstgenoemde giet zijn materiaal in revolutionaire vormen. Daarvan is bij Verrips niets te vinden. Hij kenmerkt zich door een traditionele manier van vertellen. Hij toornt niet aan de solide positie van de verteller. De twintigste eeuwse schrijver Ger Verrips sluit zich naadloos aan bij de uitgangspunten van een der "uitvinders" van de roman: Chrétien de Troyes.

THEMA

In zijn werk zijn de mémoires van Verrips de as, waaromheen de intriges draaien. Het duidelijkst komt dat tot uiting in "Met andere ogen". De jeugd, gedurende de oorlogsjaren, in een behoudend, steil milieu doorgebracht. De ontwikkeling naar een linkse levensbeschouwing, uitmondend in het lidmaatschap van de CPN. De loopbaan als journalist en de essentie van het geheel: de breuk. Tot tweemaal toe heeft hij met een geloofsleer gebroken: eerst de Drie- eenheids van Calvijn en vele jaren later de troika (Marx, Engels, Lenin) van het communisme.

Ger Verrips

Hij analyseert in zijn werk die breuken en kiest uiteindelijk voor het anti- dogmatische, het filosofische. Hij schept een vrijplaats voor zichzelf om te kunnen twijfelen en afstand nemen. Het zich losscheuren van het eens beledene is een emotioneel proces, dat hij wel haast op latente wijze beschrijft. Het egocentrische en verongelijkte dat bij het omzien naar een theologisch verleden snel optreedt, ontbreekt bij Verrips. De skoop van het verhaal is zo breed, dat de vereniging tot het "ik" achterwege blijft. Het benauwende dat het werk van bijvoorbeeld Maarten 't Hart nogal eens kenmerkt, gaat hij uit de weg. De omringende romanfiguren, i.c. de vader, de moeder, de jeugdvriend Sander, zijn geen decor, die de hoofdpersoon dienen te profileren, maar round characters, die de handeling mede bepalen.

STIJL

De tekst van Verrips richt zich niet op zichzelf. Er is geen sprake van stilistische franje. Buiten het verhaal om zijn er in zijn werk geen verwijzingen. Het verhaal staat centraal en daarvan mag niet door de stijl worden afgeleid. Zijn boeken zijn van een zachtmoedigheid, die aan Koolhaas doet denken. Tevens een zachtmoedigheid die niet met zich laat sollen. Het dogma van de eenvoud is zo dominant aanwezig, dat iedere "aangedikte" zin tot een statement wordt en die zijn schaars. Indien de lezer dan op zo'n sporadische buiten- het- verhaal- staande mededeling stuit, weet hij een sleutelidee van Verrips te aanschouwen. In "Met andere ogen" staat zo'n aforisme- achtige zin: "Zoals nood soms leert bidden, zo leidt bidden dat vergeefs blijft soms tot beter opletten". Een dergelijke zin zegt meer over zijn denkwereld, dan alle voorafgaande regels. ■

JACQUES GROENENDIJK

Ook literaire helden moeten leven

In 1983 verscheen het boekje "Het favoriete personage". Dat boekje was het resultaat van een rondvraag onder Nederlandse schrijvers en aanverwante figuren naar de literaire figuur die ze het meest bewonderden. Onder de bewonderde figuren waren weinig Nederlandse literaire helden. Dat was waarschijnlijk deels het gevolg van het feit dat Nederlandse cultuur- dragers altijd direct willen laten merken hoeveel buitenlandse literatuur ze in hun geestelijke rugzak gestopt hebben. Menig gesprek met literaire liefhebbers loopt vast als de liefde voor de literatuur met Nederlandse voorbeelden beleden moet worden. Ze gaan nog steeds graag uit Eco-Borges- Forsteren, om Willem Paap maar eens te moderniseren. Ook kan die keuze veroorzaakt worden door het idee dat er weinig literaire figuren in de Nederlandse literatuur voorkomen die ware literaire helden zijn. Figuren die door bepaalde kosmisch uitgegroeide eigenschappen bepaald worden in houding en gedrag. Gelukkig heeft niet iedereen dit idee.

Dit neemt allemaal niet weg dat "Het favoriete personage" een interessant boekje is geworden doordat iedere bijdrage getuigt van liefde voor en kennis van het onderwerp.

HONDERD ONDERBELICHTE HELDEN

Inmiddels is het gat in de markt: de Nederlandse literaire held, opgevuld met het dikke boek "Honderd helden uit de Nederlandse literatuur". Het is een uitgave die door de Bijenkorf is uitgebracht ter gelegenheid van de literaire boekenmaand van dit bedrijf. Jammer genoeg is het een bladerbundel geworden en geen leesboek. De samenstellers Inez van

Frits van Egters, hoofdpersoon van De Avonden, getekend door Peter van Straaten.

Eyk en Rudy Wester hebben een kans voorbij laten gaan om een interessante encyclopedie samen te stellen van een reeks figuren die te rangschikken is tussen de polen mythische held en bijna- mens. Een rij die loopt van bijv. Kees de Jongen tot Hannie Schaft.

In het woord vooraf zeggen de samenstellers dat bepaalde literaire figuren, (ze noemen o.a. Anton Wachter en Bint) direct een vrij duidelijk beeld en een bepaalde sfeer oproepen, terwijl dat bij andere figuren niet zo zou zijn, bijv. bij de hoofdfiguur Edo Mesch uit "Opwaaiende Zomerjurken" van Oek de Jong. Dat uitgangspunt zegt meer over de samenstellers van de bundel dan over de "helden" of de boeken waarin die helden figureren. Want er zijn weinig literaire figuren uit de recente literatuur die zo snel werden herkend als Edo Mesch, niet die prachtige bijnaam Oskar Vanille. Iedere lezer van het boek "zag" onmiddellijk het jongetje met het dicht geplakte oog rondscharrelen met zijn buurvrouw en het beeld van het jongetje dat achter op de fiets bijna verdwijnt in de opwaaiende zomerjurk van zijn moeder zal de lezer met een beetje verbeeldingskracht gemakkelijk vergeten. Wat sfeer betreft zullen de warme zomerdagen waaruit het jonge leven van Edo Mesch grotendeels lijkt te bestaan dezelfde lezer nog lang heugen.

Waarschijnlijk heeft deze zienswijze van de samenstellers er ook voor gezorgd dat de proza held van Slauerhoff, de marionist (..., uit "Het verboden rijk" en "Het leven op aarde") niet in de bundel aanwezig is. Het argument dat ze aanvoeren is: "Een ander probleem was dat sommige helden, doordat ze te sterk verweven bleken te zijn met de kontekst hun contouren niet prijsgaven, zoals bij Slauerhoff. Dit is een vreemd argument als men bedenkt dat, als een boek goed geschreven is, een figuur altijd sterk verweven is met zijn kontekst. Een held van papier bestaat alleen maar op het papier en is daar compleet gegeven. Wat is de wel opgenomen Eline Vere zonder haar 's-Gravenhage, en wat is Japi als hij niet kan uitvreten en van de Waalbrug stappen? Trouwens, wat betekent het als er gezegd wordt "te sterk". Een borreltje waarin de één zich verslikt, wipt een ander gewoon naar binnen. Het moet voor iedere Slauerhoff- lezer duidelijk zijn dat de reeks vaste kenmerken, waaruit ieder portret is opgebouwd: naam, bijnaam, tijd, leeftijd, woon- en verblijf- plaatsen, gezondheid, reizen, liefdesleven, goede en slechte eigenschappen, houdt (niet) van enz, etc ook op C..... toepasbaar is, meer nog dan op een aantal andere figuren, die wel in de bundel staan. Ik denk hierbij aan rechter Ooka uit "Lampion voor een blinde", een zeer dun detective- romannetje van Bertus Aafjes.

Een belangrijk nadeel van de bundel is dat de samenstellers / schrijvers teveel afstand bewaard hebben ten opzichte van hun onderwerpen. Dit blijkt bij de behandeling van boeken waarin humor een belangrijke rol speelt, zoals in "Kees de jongen" van Theo Thijssen en "Tjeempie! of Liesje in Luilekkerland" van Remco Campert, om er maar twee te noemen. De dubbele bodem die Thijssen en Campert benutten bij de typering en beschrijving van hun figuren valt in het signalement uit de bundel helemaal weg en wordt ook niet afzonderlijk genoemd. Ook bij de behandeling van "Ik Jan Cremer" valt die afstandelijkheid op. Het maakt een ongewild komische indruk, al die prachtige grootspraak uit het boek in vier bladzijden samengevat, zonder toelichting!

De opmerkingen over de humor en andere aspecten die de "held" verduidelijken, hadden zeer goed in de rubriek Bijzonderheden gepast. Dat was beter geweest dan wat er bijv. bij het signalement van Anton Steenwijk uit "De Aanslag" van Harry Mulisch gebeurt; daar wordt aan het eind van de ontknoping van het verhaal gegeven. Terwijl dat nu weer niet gebeurt bij de genoemde detective van Aafjes.

De afstandelijkheid blijkt ook uit de houding van de samenstellers t.o.v. interpretatie- problemen. Alleen als het niet anders kon hebben de schrijvers aan interpretatie gedaan, zegt het voorwoord. Dat heeft echter voor grote problemen gezorgd die de samenstellers niet gezien hebben. Ze hebben niet in de gaten gehad dat persoons- beschrijvingen uit boeken die verteld worden in de zgn. verhulde ik- vorm niet objectief zijn maar subjectief. Er zijn boeken waarin het lijkt alsof de lezer door een aparte verteller wordt geïnformeerd, terwijl de lezer eigenlijk het beeld krijgt via een ik. Zo'n boek is "De donkere kamer van Damokles" van W.F. Hermans. De uiterst negatieve visie op Henri Osewondt, de held, is van Osewondt zelf en die visie moet

(vervolg op pag. 15) ▶

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

187 — ANGST VOOR DE DOOD kent de Antilliaan maar weinig. Maar volgens artsen en vooral huispersoneel is die wel aanwezig bij de rijken, de blanken en soms in kleine maten. Voor zes uur 's middags moesten alle vaten met water zorgvuldig worden afgedekt; bang dat La muerte langs zou komen om er zijn handen te wassen na gedane arbeid. Een familie eiste dat afdekken reeds vanaf vijf uur. "Je kunt niet weten, de dood zou eens vroeg langs kunnen komen." Een rijke blanke dame viel het op, dat de dood nogal eens mensen verraste als ze 's nachts op bed lagen en schafte zich een gemakkelijke stoel aan waarin ze haar nachtrust nam. Ze werd op een morgen dood op haar stoel aangetroffen.

188 — Pa Chai veinsde die middag dat hij weer naar zijn boot ging, die vanavond zou uitvaren en waarop hij matroos was. Maar hij vertrouwde zijn vrouw niet. En VROUWEN MOETEN IN HET HUWELIJK VOLKOMEN TROUW ZIJN. Mannen, nou ja, dat zijn mannen; dat is een ander hoofdartikel. 's Avonds keerde hij thuis terug en trof zijn vrouw met een andere man. Deze minnaar wist te ontsnappen door het raam. Chai beheerste zich en zette zijn woede om in ijzige kalmte. Hij knipte een van de lange vlechten van zijn vrouw af en stuurde haar in haar japon de straat op. Na een uur kwam zij voorzichtig terug en vond het huis verlaten. Ze heeft haar Chai nooit meer gezien.

189 — Over het Caribisch gebied kun je Kechi niets vertellen; hij als kapitein van een golet, een tweemaster, heeft alle eilanden bezocht en kent heel de zee. Bang? Welnee. Onweer en storm? Kom nou, dagelijkse boterham. Maar eens was Kechi thuis, dat is op Bonaire, en ontving hij een telegram, dat zijn oude moeder op Curaçao stervende was; hij moest onmiddellijk over komen. Dat betekende met het vliegtuig van die middag. Kechi deed wat hij nog nooit had gedaan: hij beefde. Want op "die dingen in de lucht" had hij het niet begrepen. En nu moest hij, hij moest, hij moest. Ineengedoken met een ROZENKRANS in de ene hand waaraan hij telkens een paar weesgegroetjes bad en een FLESJE RUM in de andere, waaruit hij telkens een slokje nam, heeft hij het waagstuk overleefd.

190 — Op Bonaire treft men veel kleine KNOEKJES aan met NAMEN VAN GODSDIENSTIGE AARD: Jeruzalem; Bethlehem; Palestina; Dios mira nos, God zie op ons neer; Gloria Maria; Tres Cruz; drie kruisen; Santa Fe, heilig geloof; Gracia na Dios, God zij dank; Dios ku nos, God zij met ons.

191 — "De zee luistert enigermate naar de mens. Dat moet je nu niet precies gaan uitzoeken. Eerbiedig zijn geheimen. En wij vissers ondervinden het. Is de ZEE AL TE RUW, dan helpen alleen RUWE WOORDEN; goed uitschelden maakt hem kalmer". Waarschijnlijk geeft dat een opluchting van een bang gemoed.

192 — Een kind dat ZIJN MOEDER SLAAT, begaat wel een van de grootste zonden die er bestaan. "Zou zo'n kind daarna sterven dan gaat die hand omhoog. Dat is hier eens gebeurd en ik ben er bij geweest. Wat men ook deed, telkens rees die hand weer omhoog. Toen heeft de moeder het lijkje toegesproken en het vergiffenis geschonken opdat God ook haar, haar fouten mag vergeven. "En dat hielp".

193 — Wania was een BRUAVROUW. Op haar STERFBED had zij geen rust. Ze duldde geen kleren aan haar lijf en liep telkens de straat op. Ze was niet te houden. Men bracht haar ten einde raad naar Monte Cristo. Daar heeft ze al haar wandaden bekend gemaakt en wie ze heeft bedrogen en voor hoeveel geld. En dat gaf haar rust. Toen stierf ze.

194 — Vergeven en vergeten is nauw gezegd en gemakkelijk als je er zelf niet bij betrokken bent. Het TRAUMA VAN DE SLAVERNIJ is een moeilijk geneesbare wond en de pijn zal nog lang gevoeld worden. Ik heb goed praten. Mijn grootvader is niet door een blanke heer aan een zuil gebonden en afgeranseld. Ik ben niet zwart. Op Bandabow was een plantage- eigenaar die eiste dat de slaaf bij iedere slag die hij kreeg: "danki Shon" moest roepen. Diepere vernedering is niet denkbaar. En nu maar vergeven en vergeten!.

Wat is bevrijdingstheologie

Studiecommissie Braziliaans episcopaat:

rol theologie overdreven

SAO PAULO — Een speciale studie- commissie van de Braziliaanse bisschoppen- conferentie (CNBB) heeft in een uitvoerig document zijn steun gegeven aan de Bevrijdings- theologie, maar gewaarschuwd tegen de overdreven rol die wordt toegeschreven aan de theologie bij de huidige bevrijdings- processen in Latijns-Amerika. Het document wordt na goedkeuring op de algemene vergadering van de CNBB, van 10 tot 19 april, op brede schaal verspreid binnen de kerk. De CNBB-top hoopt dat het een verhelderende bijdrage zal leveren aan het nieuwe document over de Bevrijdingstheologie dat binnen het Vaticaan wordt voorbereid.

Het Braziliaanse document, opgesteld door vier bisschoppen onder leiding van kardinaal Aloisio Lorscheider, heeft als titel „De evangeliserende actie van de kerk in Brazilië en bevrijding". In zijn 41 pagina's was geprobeerd de vele misverstanden over de Bevrijdings- theologie uit de weg te ruimen. Er wordt op gewezen, dat aan de theologen al dan niet met opzet een te grote rol wordt toegeschrseven in het verloop van de gebeurtenissen in Latijns-Amerika.

Grote theologen konden in Europa niet verhinderen dat miljoenen christenen elkaar doodden tijdens de twee wereldoorlogen, zo staat in het document. Volks- bewegingen in de Latijnsamerikaanse landen staan lang niet altijd in verband met de actie van de kerk. Deze bewegingen komen voort uit de sociale ellende, marginalisering en onderdrukking, waarbij de rol van de Bevrijdingstheologie wordt omschreven als slechts „een onderdeel van het proces en wel daar waar zij heeft geholpen tot het beter begrijpen en bewust worden van de situatie".

Ook wordt ingegaan op de veel gehoorde klacht, dat de bevrijdings- theologen de deuren voor de klasse- strijd zouden open zetten. „Het is in dit verband belangrijk op te merken dat de hervormingen in Brazilië niet worden uitgevoerd via de mobilisatie van een opstandig leger, maar via de vreedzame overgang van een democratie van de middenklasse naar een democratie met actieve deelneming van het volk. Het grote gevaar schuilt er niet in dat het volk begrip krijgt voor zijn onjuiste situatie, maar het gevaar zit in de situatie zelf, die wordt gekenmerkt door perversiteit en onrechtvaardigheid."

Vervolgens wordt uitgelegd waarom de kerk in Brazilië is gaan meedoen aan het zoeken naar alternatieven en het steunen van de veranderingen die moeten leiden tot „een vrije, rechtvaardige en broederlijke samenleving." De consumptie- maatschappij wordt gehekeld, omdat zij „een gecamoufleerde onderdrukking" van de armen betekent. De ontwikkelings- modellen die in de zestiger of zeventiger jaren Latijns Amerika uit het slop moesten halen, waren volgens de bisschoppen frauduleent en „veroorzaakten frustraties en leidden ertoe dat de hoop werd gezocht in een nieuw bevrijdings- alternatief door middel van structuur- hervormingen en een nieuwe internationale orde".

In het document wordt gesteld dat nu in Brazilië de evangelische voorkeurs- optie voor de armen het best wordt beleefd in de kerkelijke basis- gemeenschappen. Net als de bevrijdings- theologen ziet ook de CNBB-commissie in de voortdurende groei van de basisgemeenschappen de toekomst van de kerk.

In het document wordt erkend dat de huidige theologische en pastorale stellingname hebben geleid tot interne menings- verschillen en spanningen „die kunnen leiden tot verdeeldheid en oneenigheid in het episcopaat en tot misleiding en onzekerheid onder de pastorale agenten en de gelovigen, maar ook kunnen bijdragen tot een gezond pluralisme in de kerk".

Om de moeilijkheden te overwinnen pleit de commissie voor „een openlijk en creatief debat", dat ertoe moet leiden dat de theologische gedachten waarop nu de Braziliaanse kerk drijft, een steviger structuur krijgt. De bisschoppen menen dat onder andere binnen de katholieke universiteit dit werk moet worden verricht. De commissie uit op indirecte wijze ook kritiek op sommige theologen door er met klem bij hen op aan te dringen dat zij in het vervolg bij verspreiding van hun werken heel duidelijk maken „dat het gaat om studies waarover te discuteren valt". ■

Pleidooi voor vrijlating SU-Baptisten leider

DEN HAAG — Berichten volgens welke de initiatief-Baptistenleider Alexei Kozorezov in de Sovjet-Unie opnieuw veroordeeld zal worden hebben de Tweede-Kamerfracties van SGP, RPF en GPV ertoe gebracht de aandacht op "deze aantasting van godsdienstvrijheid" te vestigen door middel van schriftelijke vragen aan de Nederlandse regering.

Volgens deze Kamerleden dient de minister van Buitenlandse zaken, Van Den Broek, zich het lot aan te trekken van Alexei Kozorezov, die al twaalfeneenhalf jaar in gevangenschap heeft doorgebracht. Hij zou op 20 juni vrijkomen maar hij dreigt volgens zijn vrouw opnieuw veroordeeld te worden. Deze 52-jarige Baptistenleider is vader van 10 kinderen, lid van de raad van kerken der Evangelische christen en Baptisten, de overkoepelende en door de overheid verboden organisatie van de niet-geregistreerde of initiatief Baptisten. Om zijn geloofsovertuiging werd hij viermaal veroordeeld: in 1966 drie jaar, in 1971 vijf jaar, in 1980 drie jaar. Op 21 december 1983, enkele dagen voor het verstrijken van zijn derde termijn, werd hij van het strafkamp in Starye Babany overgebracht naar de onderzoeksgevangenis van de stad Tsjerkassy. Er volgde toen een veroordeling tot anderhalf jaar. ■

VS bisdom met eigen tv-station

TUCSON — Het bisdom Tucson van de Rooms-katholieke kerk in de Amerikaanse staat Arizona is met de exploitatie van een eigen commercieel televisiestation KDTU, bestemd voor het brengen van gezinsprogramma's die ook door kinderen kunnen worden bekeken. Directeur Fred Allison verklaarde dat het bisdom daarmee een alternatief wil bieden in een tv-wereld, waarin vaak programma's worden vertoond waarover ouders zich zorgen maken als ze ook door kinderogen worden gezien. Naast onschuldige series die ook elders op de tv zijn te zien brengt het station eigen kinder- en religieuze programma's uitzendingen voor Spaans sprekenden en directe reportages van sportwedstrijden van de Notre Dame-, Marquette- en Depaul-universiteit.

KDTU is op werkdagen zestien uur in de lucht, op zaterdag vijftien uur en op zondag twaalf uur. Het is het sterkste station van Arizona en heeft een reikwijdte van ongeveer 100 km. De studio is ingericht in het nieuwe communicatiecentrum van het bisdom en omvat een grote en een kleine binnenstudio, aangevuld door een buitenstudio, ingericht in de in een tuin veranderde patio.

...als zonen van Abraham...

Anti-semitisme onverenigbaar met christendom

Paus voor intensivering joods-christelijke dialoog

VATICAANSTAD — Met veel nadruk heeft paus Johannes Paulus II zich in een ontmoeting met het Amerikaanse joods comite uitgesproken voor intensivering van de dialoog tussen joden en christenen. De paus veroordeelde elke vorm van racisme en in het bijzonder het anti- semitisme, dat hij onverenigbaar noemde met wat het christendom leert over de menselijke waardigheid. Zonder de staat Israel met name te noemen sprak de paus zijn hoop uit op totstandkoming van gerechtigheid en vrede in het „Heilige land".

Naar het oordeel van Johannes Paulus II moeten joden, christenen en Moslims daar in vrede en harmonie samenleven „als zonen en dochters van Abraham".

De ontmoeting kwam tot stand ter gelegenheid van het vierde lustrum van de verklaring van het tweede Vaticaans concilie „Nostra retate". Daarin heeft de Rooms-katholieke kerk gepoogd de eeuwenlang gestoorde verhouding met het jodendom recht te trekken. De paus vermeed iets te zeggen over de tegenwoordige toestand in het Midden-Oosten.

In de betrokken concilieverklaring veroordeelt de RK kerk „alle manifestaties van haat, vervolging en anti-semitisme die zich ooit tegenover de joden hebben voorgedaan". De paus betoogde dat het document ook de nadruk legt op het feit dat Abraham de aartsvader van het geloof voor joden en christenen tegelijk is. Hij ziet dat als een deugdelijke basis voor een werkelijk vruchtbare joods-christelijke dialoog, verklaarde de paus ten overstaan van de door rabbijn Marc Tanenbaum geleide delegatie.

Johannes Paulus II sprak zijn vreugde uit over de principiele verbetering van de verhouding tussen gelovigen van beide religies in de afgelopen twintig jaar. Naar zijn oordeel is de wederzijdse kennis over de respectieve religies gegroeid en daarmee ook het wederzijds respect. Niettemin dienen nog meer inspanningen te worden gepleegd in dit veld, betoogde de paus.

„Maar bovenal bestaat er tussen ons een liefdeband", voegde hij hieraan toe. Liefde veronderstelt openheid en vrijheid op broederlijke wijze het ergens oneens over te zijn als daar een gegronde aanleiding toe bestaat, verklaarde de paus.

Johannes Paulus II, die de joodse organisatie dank bracht voor haar samenwerking met Rooms-katholieke hulporganisaties in de hulpverlening aan Etiopie en de Sahellanden, eindigde zijn toespraak met de vredegroet „Shalom". ■

Zuidafrikaanse aartsbisschop teleurgesteld over vrijspraak

PRETORIA — De hoogste Rooms-katholieke geestelijke van Zuid-Afrika, aartsbisschop Denis Hurley, is vrijgesproken van de aanklacht de politie gelasterd te hebben. Volgens de rechtbank is de geestelijke verkeerd geciteerd.

Hurley, die voorzitter is van de RK bisschoppenconferentie van zuidelijk Afrika, was op grond van de Politiewet aangeklaagd vanwege een uitspraak die hij in 1983 zou hebben gedaan. Hij heeft de speciale anti-terreur-eenheid van de Zuidafrikaanse politie "Koevoet" beticht van machtsmisbruik, willekeurige arrestaties en wreed optreden tegen burgers in Namibië. De rechtbank verklaarde dat ze over een bandje beschikt van de persconferentie waarop Hurley de omstreden uitspraak gedaan zou hebben. Maar volgens de rechtbank heeft hij toen feitelijk iets anders gezegd dan uit citaten bleek.

Hurley, die aartsbisschop van Pretoria is, had tot maximaal vijf jaar gevangenisstraf en een geldboete van 17.000 gulden veroordeeld kunnen worden. De Politiewet verbiedt publikatie van onwaarheden over de politie zonder dat men in redelijkheid kan aannemen dat de beweringen juist zijn. Hurley verklaarde zondag, toen hij vernam dat hij zou worden vrijgesproken, dat hij teleurgesteld was omdat zijn advocaten graag het door hen verzamelde bewijs hadden willen presenteren. ■

Tijdens militair bewind in Argentinië

Bisschop beschuldigd van medeplichtigheid aan verdwijning

BUENOS AIRES — De Argentijnse bisschop Antonio Plaza zou tijdens zijn nauwe samenwerking met de militaire dictatuur van 1976 tot 1983 zelfs een van zijn eigen familieleden de dood hebben ingejaagd. Dit wordt gesteld in een aanklacht, die een neef van mgr. Plaza bij de rechtbank in Buenos Aires heeft ingediend. Formeel beschuldigt daarin Jezus Maria Plaza zijn oom van medeplichtigheid aan de ontvoering van zijn broer, de socioloog Juan Domingo Plaza.

Onmiddellijk na een gesprek met zijn oom, de bisschop van de provinciehoofdstad La Plata, werd Juan Domingo op 16 september 1976 gevolgd door een groep politie-agenten in burger en op straat ontvoerd. Volgens de getuigeverklaring van iemand die gelijktijdig werd ontvoerd en later is vrijgelaten, werd het tweetal langdurig gemarteld door leden van het politiekorps, dat onder leiding stond van generaal Camps en waarmee mgr. Plaza (als geestelijk adviseur in de betaalde functie van hoofdcommissaris) nauw samenwerkte.

Sindsdien staat Juan Domingo Plaza op de lange lijst van vermiste gevangenen van wie wordt aangenomen dat zij vermoord zijn. In zijn aanklacht bij de rechtbank verzekerde Jezus Maria dat hij daarna nog met de broer van zijn vader heeft gesproken en daarbij van mgr. Plaza als antwoord kreeg: "Mijn vriend, generaal Camps, heeft me geinformeerd dat je broer is gedood door de Montoneros". Op zijn verzoek dan te zorgen dat het lijk van zijn broer aan hem werd uitgeleverd kreeg hij evenwel als antwoord "een medeplichtig stilzwijgen", waarna hij besloot zich terug te trekken".

Tegen mgr. Plaza en enige andere Argentijnse bisschoppen en geestelijke adviseurs zijn al meermalen beschuldigingen geuit wegens hun gedrag tijdens de militaire dictatuur. Tegen enkele van hen lopen juridische processen, die nog niet tot een veroordeling hebben geleid. ■

Islam wint steeds meer terrein

Islam-fundamentalisme in Turkije in opmars

INSTANBUL — Mevrouw Nebahat Koru heeft de wet, haar superieuren en de Turkse bureaucratie tegen zich. Maar de docente aan de universiteit van Izmir blijft bij haar weigering haar hoofddoek in de collegezaal af te doen hoewel dat in Turkije met zijn strikte scheiding tussen kerk en staat voorgeschreven is.

De koran, die volgens gelovige Moslims vrouwen gebiedt hun haar te bedekken, is zediger dan het burgerlijk wetboek, zo is de docente chemie van mening. Noch verlaging van haar salaris noch de dreiging met ontslag hebben haar van haar overtuiging doen afwijken. Yoek, de hoogste onderwijsautoriteit in Turkije, stelde een compromis voor: mevrouw Koru zou in plaats van de traditionele Islamitische hoofddoek een neutralere en kleinere hoofdbedekking moeten dragen. Zonder gevolg. De wetenschappelijk medewerkster is er namelijk van overtuigd een machtige bondgenoot te hebben: de internationale wederopleving van het Islamitisch zelfbewustzijn. Ook in Turkije lijkt de opmars van het Islamfundamentalisme niet meer te stuiten.

De invoering van het Arabisch als keuzevak in het middelbaar en hoger onderwijs, het verbod van het schenken van alcohol in sportkantines, het verbod van de verkoop van bier door straatventers en het verbod van televisiereclame voor bier, zijn allemaal uiterlijke kenmerken van de Islamiseringsgolf die ook Turkije overspoelt.

Bij de nationale feestdag op 19 mei was het jonge vrouwelijke atleten verboden korte rokjes te dragen. En ter afsluiting van een congres van burgemeesters uit Islamitische landen in juni in Ankara ondertekenden alle delegaties, ook de Turkse, een resolutie volgens welke op alle ministeries en overheidskantoren de koran ter lezing moet liggen, een teken moet worden aangebracht waaraan kan worden afgelezen wat de richting van Mekka is, en dat secretaresses zich weer aan de Islamitische kledingvoorschriften moeten houden.

Steeds sterker wordt ook het verwijt gemaakt aan de regering Ozal en zijn Moederlandpartij dat zij het toestaan dat Islamitische krachten zich in het overheidsapparaat nestelen. De voormalige minister president Bulent Ulusu zei kortgeleden dat radicale Islamitische groepen nu een grotere bedreiging zijn voor de seculiere staat Turkije dan de communisten.

Er zijn veel tekenen die er op wijzen dat er wat minder stringent wordt vastgehouden aan de grondbeginselen van de stichter van het moderne Turkije, Mustafa Kemal Ataturk. Hij bevrijdde in de jaren twintig het kernland van het uiteengevallen Ottomaanse rijk van vreemde (Europese) indringers en moderniseerde het Islamitische Turkije naar Westerse seculiere maatstaven.

De macht van de religieuze leiders werd gebroken. Het onderwijs en de rechtspraak werd aan hun bevoegdheid onttrokken. Er volgde een strenge scheiding van kerk en staat. Polygamie, de Fez (mannelijk hoofddeksel) en de Chador (een door vrouwen gedragen lichaamverhullende lap stof) werden verbouwen. Het Latijnse schrift moest het „ouderwetse" Arabisch vervangen.

Vrouwen werden gelijkberechtigd en kregen ook stemrecht. Maar deze Westers geinspireerde culturele revolutie heeft de tradities van het oude Ottomaanse rijk nooit geheel kunnen uitroeien.

Sinds 1949 heeft de Islam steeds meer terrein gewonnen. Stapsgewijs werd het godsdienstonderwijs weer als een verplicht vak ingevoerd. In 1982 nam het militaire regime de laatste obstakels weg, terwijl juist de militairen, die zich beschouwen als de bewakers van het erfgoed van Ataturk, hun staatsgreep in 1980 verdedigden met de verwijzing naar het groeiende gevaar van het Islamitisch-fundamentalisme.

Niet in de laatste plaats door de vele duizenden, vermoedelijk vele tienduizenden, illegale koranlessen in moskeeën, werd het godsdienstonderwijs in 1980 weer verplicht. Maar hoewel de militairen hadden gehoopt hiermee de orthodoxe Moslims de wind uit de zeilen te nemen, lijkt de groeiende aanhang van de radicale Islamieten niet te stuiten. Deskundigen schatten dat er honderdduizenden Turkse kinderen de traditionele koran-cursussen volgen. ■

Oude Poëzie in de Curaçaosche krant

Het 'nulde' hoofdstuk van de antilliaanse literatuur

Wie de overzichten van de Antilliaanse literatuur doorneemt, merkt steeds weer op dat men de geschreven letterkunde, in navolging van Cola Debrot, algemeen laat beginnen met de zogenaamde 'Spaanse school' aan het einde van de negentiende eeuw, of om nauwkeuriger te zijn, met het tijdschrift Notas y Letras waarvan vanaf 3 juli 1886 tot 19 januari 1888 72 nummers verschenen met in totaal 575 pagina's, onder redactie van E.H. Römer en J.S. Corsen, en met medewerkers als A.A. Wolfschoon, D.M. Chumaceiro en D.D. Salas.

In zijn 'Literatuur in de Nederlandse Antillen' (Antilliaanse Cahiers, jaargang I, nummer 1, 1955) schreef Cola Debrot: "De eerste generatie wordt genoemd de romantische of de Spaanse school". (p.21)

Al veel eerder, trouwens, had dokter Engels in [illegible] Curaçaosch patroon (1948) op zijn dichterlijke wijze [illegible]:

"Van de schepen van Willemstads huizen klonk rond tachtig een literaire nagalm in de Groot-colombiaanse hoepel op het thema educatie, op de tweevoudige grondslag Rousseau. Wolfschoon, Chumaceiro, Haycke, Corsen, Römer, Sterling en Salas, leerden rondom het voorbeeldig lid van een jonge loge, de uitgever Bethencourt, de emotie van een eigen scheppende wil kennen in het eerste optreden van schrijvers om het schrijven".

Het zal duidelijk zijn dat Pierre [illegible] in Di Nos (1971), dat alleen de Papiamento-talige literatuur behandelt, wat de geschreven letterkunde betreft met Joseph Sickman Corsen (1855-1911) begint, en diens zo bekend geworden gedicht 'Atardi', het oudste Papiamento-talige blad is de Civilisado van 1871 tot 1875.

Julian de Palm schreef in Kennismaking met de Antilliaanse poëzie (1973) dat:

"de eerste literaire publicaties van het eind van de 19e eeuw niet in het Papiamentu zijn verschenen. Ook niet in het Nederlands, dat in die tijd alleen werd gesproken door ambtenaren en plantage-houders. Deze lieden voelden zich bepaald niet geroepen de muze gewillig te zijn. Daarentegen waren er op het eiland Curaçao altijd wel Zuid-Amerikaanse banvelingen, die om de tijd te korten onderwijs gaven in de Spaanse taal. Als men bekend is met de romantische inslag van Zuid-Amerikanen en hun voorliefde voor lyrische poëzie en voordrachts-kunst, zal men begrijpen, dat zij met genoegen de Curaçaoënaars de weg gewezen hebben naar de poëtische paden".

Andries van der Wal en Freek van Wel noteerden in Het eigen stem (1990) het 'Spaans aan het begin' en stellen:

"De auteurs van dit boek hebben vóór 1850 geen geschreven letterkunde in welke vorm dan ook aangetroffen die voor de lezer van nu de moeite van het benoemen loont".

Alle hierboven geciteerde uitspraken gaan over het ontstaan van de geschreven Antilliaanse letterkunde. Veel eerder was er natuurlijk al de orale literatuur met zijn rijmen, raadsels, liederen en vertellingen, die allemaal in het Papiamento plaatsvonden, en de geschriften van Europeanen OVER onze eilanden, waarvan de achttien strofen van Juan de Castellanos (1522-1607) genoemd zouden worden door een rij van andere al dan niet poëtische ontboezemingen.

Maar ik beperk me hier tot de geschreven literatuur die in de Nederlandse Antillen, i.c. op Curaçao, verscheen en geschreven was door hier wonende auteurs.

De historicus Johan Hartog tenslotte schreef in zijn Curaçao (19[illegible]) in tegenstelling tot [illegible] voorgenoemden [illegible] over [illegible] Curaçaosche Courant [illegible] van de negentiende eeuw, waarover hij [illegible] oordeelde als "rijmelarij":

"[illegible] stukken in proza en [illegible] wijden veel van de [illegible] Afgaande op de bijdragen van gedichten zou men denken aan een bloeiend rijmelleven [illegible] Muller dichtte, Van P[illegible] viel hem in dichtvorm ook of bij. De reeks anonymi is zonder eind". (p.887)

Nieuwsgierig geworden door Hartogs uitspraak, ben ik op zoek gegaan naar deze 'rijmelarijen' in de Curaçaosche Courant. Op Aruba was deze in de bibliotheek vanaf 1847, op Curaçao is er wel een microfilm in het Centraal Historisch Archief aanwezig van de andere jaargangen, hoewel niet helemaal compleet. Hartogs uitspraak in 1944 dat de Drukkerij de Curaçaosche Courant "een volledige verzameling van haar [illegible] bezit is helaas te optimistisch; bovendien is deze [illegible] in een verder gaande staat van verpulvering, zodat ze niet meer geraadpleegd kan worden. De KB in Den Haag heeft waarschijnlijk wel de meest volledige collectie, al ontbreekt daar weer de Curaçao Gazette. Nergens vond ik de Curaçaosche Courant volledig [illegible] wat ik vond was [illegible].

Maar [illegible] sprake [illegible] literatuur [illegible] betekenis [illegible] maar wel van wat Cola Debrot omschreef als het werk van 'dichterlijke naturen', die de pen hanteren als de gelegenheid zich voordoet.

Vanaf 1812 verschenen er op Curaçao gelegenheids-poëzie in de Curaçaosche Courant, en was er in hetzelfde medium sprake van enkele aanzienlijke pogingen om tot [illegible] poëzie te komen.

Maar als we bedenken dat het om een tijd van bijna een halve eeuw gaat, zien we allereerst dat de kwantiteit voor zo'n lange periode gering was, en omdat Hartog vervolgens voor een groot deel ervan ook gelijk had met zijn kwalificatie 'rijmelarij', wil ik spreken van het 'nulde' hoofdstuk, zoals men spreekt over de nulde druk van een boek, het nulde nummer van een tijdschrift als probeersel, als van wat aan het eerste 'echte' hoofdstuk voorafgaat, dat aan het einde van de negentiende eeuw begint, zoals de onderzoekers algemeen terecht opmerken.

Als illustratie van de Curaçaosche Courant verschenen poëzie neem ik hierbij één compleet gedicht op, dat weliswaar geen goed gedicht is (het is een toonvoorbeeld van wat Hartog terecht 'rijmelarij' noemt), maar dat wel duidelijk weergeeft wat [illegible] over de poëzie dachten in die dagen. Een grote inzet heeft helaas geen goed resultaat tot gevolg.

Ik wijs [illegible] op de volgende opvallende punten:

— we lezen [illegible] de traditionele dichterlijke bagage hoorde, [illegible] andere [illegible] dichters als [illegible];

— [illegible] dat [illegible] is bogen [illegible];

— [illegible];

— [illegible] reageert [illegible] hij verwijt hen waar hij zelf aan lijdt: een tekort aan poëtisch vakmanschap;

— dat vakmanschap wordt verkregen door de taal te leren, de beste schrijvers te lezen, te letten op metrum en het versverband; in feite dus de opvatting van de klassicistische dicht-genootschappen;

— de dichter probeert zelf aan die norm te voldoen door de alexandrijn-vorm te hanteren;

— het hele gedicht is volstrekt op Nederland gericht en toont geen enkel lokaal element. ■

In een aantal afleveringen bespreekt Wim Rutgers de oudste literaire voortbrengselen van onze eilanden, die in tegenstelling tot de algemeen gangbare opvatting niet aan het einde, maar al in de eerste helft van de 19de eeuw begonnen te verschijnen.

In deze eerste serie van vier bespreekt hij de algemene achtergronden: de eerste drukpers op Curaçao, het boekenbezit, en enkele romantische en religieuze publicaties.

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel [illegible] ZATURDAG den 1sten JANUARY 1845. No. 1.

De kop van de Curaçaosche Courant

Het 'nulde' hoofdstuk

Aan sommige Curaçaosche dichters

Poëten! staakt uw vuur en wilt uw drift bedwingen,
Met langer op dien trant en in die maat te zingen:
De ed'le dichtkunst wordt door u geheel ontluisterd,
De taal waarin gy schryft wordt zelfs door u verduisterd.
Of is het vader Cats, die scheen voor uwen geest,
Wiens Godenvol men thans met Hoofd en Vondel leest?
O neen! zy die eertyds de roem van Neerland waren,
Wier namen staan met eer in 's lands historieblaren,
Zy kenden zulk een zang en zulk een taal ook niet
Als men schier iedere week in onze Cranten ziet.
Doch zou het Helmers zyn, te vroeg voor ons verloren,
Wiens dichterlyke geest in u thans is herboren?
Of heeft de gryze Feith wiens lier hangt aan den wand,
Zyn' wysheid en zyn kunst misschien aan u verpand?
En Tollens zal in u als hy uw verzen leest,
Zyn mededingers zien, wier roem en naam hy vreest;
Hy zal gewis uw taal, uw styl en vuur bewondren,
Dit zal hem duis'len doen, 't zal hem in d'ooren dond'ren;
Doch neen! dit zal 't hem niet. — Hy zal van schaamte blozen,
En over uw gezang van droefheid zuchten lozen;
Hy zal, dit is gewis, 't naauwelyks gelooven,
Dat men die schoone kunst van alles kan berooven,
Waarmee zy heerlyk prykt en alles overtreft;
En tot een halven God, den ed'len mensch verheft.
Doch was het ook de zucht om deugden te verspreiden,
Die u heeft aangezet en tot den zang kon leiden?
Waarom die dan toch niet in prosa neergesteld?
Misschien hadt ge ons vermaakt maar niet ons zoo gekweld,
Maar zyt ge er voor bestemd, op den Parnas te leven,
Is uw dit voorregt dan van uw' geboort' gegeven?
Dan vrienden hoort myn raad en trekt er tot besluit,
Indien gy rymen moet, de volgend' lessen uit,
Tracht eerst met vlyt en spoed uw' moedertaal te kennen,
Aan hare schoonheid, kracht en rykdom te gewennen, Leest
dan met aandacht eerst 's lands beste schryveren na,
Voor dat gy in die taal met dichten verder ga,
Leest, wat het zeggen wil te zien op voet en maat,
En kykt naauwkeurig na hoe elken regel staat,
En stemt met het verband — Ziet! zoo, zoo moet 't wezen,
En niet gelyk voorheen dat wy 't niet konden lezen,
Of 't werd voor ons zoo raar en 't draaide voor ons oog,
Als of m' iets binnen had, dat op kwam naar om hoog.
Zoo gy myn raad maar volgt, als gy weer rymen moet,
Apoll' zal dan misschien U schenken van zyn gloed;
Doch hebt gy hem vergramd door in zyn taal te spreken,
Ei! wilt dan tot hem gaan, en om vergif'nis smeken,
Beleidt uw' misdaan hem, want zoo gy schuld bekent,
Zal hy vergeving biën, verhooren U in 't end.

(6 december 1817)

...dansers van de fiesta Xochimilco...

Fiesta Xochimilco Baile, Kanto i Musika di Mexico

Het is zondagmiddag. In de woonkamer van de heer A. Leuden zijn vier meisjes aan het dansen. Ze oefenen voor de uitvoering die 19 april (dus vanavond) zal plaatsvinden. Een dans en zangfestijn van Mexicaanse folkloristische muziek met de feestelijke naam: Fiesta Xochimilco. Via de tape- recorder klinkt Mexicaanse muziek en de vier meisjes wervelen, met een rieten hoed in de hand, door de huiskamer. In de hoek van de kamer staat een grote tafel, afgeladen vol met kostuums die in de afgelopen maanden met veel geduld en toewijding zijn gemaakt.

De heer Leuden, artistiek direkteur van de dansschool "Korsou", vertelt over de op handen zijnde uitvoeringen op 19, 20 en 21 april. Het is de eerste keer dat hij een avondvullend programma presenteert. Een aantal maanden geleden deed een deel van zijn dansgroep wel mee bij een opvoering van de Jaycees, maar dat waren maar drie dansen. Nu neemt hij het hele programma voor zijn rekening. Antilliaan van geboorte, is hij sinds 1983 weer terug uit Suriname; aanvankelijk had hij wat moeilijkheden met betrekking tot werk- vergunningen; nu, na bijna een jaar, komt zijn "Studio di Bailè Korsou" wat van de grond. Hij begon met zo'n 35 leerlingen en al gauw groeide de groep uit tot 142 meisjes/dames en jongens/heren, variërend in leeftijd van vijf tot vijf-en-dertig jaar. Wekelijks oefenen ze in de gymzaal van de Marnixschool. Natuurlijk levert dat problemen op, want een gymzaal is tenslotte een gymzaal en geen balletzaal. Er is niet de nodige equipment, zoals barres en spiegels, die eigenlijk toch zo nodig zijn voor de balletstudie. Desondanks wordt er druk geoefend en groeit de groep gestaag.

De heer Leuden die zich specialiseerde in Latijns- amerikaanse folklore dansen, heeft zich deze keer gericht op Mexico. Hij vertelt over de verschillende folkloristische dansen van vóór en na de Mexicaanse revolutie. Daar zit verschil in. Vóór de revolutie zijn de dansen traditioneel en derhalve eentonig als je er tenminste een paar achter elkaar ziet. Na de revolutie komt in de dansen meer variatie en daarom worden ze 'nieuwe dansen' genoemd. Hij legt zich toe op de bestaande dansen die door hem hier en daar aangepast zijn. De choreographie is dus eigenlijk van zijn hand. Dat heeft hij zo gedaan om de reeds- genoemde eentonigheid te voorkomen, die zou kunnen ontstaan. "Ik heb er niets aan", zegt hij, "als de mensen na drie dansen in slaap vallen. Het moet verrassend blijven en er moet vaart in zitten".

Vanavond, 19 april, zal de première plaats vinden! De eerste akte: een Bodega- achtig decor, een verhaal in de stijl van Rancho, kleurrijke kostuums en de Mariachi Fortuna zorgt voor live music, met bekende zangers en zangeressen zoals Myrugia Elisabeth, Ingrid Sanchez, Sonaida Sambo, Filomena Randburg Ignacio, Wilson Pinedo, Tonchi Conradus, Norman Hous, Robert Davelaar, Ganga Chirino en vele anderen. Na de pauze, de tweede akte: meer charro, wat meer gala-achtig, groepsdansen en paarsgewijze dansen en de kostuums zijn eveneens daaraan aangepast. Sinds begin februari is Mevrouw H. Leuden bezig de kostuums uit haar naaimachine te toveren. Geen gemakkelijke opgave en uiteraard een dure grap. De heer Leuden ging in februari naar Mexico om zich op kleding- gebied te oriënteren en ook om schoenen aan te schaffen. Niet voor iedereen, want dansen op die zware schoenen is niet iedereen gegeven. "In een van de dansen treden er tweeëndertig mensen tegelijk op. Als die op schoenen zouden dansen, had ik wel een jaar nodig om die dans ritmisch goed in te studeren".

Zoals reeds gezegd zorgt Mariachi Fortuna voor de begeleiding. Deze muziekgroep viert dit jaar haar zevenjarig bestaan. Ze staat o.l.v. de heer H. Landburg. In het begin liep het samengaan tussen de muziek en de dansers wat stroef. Nu de muzikanten wat ingespeeld zijn op de dansers loopt het geheel soepeler. Op mijn vraag of er op het programma nog tekst en uitleg wordt gegeven over de diverse dansen en de streek waar ze vandaan komen, antwoordt de heer Leuden dat hij dat niet doet. "De mensen lezen dat toch niet. Er wordt telkens aan het begin iets verteld over de dansen; tussendoor niet want dat verstoort de vaart van de voorstelling".

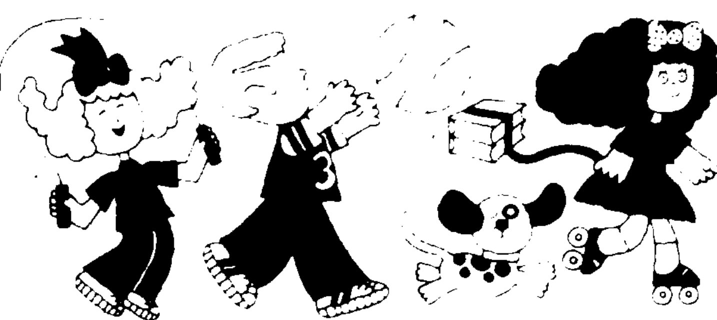

dansmeester A. Leuden

En nu maar hopen dat de voorstelling een succes is en dat er veel belangstelling zal zijn. De uitgaven zijn hoog; er is wat tegemoetkoming van Van Dorp (papier voor de vele bloemen), Hubo (hout voor het decor), Antilliaanse verffabriek, de sectie Cultuur en van de ouders van de dansers en danseressen. "Voor de rest moeten wij zelf zorgen en daarom hoop ik dat er veel belangstelling zal zijn voor deze FIESTA XOCHIMILCO.

dansers van de Fiesta Xochimilco

Papilon
kinderpagina

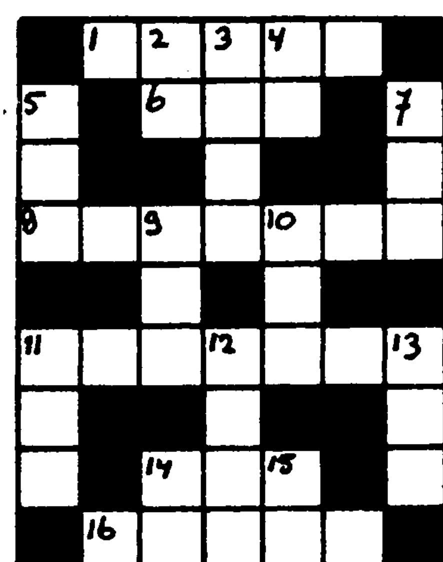

Beste Kinderen

WOW, IK HEB vorige week zoveel brieven ontvangen, dat ze niet eens allemaal in de krant konden! Daarom, Myriam en Linda moesten jullie even een weekje geduld hebben. En nu hoop ik maar, dat er nog een heleboel meer kinderen brieven gaan schrijven. Wie doet er mee! Het mag ook in het Papiamento, hoor.

TANTE NEL

Puzzel van deze week

HORIZONTAAL:
1. kunstmens; 6. 2+2=4 is een .....; 8. het tegenovergestelde van Zuiden; 11. knaagdier; 14. droog; 16. doos in de vorm van een rol.

VERTIKAAL:
2. rund; 3. gereedschap om mee te boren; 4. voorzetsel; 5. een jurk trek je .....; 7. schrijfgereedschap; 9. de man van tante; 10. aanwijzend voornaamwoord; 11. woonplaats van de duivel; 12. stuk hout; 13. kledingstuk; 14. muzieknoot; 15. muzieknoot.

Onder degenen, die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van **NA*f*.15,-** van Augustinus Boekhandel.
Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van **3 mei 1985** worden bekend gemaakt.
Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **2 mei 1985** opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H. Linkels, P.O. Box 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL

WINNARES van de vorige keer:

Jolanda Gooiker
Warawaraweg 6
Damacor
Curaçao

Zij kan langs komen bij **Redactie Amigoe Curaçao,** Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur 's middags) om haar prijs af te halen.

OPLOSSING van de vorige keer:

U I E N
I D E E
E E N S
N E S T

Elly en Mekkie

DIT VERHAALTJE is geschreven door een Antilliaanse moeder van twee kinderen, die in Nederland woont. Ik weet jammer genoeg haar naam niet.

Op een dag speelde Elly in de tuin. Een grote vrachtauto hield voor het huis stil. Het meisje ging bij het tuinhek staan kijken of die wagen bij hen moest zijn. Tenslotte stapte er een man uit. „Woont hier de familie Jagon?", vroeg hij. „Ja", antwoordde Elly. „Is je moeder thuis?" „Ja", zei Elly, en ze holde weg om haar moeder te roepen".

„Oh, is Fechai er al", zei moeder en ging tegelijk met haar dochtertje naar buiten. Samen met Fechai liepen ze naar de vrachtauto toe. Fechai deed de deur open. „Het is een geit", riep Elly uit. Al die tijd was ze al

benieuwd geweest naar wat er in die auto zat.

„Is dat het cadeau voor mijn communie?" „Ja", zei de moeder, „maar niet om te houden, want ze wordt geslacht voor de feestmaaltijd". Fechai haalde de geit uit de vrachtauto en bond haar in de tuin vast aan een boom.

Terwijl moeder haar over het lot van de geit vertelde, bleef Elly haar aanstaren. Daarna keek ze naar de geit, die aan de boom zat vastgebonden. Ze liep erop toe, bukte, en aaide over haar kop. De geit begon te mekkeren, mèh, mèh, mèh, en stootte met haar kop tegen Elly's buik. „Laat me niet omvallen, hoor", riep ze. „Vanaf nu zal ik je Mekkie noemen". Datzelfde moment kreeg ze een grote genegenheid voor het dier.

Moeder kwam er nu ook bij staan. „Ga je niet aan haar hechten, lief kind van me, want ze blijft niet bij ons". „Maar ik wil niet, dat ze haar slachten, ik wil het niet", zei Elly op bedroefde toon. Daarop rende ze naar haar kamertje.

Die avond had het kind geen eetlust. Tegen haar gewoonte in vond ze het de volgende dag helemaal niet leuk om naar school te gaan. In de catechismus- les had ze evenmin zin om mee te doen. Iedereen vond het vreemd. „Wil Elly haar communie niet meer doen? Wat is er met haar aan de hand?" Op weg naar huis dacht ze steeds weer aan Mekkie. „Wat kan ik voor haar doen?"

Thuis gekomen maakte ze Mekkie los en ging met haar een eindje wandelen in het bos achter het huis. In het bos waren veel struiken en gras, waarmee het geitje haar buikje rond kon eten. Elly nam ook brood en maïskorrels voor Mekkie mee. Het dier had het goed naar de zin. Ze rende en sprong met het meisje achter haar aan. Samen hadden ze de grootste pret.

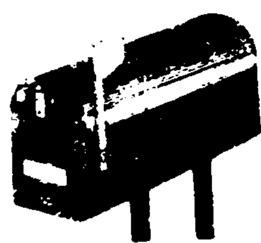
Op de terugweg kwamen ze langs een put, waaruit Elly met een emmer wat water voor Mekkie schepte. Het geitje dronk met smaak totdat ze niet meer kon. Nu werd het toch wel tijd om terug te keren.

Zo gingen de dagen voorbij. Elke dag ging Elly met Mekkie wandelen. Tot moeder tegen haar zei: „Vandaag mag je niet met de geit weg, want morgen komt Fechai om haar te slachten. Hij zou vroeg komen. Het dier moet vandaag uitrusten".

Het meisje bedacht een plannetje.

wordt vervolgd

In de brievenbus

Beste Tante Nel,
Ik ben Myraim Bloem. Dank u wel voor het kado. Hier schrijf ik u een paar regels. Ik ben 12 jaar oud. En zit in de brugklas van Peter Stuyvesant College. En ik ben ook bij de padvinderij te Sta. Maria, die heet Bernadette- groep VIII. Daar is 't heel erg leuk. Hier zijn een paar lekkerijen van Curaçao: Papilon, cocada, tentalaria, ko'i lechi, zjozjoli, adelisia, djent'i kacho, kakiña, pòpchi suku. Dat zijn er een paar. Dag Tante Nel, tot hoors of ziens.

MYRIAM BLOEM
Seru Fortunaweg 95,
Curaçao

Beste Myriam,
Je ziet het, je brief is toch gekomen: de dag nadat je je kadobon bent komen halen. Ik wist niet, dat er ook nog een lekkernij bestaat die djent'i kacho heet. Dat lijkt me een gevaarlijke lekkernij! De lekkerste van allemaal vind ik ko'i lechi. Dag Myriam, heel hartelijk bedankt voor je brief. Ik hoop, dat het niet de laatste was.

TANTE NEL

Hallo!
Mijn naam is Linda van Westenbrugge en ik ben 12 jaar oud. Ik ben al een keer geplaatst. Het is een leuk gezicht om je eigen naam (of die van iemand die je kent) te zien staan in de krant! Ik had een vraagje: Krijg je ook een geldprijs als je brief geplaatst wordt? En tot slot nog twee moppen:

"Als ik op reis ga, doe ik de nacht ervoor geen oog dicht".
"Waarom vertrek je dan niet een dag eerder?"

Een oen steekt een lucifer aan, blaast hem uit, stopt hem terig in het doosje en zegt: "Die bewaar ik, want die doet het".

Zo dat was het. Groetjes van

LINDA VAN WESTENBRUGGE
P.O. Box 3977,
Curaçao

Hallo Linda,
Nee, een geldprijs krijg je niet voor een brief. Alleen bij speciale gebeurtenissen zoals het zoeken naar een naam voor de kinderkrant. Maar ik hoop, dat je toch nog wel eens meer schrijft of leuke mopjes opstuurt. Daag, tot schrijfs?

TANTE NEL

De apotheose van een 'sufferah'

Marley, Reggae en Rasta Fari (3)

Tafari Makonnen — na zijn zalving tot tweehonderd- vijfentwintigste keizer in de lijn van Salomo beter bekend als Haile Selassie I, Gevolmachtigde van de Heilige Drieëenheid, Uitverkorene Gods, Koning der Koningen, Heer der Heren en Overwinnende Leeuw van de stam van Juda — bezat een gouden ring met een zwarte steen waarin de beeltenis van de Leeuw van Juda. Deze ring werd het laatst gezien aan de rechter wijsvinger van Bob Marley. "De ring gwan back from whence it come. It back on His Majesty's mighty hand" is het antwoord aan hen die nieuwschierig zijn naar waar de ring na Marley's dood op 11 mei 1981 is gebleven. De ring zou ooit Salomo — die c. 950 voor Christus leefde — hebben toebehoord en zal dan ook wel weer eens te voorschijn komen. Bob Marley zou de legendarische ring ontvangen hebben van kroonprins Asfa Wossen, de in ballingschap levende zoon van Haile Selassie (die zelf na te zijn afgezet op 12 september 1974 binnen een jaar was overleden op 27 augustus 1975). In 1966 had Bob Marley overigens al een droom gehad waarin hem een ring werd aangeboden. Hij wist toen nog niet dat het de ring van Salomo was en had zich evenmin bekeerd tot het Rastafie-geloof. Marley zou zich eerst in het begin van de jaren zeventig aan de Rastafarie- beweging binden, die dan mede door hem een enorme bekendheid zou krijgen. *(Voor de Rastafarie- beweging en Reggae zie de Ñapa van de afgelopen twee weken).*

Een biograaf kan zich in principe niet dezelfde vrijheden veroorloven als een romanschrijver. Timothy White, de meest recente biograaf van Robert (Bob) Nesta Marley neemt het echter niet zo nauw in Catch A Fire (The Life, of Bob Marley). White bevindt zich met Marley's biografie regelmatig bedenkelijk dicht in de buurt van een roman. Het aantal letterlijke aanhalingen van en uit gesprekken die twintig, dertig jaar of nog langer terug werden gevoerd, zou een levendig element in een roman zijn, maar is te groot om overtuigend te kunnen zijn in een biografie. In de beschrijving van een bepaalde gebeurtenis, sfeer of omgeving is White meer dan eens als romanschrijver te werk gegaan. De eenheid in stijl in deze maakt duidelijk dat het materiaal van zijn uiteenlopende informanten aanzienlijk is bewerkt. White presteert het zelfs om de onuitgesproken zieleroerselen van bepaalde personen te openbaren. Deze mogen ze hem later hebben verteld, maar hij presenteert ze als een 'alwetende verteller' in een roman zou doen.

Bob Marley met de ring van Haile Selassie

Deze 'roman'-tisering van de biografie is geheel in lijn met de romantisering van de persoon en het leven van Bob Marley. White stond uitsluitend voor ogen een beeld te presenteren van hoe de mensen in Marley's (direkte) omgeving hem zagen. Naar deze biografie te oordelen was hij in hun ogen een jongen, respectievelijk een man met bijzondere kwaliteiten en ook met de nodige 'bovennatuurlijke' trekjes. Vrijwel iedereen blijkt zich wel een uitzonderlijk voorval te herinneren en unaniem is men onder de indruk van Marley's persoonlijke uitstraling. Het begon al bij de geboorte: de bevalling, het weer op die dag en de dromen die zijn grootvader Omeriah had gehad wezen op een bijzondere levensloop van Nesta. Met de verdwijning van Salomo's ring bij zijn dood — een prozaïsch einde, hij stierf aan kanker — wordt de levensloop afgesloten. Er is dan echter in de ogen van een aantal mensen al zoveel met hem gebeurd dat het niet uitgesloten wordt geacht dat we opnieuw met een verpersoonlijking van Jah te maken hebben gehad.

White heeft vrijwel niets gedaan om Bob Marley zijn menselijke proporties terug te geven. In tegendeel, niet alleen de vorm waarin hij zijn biografie gegoten heeft draagt bij tot een vergoddelijking van Marley, ook het opvallende ontbreken van bepaalde details moet voorkomen dat het geïdealiseerde beeld wordt besmet. In plaats van uitgebreid in te gaan op de raadselachtige verdwijning van nesta's amulet toen hij nog een baby was, had White ons moeten informeren over wat Marley bewoog zijn kinderen naar conventionele scholen te sturen in plaats van ze een opleiding in de geest van Ras Tafari te geven. Wat bewoog Marley om zich enkele maanden voor zijn dood te laten dopen in de Ethiopian Orthodox Church en de naam Berhane Selassie (d.i. 'Licht van de Heilige Drieëenheid') aan te nemen, terwijl hij lid was van de zogeheten Twelve Tribes, een uitgesproken strenge stroming binnen de Rastafarie- beweging. Waarom het verhaal de wereld insturen dat Bob op krachten komt in Ethiopië, terwijl hij van Mexico naar Zwitserland, en vervolgens naar de Verenigde Staten vliegt om zich te laten bestralen tegen de verderwoekerende kankercellen? Hoe 'vanzelfsprekend' het ook moge zijn om kinderen bij verschillende vrouwen te hebben, White had wel iets meer over Marley's ideeën in deze mogen zeggen dan 'how close he felt to them, how their presence strengthened him and how blessed he was by his brood'. Ook Marley's gespannen verhouding met Peter Tosh (die aanvankelijk ook deel uitmaakte van de Wailers), de machtsstrijd in de (voortdurend van samenstelling wisselende) band, zijn leven als Rudeboy, blijven alle in duisternis gehuld.

Uiteindelijk kan ik niet aan de indruk ontkomen dat het Rastafarianisme, behalve een geestelijke verrijking voor Marley, eveneens

The Wailers, juni 1980

een handzaam middel voor het imago van de Superstar was. Dit doet verder niets af aan Marley's kwaliteiten als tekstschrijver en componist. Het Caraïbisch gebied heeft m.i. echter geen goden nodig, maar mensen van vlees en bloed die een bijdrage leveren in de noodzakelijke veranderingen. Marley verdient een betere biograaf, een die hem niet een plaats toebedeelt in het pantheon van Caraïbische goden, maar een die hem toont als de 'sufferah' die hij in menig opzicht is geweest. Een plaats die hij deelde met tienduizenden anderen in onze regio. ■

AART G. BROEK

TIMOTHY WHITE'S Catch a Fire (The Life of Bob Marley) verscheen in een paperback editie van Gorgi Books, Londen, in 1984 (ISBN 0 552 99097 3), Cf.17.50. In 1983 verscheen in Panther Books, Grenada Publishing Ltd., Londen, Stephen Davis' Bob Marley, The Biography (ISBN 0 586 061924), Cf.10,50. Deze biografie is in bovengenoemd opzicht niets beter, en bevat bovendien beduidend minder degelijke informatie over de sociaal- economische en politieke situatie en de folklore van Jamaica dan White's boek. Goed geïnformeerde studies over de Rastafarie- beweging zijn L. Barret, The Rastafarians (The Dreadlocks of Jamaica) Londen / Kingston: Heinemann / Sangster's, 1977 (meerdere herdrukken), en Jospeh Owens, Dread - The Rastafarians of Jamaica, Kingston: Sangster's, 1976. De Rastafarie- beweging in Groot-Brittannië is bestudeerd en zeer leesbaar in beeld gebracht in Ernest Cashmore, Rastaman (The Rastafarian Movement in England). Londen: Unwin Paperbacks (Counterpoint- series), 1983 (1979). Een gedetailleerde geschied- schrijving van de Jamaicaanse muziek is Sebastian Clarke, Jah Music (The Evolution of the Popular Jamaican Song). Londen / Kingston: Heinemann / Sangster's, 1980.

De erfenis van Björn Borg

De Zweedse tennisschool

Tot aan het begin van de zeventiger jaren is Zweden een nietig tennisland. Zelfs Nederland — toch geen tennisnatie bij uitstek — overtreft de Zweedse tenniskeur middels de persoon van Tom Okker. Ofschoon deze nooit tot de echte top doorstoot — in die dagen bestaand uit spelers als Rod Laver, Arthur Ashe, Ken Rosewall en Ilje Nastase — is hij een respect- afdwingende sub- topper. Zweden vergaart sportroem via tafeltennis, ijshockey, schaatsen en, incidenteel, atletiek. Tennis? Er worden geen potten gebroken.

BORG

Dan, in 1975, staat er, vanuit het niets komend, een talent op, dat de tenniswereld de adem beneemt. Ogend als een volmaakte Vikings- zoon veegt hij als zeventien- jarige de vloer aan met de tennisgoden uit die tijd en de wereld ligt aan zijn voeten. Björn Borg: zijn ontwikkeling gaat bizar snel.

Op 18-jarige leeftijd wint hij voor de eerste keer de meest begeerde tennistrofee: het Wimbledon- schild. Dit Engelse tenniswalhalla zal hij vijf achtereen- volgende keren als winnaar verlaten. Ook de Franse, Australische en Amerikaanse open tennistitels weet hij te veroveren. Hij is een "winner", een tennismachine. Zijn stijl is opvallend: koel vanaf de baseline opererend kan hij d.m.v. versnellingen zijn tegenstanders tot wanhoop brengen. Gezegend met een schitterende forehand, weet hij de ballen tot op de centimeter nauwkeurig te plaatsen. Borg is vooral ook snel. "Onmogelijke" ballen retourneert hij, daartoe in staat gesteld door een gigantisch atletisch vermogen. Zijn wedstrijd- mentaliteit is nu reeds legendarisch. Zelfs gedurende de meest precaire tie-breaks blijft hij de rust zelve. Daar waar zijn tegenstanders aan zenuwen ten onder gaan, behoudt hij het overzicht om berekend toe te slaan. De vraag of hij wel een mens van vlees en bloed is, wordt in menig lyrisch commentaar gesteld. Hierop komt eerder een antwoord dan verwacht. Reeds op 25-jarige leeftijd blijkt welke roofbouw Björn Borg op zijn lichaam heeft gepleegd. Uiteenlopende kwalen doen hem besluiten een punt achter zijn carrière te zetten. Een zeldzaam talent op het hoogtepunt van zijn bloei is geknakt.

De naar schatting twintig miljoen dollar, die hij heeft verdiend, is, naar eigen zeggen, een schrale troost. De geest wil nog wel, maar het lichaam weigert de opdrachten uit te voeren. Verscheidene come-backs mislukken. Amerika's grootste baby heeft dan de kroon reeds overgenomen. Het McEnroe- tijdperk duurt nog voort.

JON-ANDERS SJOGREN

In de Borg-jaren hangt Zweden vele uren aan de buis, om de successen van "zijn zoon" te volgen. Men wordt enthousiast voor het spel en de tennisbanen schieten als paddestoelen uit de grond. Het resultaat is, dat binnen enkele jaren alleen al 1500 indoor- accommodaties uit de grond worden gestampt. Het aantal tennisleraren loopt snel op tot meer dan 9.000. Het huren van een baan kost slechts Nafl. 0,75 per uur. Tienduizenden Zweden werpen zich op de tennissport.

Vooral de jongeren hebben daarbij Borg als voorbeeld. De glamour, het geld en de reizen van een toptennisser inspireren de jongsten tot vele uren trainingsarbeid. Banen zijn er genoeg. Zweden telt slechts 8 1/2 miljoen inwoners. Er zijn ongeveer 4.500 tennisvelden, waarvan, zoals gezegd, één derde overdekt.

Jon-Anders Sjögren is de man die het talent Borg tot bloei heeft gebracht. Als deze op eigen benen staat, gaat hij zich bezighouden met nieuw talent. Hij weet een groot Zweeds bouwbedrijf, SIAB genaamd, te interesseren in Zweeds talent. Financieel gesteund door dit bedrijf creëert hij een netwerk van talenten- scouts. Met de allerbeste nieuwkomers gaat hij trainen en aan belangrijke internationale toernooien deelnemen.

Het zogeheten SIAB- team neemt aanvankelijk genoegen met bescheiden resultaten. Ook de wedstrijden zijn een onderdeel van de vorming. De groep bestaat uit de volgende vier spelers: Mats Wilander, Anders Jarryd, Joakim Nyström en Stefan Edberg. De basis wordt gelegd voor de Zweedse coup.

ONTWIKKELING

De vier trekken als broers met elkaar op. Ze spelen toernooien in Australië en de Verenigde Staten. Het is 1981. Op de ATP-lijst, de tabel van de bond van tennisprofs staat alleen Mats Wilander vrij vlot bij de eerste honderd. Hij maakt dan ook een Borg- achtige ontwikkeling door. In 1982 wint hij de Franse open op Roland Garros. Hoewel minder dynamisch, doet zijn spel in veel opzichten aan dat van zijn grote voorganger denken. Stoïcijns. Dat is het woord. Als een machine retourneert hij de ballen veelvuldig aan de baseline bivakkerend. Zijn spel oogt niet spectaculair. Hij toont nauwelijks emoties zoals John McEnroe. Laatstgenoemde kan weinig sympathie voor het spel van de Zweedse ijsberg opbrengen. Hij beschrijft hem, na een verloren halve finale op Roland Garros, als een panter die op zijn prooi loert. De partijen, die Wilander speelt, duren opvallend lang. Inmiddels sluit hij ook de Australische open als winnaar af.

Zijn "broertjes" ontwikkelen zich navenant. Momenteel staan ze met z'n vieren in de ATP top tien.

EDBERG

Stefan Edberg is de zoon van een politie- agent en komt uit het plaatsje Vastervik. Volgens insiders is hij de meest getalenteerde van het stel. In 1983 levert hij de opzienbarende prestatie door de vier belangrijkste jeugd- toernooien te winnen. Grand Slam bij de junioren. Hij wordt op 12-jarige leeftijd ontdekt tijdens een van de in Zweden befaamde Donald Duck- toernooien. Bij dergelijke gebeurtenissen zijn vaak meer dan duizend jongeren actief in de leeftijd van zes tot twaalf jaar. De talentenscouts zitten als havikken op de tribunes om het echte talent eruit te halen. Ze zijn daarbij zéér kritisch. Edberg heeft zijn belofte in korte tijd waar gemaakt. Hij wint in 1984 Milaan door Wilander (!) te verslaan. Afgelopen zomer hebben miljoenen op de televisie kunnen zien, hoe hij Olympisch kampioen is geworden. Meer actie zit er in zijn spel dan in dat van Wilander. Hij is niet een typische baseliner, maar komt vaak naar het net en beschikt over een schitterende forehand, goede backhand en uitgebalanceerde drop- volley.

Een complete speler, nog maar 19 jaar oud.

Sjögren over hem:

"Hij speelt tennis, zoals hij ademt. Heel natuurlijk dus. Meer misschien nog dan Wilander is Edberg geroepen om Björn Borg op te volgen in de tabellen van Wimbledon. Hij is fantastisch op gras".

Anders Jarryd

JARRYD

Anders Jarryd is een 23-jarige inwoner van Lidkoping. En hij is inderdaad anders. Hij is, in tegenstelling tot Borg, Wilander en Edberg, zéér emotioneel tijdens de wedstrijden. Indien een scheidsrechter of lijnrechter een verkeerde beslissing neemt, houdt hij, tegen de Zweedse traditie in, niet zijn mond. Gesticulerend benadert hij de verantwoordelijke officials zonder in McEnroe- achtige debatten te vervallen. Op dit moment staat Jarryd op de zesde plaats van de ATP-lijst. Relatief gezien is hij een laatbloeier. Zijn ontwikkeling is tijdelijk gestremd geweest door de keuze voor zijn, inmiddels afgeronde, studie economie. Ook het feit dat hij in tafeltennis zeer bedreven is en moeilijk tot een keuze tussen beide sporten kan komen, maken van hem het oudste SIAB-lid.

Zoals alle leden van de groep heeft hij een hekel aan het leven van een tennisprof. Trainen, slapen, koffers pakken, reizen, leven in hotels bepalen het dagritme van deze youngsters. Ze worden er overigens rijkelijk voor beloond. Jarryd heeft de afgelopen twee jaar 400.000 dollar verdiend.

HOOGTEPUNT

Eind 1984 wordt in de Zweedse tennistempel het Skandinavium de 73ste Davis Cupfinale gespeeld. Wilander, Edberg en Jarryd moeten het opnemen tegen het illustere Amerikaanse trio Connors, McEnroe en Fleming. Gevuld met duizenden chauvinistische Zweden verplettert het vrienden- clubje de Amerikaanse illusies. De sleutel van de overwinning is gestoken in het dubbel. Jarryd en Edberg meppen McEnroe en Fleming van de baan. De kroon is gezet op het werk van Jon-Anders Sjögren en al die anderen, die zich met de opbouw van de sport hebben beziggehouden. De erfenis van Borg overtreft de stoutste verwachtingen.

DE TOEKOMST

Inmiddels is het oorspronkelijke SIAB-team opgeheven. Dat wil zeggen: de kontakten zijn nog intens, maar een ieder begeeft zich individueel over deze aardkloot naar de grote toernooien. Wederom op kosten van SIAB reist een andere groep de wereld rond. Nu nog onbekende namen zullen in de toekomst de ATP-lijsten bevolken. De gebroeders Kent en Johan Karlsson, Jonas Svensson èn Helena Dhalström. Dit maal maakt ook een speelster deel uit van de groep. Het vrouwentennis is voor de Zweden nog onontgonnen terrein. Dat ook dit in recordtempo veroverd zal worden, lijkt inherent aan de structuur van de Zweedse tennisschool. ■

PIETER KROL

Mats Wilander

Meester in verdeel- en heers-politiek aan kant geschoven

Geluk en leger lieten Nimeiri in de steek

PRESIDENT JAAFAR NIMEIRI van Sudan is wel het sluwste en harnekkigste staatshoofd van Afrika genoemd. Maar ook de fortuinlijkste Amerikaanse leider. Dat fortuin heeft hem nu in de steek gelaten. Het leger, dat hem 16 jaar geleden aan de macht hielp, zette hem onlangs af. De staatsgreep maakte een einde aan zijn vrijwel absolute macht. Nimeiri was niet alleen staatshoofd, maar ook regeringsleider en voorzitter van de eenheids- partij, de Sudanese socialistische unie. Tot voor kort vervulde hij bovendien de functies van minister van Defensie en opperbevelhebber van het leger. Deze taken droeg hij half maart over aan generaal Abdul Rahman Swar El-Dahab, de man die nu de staatsgreep tegen hem leidde.

Ondanks een groot aantal pogingen hem van zijn troon te stoten wist Nimeiri zich staande te houden. Hij voerde een verdeel- en heerspolitiek en speelde de verschillende groeperingen in zijn land tegen elkaar uit. In de zestien jaren van zijn bewind steunde hij op uiteenlopende groepen in de samenleving. Voerde hij aanvankelijk een links beleid, tot voor kort bekleedden leden van de Islamitische broederschap belangrijke posities. Zijn buitenlands beleid onderging ook vergaande veranderingen. Toen hij pas aan de macht was, onderhield hij goede betrekkingen met de Sovjet-Unie. Maar in de loop van de jaren ging hij zich steeds meer op de Verenigde Staten richten.

Nimeiri werd op 1 januari 1930 geboren. Op twintig jarige leeftijd ging hij naar de militaire school van Sudan om twee jaar later in actieve dienst te treden. Hij kwam herhaalde malen in moeilijkheden vanwege zijn politieke activiteit, maar kreeg toch de kans om in het buitenland — de Bondsrepubliek en de Verenigde Staten — zijn militaire opleiding te voltooien.

In mei 1969 zetten hij en zijn mede-oficieren het burger- bewind af in een staatsgreep die zonder bloedvergieten verliep. Hij riep zichzelf uit tot voorzitter van de Revolutionaire raad, waarbij alle macht kwam te liggen en nam korte tijd later ook het premierschap op zich. Met de steum van de Communistische partij sloeg hij de socialistische weg in. Hij onteigende het bezit van de machtige islamitische sekten en noemde de strijd tegen religieus fanatisme „een sociale en economische noodzaak".

Hij verzette zich echter tegen een te grote communistische invloed. Federatie- plannen tussen Sudan, Libië, Egypte en Syrië leidden in 1970 tot een conflict tussen Nimeiri en de Sudanese Communistische partij. Een jaar later volgde er een communistische militaire staatsgreep, die aanvankelijk leek te lukken. Maar drie dagen later voerden Nimeiri en zijn aanhangers een tegencoup uit, waarbij dit maal wel bloed vloeide. Naar schatting drieduizend mensen werden aangehouden en verscheidene communistische leiders werden terechtgesteld. Communisten werden weggezuiverd uit sleutel- posities.

Hierna bekoelden de betrekkingen met de Sovjet-Unie. In de buitenlandse politiek richtte Nimeiri zich steeds meer op de Verenigde Staten. De betrekkingen met de Sovjet-Unie verslechterden snel, met name door de Russische steun aan Etiopië, dat volgens Sudan achter een van de pogingen tot een staatsgreep zat tegen het bewind van Nimeiri. In 1977 wees de Sudanese president alle Russische militaire adviseurs uit en ook het personeel van de Russische ambassade.

Nimeiri liet zich in 1971 tot president kiezen. In een referendum sprak 98.6 procent van de bevolking zich voor hem als president uit. Hij was wel de enige kandidaat.

In de jaren zeventig slaagt hij er in op binnenlands gebied zijn positie te stabiliseren. Hij boekt in 1972 een belangrijk succes. Hij slaagt er in vrede te sluiten met het christelijke zuiden, waar al zeventig jaar een strijd tegen de regering in Khartum aan de gang is. Hij verleent de drie zuidelijke provincies autonomie en dat levert hem in dat deel van het land grote populariteit op. In 1977 verzoende hij zich met de rechtse oppositie- leider Sadik Al Mahdi, die in ballingschap in Londen woonde. Een jaar later besloot het Nationaal front van oppositie- groepen zich op te heffen.

Maar aan het eind van de jaren 70 werd de economische situatie slechter. Dit leidde tot sociale onrust waarop Nimeiri reageerde met arrestaties van onder anderen vakbondsleiders. In 1982 lijkt hij in ernstige problemen te komen. Op aandringen van het International Monetair Fonds gaat hij een drastisch bezuinigings- beleid volgen. Bloedige onlusten volgden op zijn besluit de overheids- subsidie op suiker af te schaffen, waardoor de prijs met zestig procent steeg.

In die tijd onslaat Nimeiri onverwacht de vice-president, generaal Abdel-Maguid Hamid Khalil en 22 andere officieren van het leger. Hij lijkt zich minder zorgen te maken over zijn traditionele machtsbasis, het leger, dan over de toenemende invloed van de Islamitische broederschap.

In september 1983 probeert hij de Broederschap aan zich te binden door de Islamitische wetgeving in te voeren. Leden van deze fundamentalistische organisatie krijgen belangrijke posities in de regering, de socialistische unie en

Economisch gaat het steeds slechter. Sudan heeft een buitenlandse schuld van negen miljard dollar. Het heeft te lijden onder grote droogte en ziet zich geconfronteerd met een stroom vluchtelingen uit Etiopië die de honger en droogte in hun land ontvluchtte.

JAAFAR NIMEIRI
...te optimistisch over eigen macht geweest...

vooral bij de speciale tribunalen die naleving van de „sharia" moeten afdwingen. Het Christelijke zuiden reageert met een hervatting van de strijd. En niet alle Sudanezen in het noorden zijn gelukkig met de Islamitisering van hun land. Een vooraanstaand tegenstander van de invoering van de sharia, de 76-jarige Mohammed Taha, leider van de Islamitische „Republikeinse broederschap, werd januari van dit jaar terechtgesteld wegens „ketterij".

Maar begin deze maand maakte hij fundamentalisten weer tot zijn vijand. Hij beschuldigde hen van een samenzwering tegen zijn bewind. Er volgden zuiveringen en een groot aantal leden van de broederschap werd gearresteerd.

Het IMF eist van Sudan dat het de overheidsuitgaven terugdringt en stelt verdere hulp daarvan afhankelijk. De VS hadden hun betalings- balans- steun aan het land bevroren in afwachting van overeenstemming tussen het IMF en de Sudanese regering.

Nimeiri besluit daarop de subsidies op voedsel- produkten en brandstof af te schaffen. Dit leidt tot grote prijs- stijgingen en bloedige onlusten. Nimeiri vertrekt desondanks voor een bezoek naar de VS. En ondanks de ongeregeldheden in zijn land, toont hij zich optimistisch over zijn eigen positie. Maar tijdens zijn afwezigheid kiest het leger, waarop hij doorgaans kon rekenen, „de kant van het volk", zoals het zelf verklaarde. ■

Edwin Makoti, topman van PAC over zwarte bewustwording in Zuid-Afrika

Er zijn ergere dingen dan de dood

DEN HAAG — Edwin Makoti (60) was in Nederland toen de berichten binnen kwamen dat in het Zuidafrikaanse Langa door de politie negentien zwarte Zuidafrikanen waren doodgeschoten en nog eens zevenendertig verwond tijdens een herdenking van het bloedbad van Sharpeville in 1960.

Edwin Makoti is een zwarte Zuidafrikaan, lid van het centraal comité van het Pan Africanist Congress (PAN), een afsplitsing van het African National Congress.

Edwin Makoti heeft, met achterlating van vrouw en twee kinderen, eenentwintig jaar geleden zijn land verlaten, om vanuit Tanzania te strijden tegen de apartheid.

Edwin Makoti zegt, in kil Den Haag: „De regering heeft maar één oplossing en dat is het geweer, maar er zijn ergere dingen dan de dood, we zijn bereid voor onze onafhankelijkheid te sterven."

Hij is zojuist zes weken in Genève geweest om de zitting bij te wonen van de commissie voor de Mensen- rechten van de Verenigde Naties en ging na twee dagen Nederland, nog naar West-Duitsland en Engeland. Om ook daar te wijzen op de gruwel van het apartheids- regime in Zuid-Afrika. Een kleine man met een afwisselend felle en melancholieke blik, die in een zachte stem een intense onverzettelijkheid zegt.

„Die bereidheid om te sterven is geen kwestie van martelaar te willen worden, maar de mensen zeggen: we zullen ons bewust verzetten tegen alle aspecten van het blanke racisme. In het begin waren de mensen bang om naar de gevangenis te gaan, maar na Sharpeville hebben ze die angst overwonnen. En in 1976, toen er in Sharpeville en andere plaatsen weer mensen afgeslacht werden, hebben ze ook de angst voor het geweer, voor de dood, voor de hele militaire machinerie overwonnen."

BEWUSTZIJN

Makoti zegt dat, in een geleidelijk proces, het verzet van de zwarten steeds groeit. Vroeger meenden ze dat het geen zin had je leven te geven omdat het toch niets uithaalde, maar nu hebben ze een hoger politiek bewustzijn en zullen alle mogelijke middelen gebruiken om hun doel te bereiken — ook geweld.

„Dat geweld is geen doel op zich, het is een middel tot het doel. Er kan dus een moment komen dat we op politiek terrein niet verder komen, dat zal het uiteindelijk de gewapende strijd worden. Overigens zien we volkomen afhankelijkheid voor de zwarten als een proces op termijn, we hebben geen preciese datum vastgesteld waarop het zo ver moet zijn."

PLANNEN

Begin dit jaar kwamen achttien mensen om toen de regering probeerde de bewoners van het barakken- kamp Crossroads over te brengen naar een thuisland. De zwarten verzetten zich en de regering trok haar plannen in. Tevreden zegt Makoti dat dit een teken is dat de ruim veertig miljoen zwarten niet langer onder het juk willen blijven doorgaan van een minderheid van ongeveer viereneenhalf miljoen blanken.

Hij betreurt het dat het progressieve dagblad Rand Daily Mail op economische gronden de verschijning moet staken. Hij zegt er geen bewijzen voor te hebben, maar is er van overtuigd, dat zakenmensen onder druk zijn gezet om niet meer in de Rand te adverteren, zodat de krant zou ondergaan. „En dat is natuurlijk gunstig voor een regime dat ongeveer tweehonderd verschillende wetten heeft ingesteld om de persvrijheid te beperken."

Het PAC heeft, toen het in 1959 het African National Congress verliet, gespeeld met het idee de blanken de zee in te drijven, maar Makoti is nu milder gestemd.

EENHEID

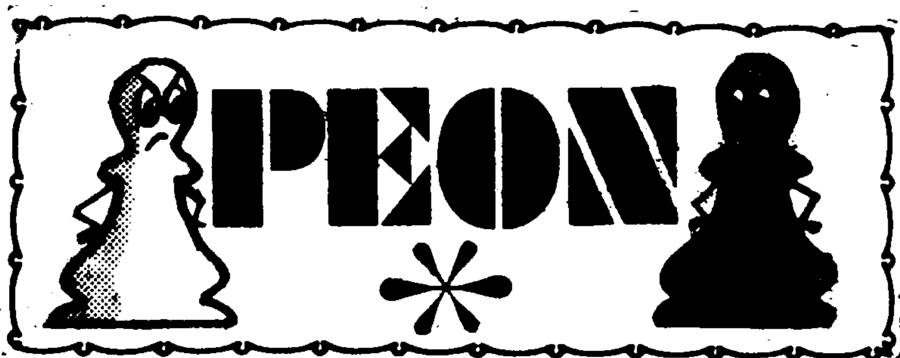
„Natuurlijk blijft er ook plaats voor de blanken in Zuid-Afrika, ze *zijn* er en we kunnen hen niet weg wensen of liquideren. Het punt is alleen dat *zij* al onafhankelijk zijn en wij strijden voor de onafhankelijkheid van de rest van de bevolking om zo tot een nationale eenheid te komen."

De ontwikkeling van het bewustzijn van de zwarte Zuidafrikanen tekent Makoti aldus: „Na Sharpville 1960 verlieten vele jonge mensen het land om elders militaire technieken op te doen en daarna in kleine groepjes weer terug te infiltreren. Na de rellen van 1976 in Soweto gingen er wéér grote groepen weg, maar na wat wij Sharpeville '84 noemen is bijna niemand weggegaan — dat is het begin geweest van intern verzet op hoger niveau tegen de marionetten van het racistische regime."

PERSOONLIJK OFFER

Een draaglijk persoonlijk offer vindt hij zijn ballingschap in Tanzania. Eén keer in januari 1983, heeft hij zijn vrouw en twee van zijn kinderen terug gezien. Na negentien jaar bevond hij zich in Botswana. Vandaar liet hij een telegram naar zijn vrouw sturen over een gefingeerd sterfgeval. Met dat telegram ging ze, nadat het paspoort- bureau al gesloten was, naar de politie.

Die zei niets voor haar te kunnen doen en gaf haar de raad naar de grens met Botswana te gaan. Daar kreeg ze, nog steeds zonder papieren, te horen dat ze van Zuid-Afrika mocht gaan als de grenswacht van Botswana geen bezwaar had. Op die manier werd, voor een dag, Edwin Makoti met zijn gezin herenigd. Hij lacht terwijl hij dit absurde verhaal vertelt. De pijn in het lachje is evident. ■ (Haagsche Courant)

Het uitstellen van de rokade

MET HET UITSTELLEN van de rokade probeert men vaak de tegenstander in verwarring te brengen, want wáár moet hij aanvallen? Maar het uitstellen van de rokade kan ook nadelen met zich mee brengen. De volgende partij werd gespeeld op Trinidad in een internationaal toernooi met een gemiddelde rating van 2200 (wat zeer sterk is). Ik mocht op dit toernooi 50% scoren hetgeen een gedeelde zevende, achtste plaats betekende.

WIT: G.R. v/d Ploeg — ZWART: T. Cedeno (Trinidad & Tobago)

1. e2-e4 — c7-c5
2. Pg1-f3 — e7-e6

Deze variant werd veel gespeeld in het toernooi. Na de ruil van de witte d-pion tegen de zwarte c-pion kan de zwarte loper op b4 of c5 komen waar hij goed (en soms sterk) staat.

3. d2-d4 — c5xd4
4. Pf3xd4 — Pb8-c6
5. a2-a3 — Lf8-c5
6. c2-c3 — ......

Als zwart nu op de d4 slaat, krijgt wit een heel mooi centrum.

, 6. ...... — h7-h6

zwart is bang voor Lg5

7. Lc1-e3 — Lc5-b6

Gedwongen. Na 7. ......, Pf6? volgt 8. Pxc6 en wit wint een stuk.

8. Lf1-c4 — d7-d5
9. e4xd5 — e6xd5
10. Lc4-a2 — Pg8-f6

Wit heeft La2 gespeeld, omdat pion d5 zwak gaat worden.

11. 0-0 — Pf6-g4

In plaats van te rokeren, gaat zwart agressief te werk en valt aan.

12. Dd1-f3 — Lb6-c7
13. g2-g3 — Pc6-d5
14. Df3-e2 — ......

Wit gaat gebruik maken van de niet gerokeerde koning van zwart. Ook 14. Dxd5 was mogelijk!

14. ...... — Pg4-f6
15. Le3-f4! — ......

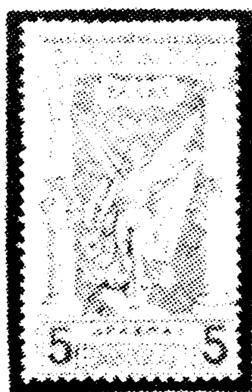
Wit gaat een stuk winnen! Ook de rokade komt nu te laat bijv.:

15. ......, 0-0; 16. Lxe5, Te8; 17. Lxf6!!, gxf6; 18. Dh5!
15. ...... — Pf6-d7?
16. Lf4xd5! — geeft op

Na 16. ......, Lxd5 of 16. ......, Pxd5 volgt 17. f4 en zwart verliest toch een stuk.

Postzegels

IN HET VORIGE ARTIKEL plaatste ik enkele aantekeningen bij de Malinese postzegel van 100 francs met een afbeelding van de Tempel van Artemis te Ephese; bij de zegel van 130 francs met de Vuurtoren van Alexandrië en bij het exemplaar van 150 francs met de Hangende Tuinen van Babylon.

Voor vandaag blijven van de Zeven Wereld- wonderen uit de Oudheid nog over het Mausoleum van Halicarnassus en de Kolos van Rhodus. Halicarnassus was een Griekse stad, gelegen aan de kust van Klein Azië. Het is onder andere de geboorteplaats van de historicus Herodotus. In de vierde eeuw vóór Christus werd Halicarnassus van 377 tot 353 geregeerd door koning Mausolus II. Na zijn dood liet zijn weduwe en opvolgster, koningin Artemisia, een geweldig praalgraf bouwen voor Mausolus II en haarzelf. Op een platform, gedragen voor 36 kolommen, voerde een pyramide-achtige trap naar een voetstuk, waarop een ruiterwagen was geplaatst, getrokken door vier paarden. In de wagen bevonden zich afbeeldingen van Mausolus en Artemisia. Het geheel van wit marmer vervaardigde paalgraf werd omstreeks 350 vóór Christus voltooid.

In de latere oorlogen tussen Grieken en Perzen werd Halicarnassus vrijwel totaal verwoest en de stad slaagde er niet meer in haar vroegere grootsheid te herwinnen. In 1857 wist de Brit Sir Charles Newton enkele restanten van het Mausoleum, o.a. de beelden van Mausolus en Artemisia, boven aarde te brengen. Deze waardevolle vondsten zijn met enkele platform- gedeelten, waarop de strijd van de Grieken en de Amazonen is afgebeeld, nog altijd te bezichtigen in het Britse Museum te Londen.

Als bouwmeester van het Mausoleum van Halicarnassus wordt genoemd Pytheus met als beeldhouwers Bryaxis, Leochares, Scopas en Timotheus. Nu de Malinese zegel van 280 francs met de Kolos van Rhodus. De Kolos van Rhodus was een door de Griekse beeldhouwer Chares omstreeks 290 vóór Christus, 31 meter hoog, vervaardigd beeld van de Zonnegod. Het werd op het in de Dodecanesus gelegen eiland Rhodus opgericht ter herinering aan het heldhaftig verzet van de eilandbewoners bij de belegering of bij de

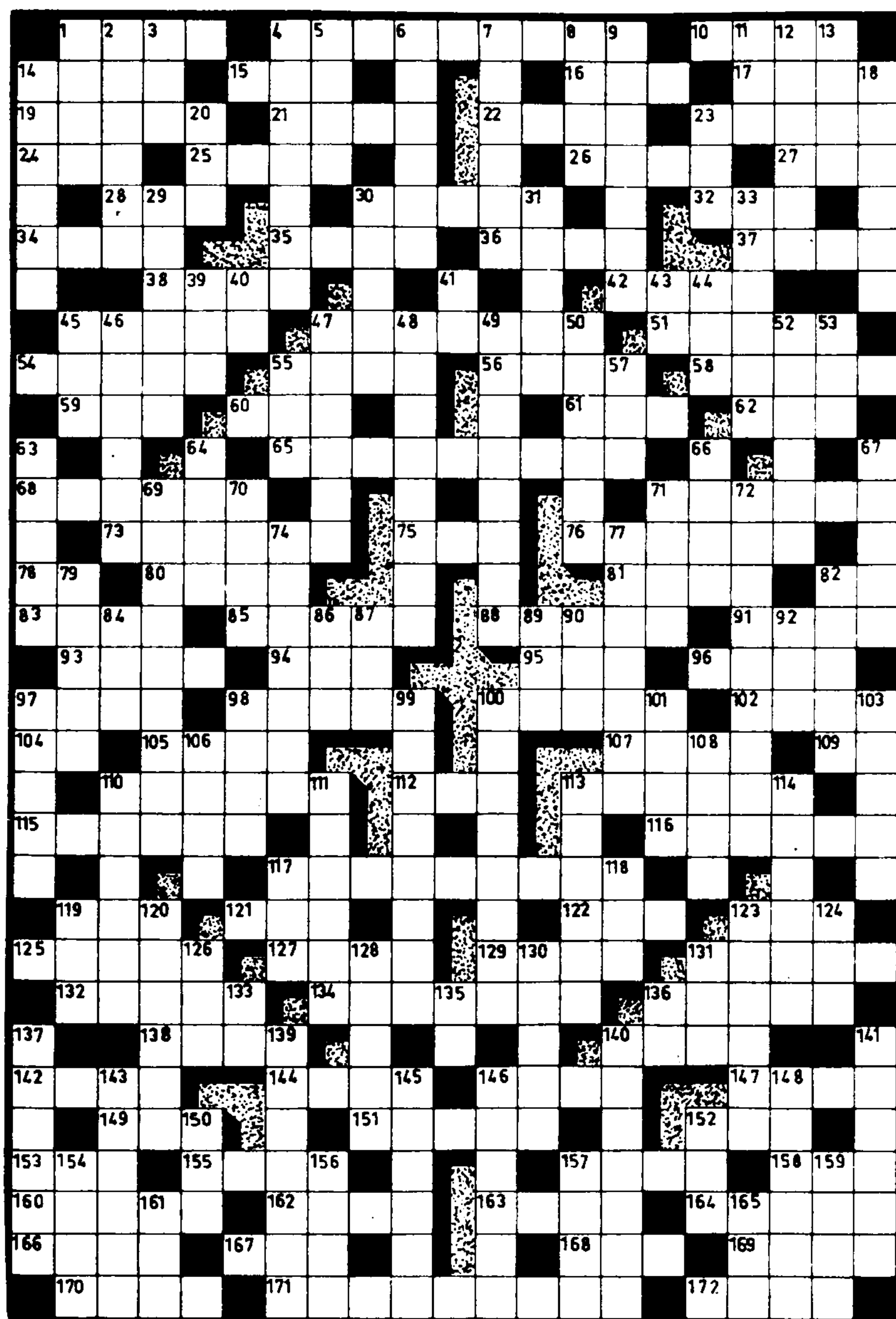

invasie in 307 vóór Christus van koning Demetrius van Macedonië.

Het beeld stond als een geweldige vuurtoren over de haven- ingang van Rhodus. Dit Wereldwonder uit de Oudheid is geen leven beschoren geweest. Het werd in 224 vóór Christus bij een aardbeving volledig vernield. De Kolos

(vervolg op pag. 16)

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. onderdeel van een camera; 4. scheepsbevrachter; 10. bloem; 14. gewicht; 15. wolpluisje; 16. vruchtje; 17. uniek; 19. bitter; 21. hechtijzertje; 22. marterachtig dier; 23. ransuil; 24. een weinig; 25. dokter; 26. snelheidswedstrijd; 27. gewicht; 28. mager; 30. voetpunt; 32. mannelijk dier; 34. melkklier; 35. inwendig orgaan; 36. echtgenoot; 37. denkbeeld; 38. onderaardse ruimte; 42. ovenkrabber; 45. eens; 47. lekkernij; 51. wit; 54. gemeenschappelijke weide; 55. rivier (Ind.); 56. ongekookt; 58. jongen; 59. niet geraakt; 60. via; 61. vochtig; 62. mannetjesbij; 65. garneersel; 68. vreemde munt; 71. kerkelijk bediende; 73. schaakterm; 75. holte in een muur; 76. kabaal; 78. maanstand; 80. kier; 81. Ind. vleesgerecht; 82. selenium; 83. weddenschap (Fr.); 85. beddegoed; 88. bijna; 91. onheil; 93. ongegist druivensap; 94. Europeaan; 95. jongere broer of zuster; 96. Europese hoofdstad; 97. plooi; 98. effen-gelijk; 100. lang stuk hout; 102. mijt; 104. titel (afk.); 105. klimop; 107. drinkgelegenheid; 109. franse NV; 110. bonk, stronk; 112. deel van het hoofd; 113. ouderdomszwakte; 115. behoefte aan eten; 116. Eerste Kamer; 117. inspektie aan den lijve; 119. grote bijl; 121. werkplaats; 122. steensoort; 123. genoeg, voldoende; 125. plaat; 127. hoest; 129. toegankelijk; 131. gek; 132. sterke drank; 134. katoenen satijnweefsel; 136. sleepnet; 138. vreemde munt; 140. grote plaats; 142. japon; 144. bijbels figuur; 146. zeer warm; 147. echtgenote; 149. asvaas; 151. russisch gebergte; 152. bouwland; 153. jonge stier; 155. brandstof; 157. rivier in België; 158. plaats in België; 160. iemand van adel; 162. kledingstuk; 163 azijn; 164. klepper; 166; niet gemakkelijk breekbaar; 167. spinneweb; 168. koordans; 169. opslagplaats; 170. doorzichtige stof; 171. aas; 172. lied.

VERTICAAL: 1. vreemde munt; 2. opgetogenheid (lat.); 3. kloosterzuster; 4. in gereed geld; 5. heilige stier; 6. snaarinstrument; 7. voornaam-statig; 8. kelner; 9. achterstuk van een altaar; 11. hert; 12. capaciteit; 13. Jeruzalem; 14. zot, pias; 18. constitutie, gezondheid; 20. bitter vocht; 23. ijzerhoudende grond; 29. op eniger plaats; 30 mist; 31. titel van Ind. vorsten; 33. scherp puntje aan snavel van jonge vogel; 39. tocht; 40. rund; 41. bevestiging; 43. Russische rivier; 44. ieder; 45. water in Utrecht; 46. vogel; 47. bergplaats; 48. 'n afgesloten ruimte; 49. bekwaam tot beoordelen; 50. vrouwenoppasser in een harem; 52. evenmens; 53. vervoermiddel; 55. wig; 57. knoest in hout; 63. bende, horde; 64. honingbij; 66. wijnsoort; 67. aantal bij elkaar zijnde personen; 69. terechtwijzing; 70. vers; 71. verpakkingsmateriaal; 72. weinig kostbare halfedelstenen; 74. stellage; 77. aromatisch aftreksel; 79. vertrek; 82. uitvlucht; 84. strafwerktuig; 86. papegaai; 87. tijdrekening; 89. paling; 90. gravin van Holland; 92. Engels bier; 97. familielid; 98. tafelgast; 99. zonder gaten; 100. kledingstuk; 101. waarschijnlijkheid; 103. afgesloten stand, volksgroep; 106. uitroep van afkeuring; 108. trots; 110. bot; 111. politieke eenheid in het oude Rome; 113. soort steekwapen; 114. herrie; 117. beroep; 118. telwoord; 119. woonboot; 120. mond, bek; 123. Europees land; 124. aantal; 126. open plek in een bos; 128. chocoladepoeder; 130. universiteitsbode; 131. spoedig; 133. water in Friesland; 135. dat is; 136. motorraces; 137. akte, getuigschrift; 139. melkwol; 140. strijkstok, zeisscherper; 141. weerklank; 143. schrijftafel; 145. hulpmiddel (om iets te dragen); 146. getemde jachtvogel; 148. vogel; 150. bijbels figuur; 152. roem; 154. gewoonterecht; 156. aldus (lat.); 157. vreemde munt; 159. spieraanhechting; 161. gestold vleesnat; 165. gegroet (lat.).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 26 april 1985 en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.a.v. de heer Hubert Linkels.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

J. van Eijkelenburg
Schottegatweg Oost 100
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
. S C U F F . D I N E R . N I P Y . .
W I G . F L A A G . O . K E V E R . L E F
I R I S . F A T . E D E . D E K . E G E L
T . E . P . I O S T E L E I N . E . A . J
T Y P . . N . L A S . P E R . I O F I C F
E . . E . . S . T . K . R . D E F G . . E
K A S E R N . D E R W I S J . V R O L Y K
O . R . T R A A N . A . T O R E O . U . .
O P E N . E R J . L A S . B A R . T I R O
L A N . I N K . M O L E N . M E P . F E L
. R E E D S . E E N . I E F . N A W E F .
S A L T O . A . J A . R E . F . D E L T A
A . . O C A C H . U R E . K L U I T . . A
R O B . L U C H T . I . F O B I E . A R M
. P A N . R U . A N G E L . A T . O R A .
S T R O F E . A L . I . I K . S O L I D E
. I O N . S S . O N N E T . N T . M E I .
H E N . G O D I N . E . S T O E L . L O K
E . . K E L I M . G E K . T E L E R . . A
G E Z E L . N . D E L E R . N . P E T E R
. K W A A D . B O N . G O M . T R I A S .
B E O . G I S . M O D E L . V I A . B L Y
A R E N . S I P . T O L . V E L . G L A S
L . R . Z O M E R . G . P L E B S . E . S
L A D D E R . L O E M P I A . R I E T J E
O . . E D D A . O . A . A . L U S T . . L
T R A L I E . D I A . A M A . G A S B O M
A . L . G . Z O E T E K A U W . L . E . E
G L A D . T O N . M I S . L O B . E T R E
E E R . H O E S T . N . B A R E T . E E R
. O M T R E K . V A D E R . M I S E R E .
```

"840-mile" (part 1)

Family Sailing adverture

(SPECIAL TO AMIGOE)

OUR EIGHT NIGHT at sea on the 840- mile passage from Las Palmas in the Canary Islands to the Cape Verdes, 300 miles off the West coast of Africa, was a wild one.

At 1.30 p.m. a wave roared over the stern quater with such force that it reached the main companionway and poured down on the starboard bunk — and a sleeping Penny.

At 4.30 a.m., another particularly strong wave slapped the side of the hull, knocking Peter out of his bunk right across the engine box.

At 7.30 a.m., a third watery monster again roared over the stern into the cockpit just as I was standing up to check the horizon over the dodger — making me jump into the left of the canopy for cover. By this time I was prepared for it and feeling grand about leaping over of the way so fast!

Despite the weather, it was good to be on the move again. We had been in Las Palmas — described as the dirtiest port in the world (it isn't) — for a surprising six weeks. The city is worth a visit for stocking- up and has good marine supplies, but we'd much prefer to spend out time in small towns and villages and in quiet anchorages.

Then, with our repairs and chores finished and the boat restocked, the south wind started to blow, keeping us in port another 13 days. There is enough to contend with on long passages without heading into adverse weather — so we waited for the wind to swing into the customary norht-east direction for January.

At last we were off. The wind was 20 - 25 knots — quite strong, but blowing behind us. There was no doubt that it had been much stronger just the previous night: a freighter and barge lay newly-driven on the rocks, and we steered our way through the now-floating cargo of barrels and other debris littering the outer harbour.

The seas were forceful enough for both Penny and I to start our seasickness medication immediately. We gave the children their "first- day, once- clear- of-the- harbour" surprise package — a little cardboard village to colour and put together and, continuing to reef the sail all day, we had soon spent 24- hours at sea, with Paul and I feeling our usual slightly groggy selves as we got used to sleeping our alternate three- hour watches.

...the family faced some heavy seas when sailing the 840 miles from the Canary Islands to the Cape Verdes and Penny and Peter, in life jackets, hunker down in the cockpit. The sail has been reefed down to only two panels...

By the fourth morning, Peter, who had just been sick once, and Penny, who was on medication for three days, were completely recovered and bouncing around the cockpit.

It was not until the fifth morning, however, that we were all well enough to start our regular full-time routine at sea — sunsights and position fixes at least twice a day, cooking proper meals and general family get- togethers in the cockpit without one of two people sleeping below.

Though the wind had been behind us the whole four days, it had never been less than 20 - 30 knots, with waves of 10 - 12 feet and four or five reefs in the main sail.

But on the fifth day, the weather abated slightly and we raised the sail panel- by- panel all day until, for the first time on this trip, we were under full sail.

We also passed the halfway mark, which we celebrated with instant chocolate pudding (it tastes so delicious at sea) and our now- traditional halfway surprise for Peter and Penny — slim coloured markers.

At 7 p.m., Paul had another surprise for us.

"I've got a fish," he sang out.

The kids threw down their markers and scrambled up the companionway. Could the most inexpert fishing yacht on the high seas have actually hooked something? Of course, we had bought a super, new, blue squid lure in Tenerife — complete with optimistic 100- kilo test line!

Paul took in the log (so it wouldn't tangle) and shouted to me to get the boat hove- to. He had 100 metres of heavy fishing line to pull in and couldn't get in on board with the boat continuing to surge ahead.

Chaos reigned! Paul pulled in the line foot- by- foot — with the kids "helping" inch- by- inch. Soon twisted monofilament line covered the cockpit and I misjudged the wind, accidentally swinging the boat right around. The line and fish disappeared under the hull.

"For God's sake," said Paul. "Do you guys want this fish or not?"

We were all laughing so much that it was a wonder we ever got out of the mess, but, with a final heave, there she was — a beautiful, 10- pound, bluefin tuna.

"Let's get the fish book and look it up," said the ever- eager, scolarly Penny. (We later found that the largest rodcaught bluefin was hooked in Prince Edward Island and weighed 1,120 pounds.)

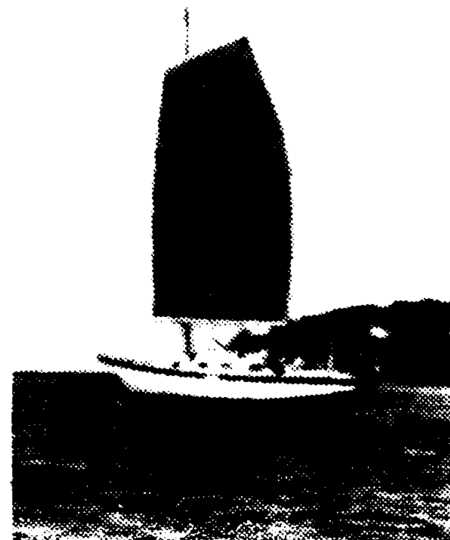
The children watch phlegmatically as Paul gets the sharp knife and puts it through the fish's spine. I am always surprised when a fish spurts blood when it is killed, and I turn away as my stomach is still queasy. I can smell death.

But the whole scene is some sight. All round us the deep- blue seas are restless and cascading foamy, white wave caps. To the West, there is an orange setting sun. Overhead a slim, new moon is highlighting the two excited children and the sparkling steel- blue and yellow fish, now flecked with red.

Only three days to go and we'll be in a new port.

But the barometer is dropping — and a lot can happen in three days..... ■

Fiona McCall
c/o Martin,
128 Wolfrey Avenue,
Toronto, Ontario
M4K 1L3, Canada

☆☆☆

Literaire helden

(vervolg van pag. 5)

niet als "het" beeld van Osewondt gezien worden. Als de lezer zich al een beeld wil vormen, dan moet hij andere gebeurtenissen uit het boek gebruiken, i.c. de liefde van Marianne Sondaar voor Osewondt.

UITTREKSELBOEK

Een van de leuke kanten van het boekje is de liberaliteit waarmee de behandelde figuren gekozen zijn. Het zijn niet allemaal zwaar literaire figuren. Ook Ciske en Rat staat erin, en Merijntje Gijzen. Gelukkig is er ook in de geschiedenis gedoken: Karel (die van Elegast), Beatrijs en Reinaerde, de bekende vos zijn aanwezig. En natuurlijk Max Havelaar. De bundel lijkt goed te gebruiken als uittreksel- boek. Het is opvallend hoeveel inhoud er meekomt als de hoofdfiguur op de snijtafel ligt. Dit is hoofdzakelijk het geval als er maar één hoofdpersoon is. Als er sprake is van meer dan één hoofdfiguur dan levert de beschrijving van het eigene van de held problemen op. Als Laura Tinhuizen uit "Twee vrouwen" van Harry Mulisch wordt beschreven, dan komt haar vriendin Sylvia Nithart in bijna iedere zin om de hoek kijken.

De elk-wat-wils formule is een voordeel, maar al met al is het jammer dat de stof voor het boek teveel door Droogstoppel verzameld lijkt te zijn. Er is wel kennis van zaken, maar door de afstandelijkheid blijft de liefde voor de helden op de achtergrond. En alleen die liefde kan de literaire held, of zo u wilt heldin tot hernieuwd leven wekken. ■

WILLEM STOKVIS

** Het favoriete personage van vijfenzeventig Nederlandse schrijvers, dichters en uitgevers van A. Alberts tot Ad Zuiderent. Samenstelling Carel Peeters en Doeschkla Meysing. Amsterdam 1983.*

** Honderd Helden uit de Nederlandse Literatuur, beschreven door Inez van Eyk en Rudi Wester. Amsterdam 1985.*

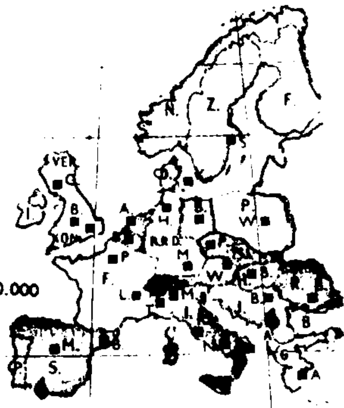
SOUTH AMERICA [illegible]

S. DE SAMPAYO

The assessment of South America was never a simple task. To discern antagonism and similarity in its essential structure and cultural appearances, the standard method has been to pull apart the Continent and bring it together afterwards, according to purpose or intent. Let us be no exception to this rule, following Goethe's advice, which I quote in French: "pour se débrouiller dans l'infini, sépare d'abord, puis réunis".

The witty Gabriel Garcia Marquez, a Nobel prize winner and above all, the author of "One hundred years of solitude, a Latin-American epic, had this to say in an interview, of his own Wife: "I know her so well, that sometimes I feel like knowing in reality, how she is." Such is the abundance of criteria and of opinion expressed on or about the Continent, that this same wish might well be applied "mutatis mutandis", to a tentative understanding of South America.

Realities, diversities and wealth in South America:

Setting aside, for the moment, the portuguese speaking Brasil, in its typical unity and gigantic size of 3 and a half million square miles, one is confronted in "Latin-America" with no less than 18 vociferous and lively "republicas". Together, through language, customs and religion, of predominantly Spanish inheritance, those countries constitute HISPANO-AMERICA and 9 of them are of continental nature. To wit: ARGENTINA (1.000.000 sq. m. approximately); BOLIVIA (550.000 sq. m. app.); CHILI (300.000 sq. m. app.); COLOMBIA (450.000 sq. m. app.); ECUADOR (280.000 sq. m.); PARAGUAY (175.000 sq. m.); PERU (500.000 sq. m.); URUGUAY (72.000 sq. m.); and last but not least, VENEZUELA (350.000 sq. m. app.).

Small countries, like Paraguay, are bigger than We4st Germany or Great Britain. Bolivia is little less than twice the size of France. Brasil is bigger than Europe. "A Chilean, starting from the south of his country", observes M. Blancplain", to reach the northern tip of Chili, would have to accomplish the same voyage, in distance, of a Norvegian leaving from Bergen to Timboctu (Tchad) in Africa".

America was not only a New World, in its discovery, but a new sense of measurement. At least the Europeans, had to change their scales and perspectives to evaluate distances and altitudes. From Cartagena to Tierra del Fuego, 7.600 km; from Quito to Recife, 5.000 km; from Mexico to the south of Argentina, 10.000 km. The airport at La Paz, stands at 4.280 meters high. At approximately 4.000 meters, the Incas built their sacred capital — so sacred, by the way, that on their journey, the Inca going to the capital would kneel before the one coming from Cusco! The Aymaras still work at 5.000 meters above sea level, in the existing mines. (An agelong process has taken place. The "andean man" is a species in itself with lungs and heart of exceptional capacity. In height, he does not generally exceed 5 feet and four inches.)

The "Hispano-American" countries are "old new countries", extremely conscious and nearly always proud of their own History. (In contrast with Brasil, a "young" country, only remotly concerned with History). In most of the hispano-american countries, valuable old cultures have been rather abruptly, mixed with much more modern civilization and cultures. Though sometimes disguised in economical and potencial frictions, race and colour in confrontation, have never ceased to be a point of weakness. In Argentina, Chili and Uruguay, the predominance of the White leaves no doubt were demographic policies and human feelings, lie.

Geography, uncounted for or nearly so, and mankind blind ambitions were no positive factors in the shaping of equitable destinies amongst hispano-american countries. The rush for "independency", lost the opportunity of building from the start, balanced political unities, "grounded" to earth... (In "Inside Latin America", John Gunther recalled, somewhat bluntly, that "Latin American countries were like beggars sitting on top of golden mountains").

Bolivia and Paraguay have no "windows" on the sea. Peru and Chili, Argentina and Uruguay, have more than enough. Colombia enjoys the facilities of two Oceans at her doors, besides a broad acess to the Amazonia and consequently to the prodigal water-way, the Amazonas, leading from the heart of South America to the Atlantic Ocean, in direction of Europe and Africa. By means of an "exclusive" arrangement, Peru and Equador benefit from the "Humboldt current", enjoying a unique set up of the coastal sea, one of the richest and most curious "pieces" of all the Oceans of the World. (Peru, in the 70's was still to comply, according to Aurélio Miró Quesada, with the "call" or vocation of the sea — the Pacific which was brilliantly explored in the XVIth century by two, not very famous, Portuguese sailors, Pedro Fernandes de Queiroz and Luis Vaz Torres).

Furthermore, the "andean countries" (Peru, Chili, Equador and Colombia) "vertical" as they are, can rely upon a considerable amount of "climates" and other possibilities, running from the top of the Andes to the flatness of the coastal area. Bolivia, when a part of Peru, was THE "mountain of silver" (Potosí) imagined, and rightly so, by many explorers, like, for instance, Aleixo Garcia, of portuguese nationality, who discovered Paraguay and established the first contact with the Incas (1519), later to be submitted to the Spanish, by Francisco Pizzaro and his men.

Venezuela, packed with oil and Orchids ...., has in the oil-field, few competitors in the World and none in South America, at least up to now. Is not Colombia still "teeming" with one of the best qualities of emeralds, like those of Muzo? Has the "anchoveta" left Peru, depriving the country and America, of one of the biggest sources of "fishmeal" that ever existed? Are not the possibilities of tourism, endlessly offering themselves as a medium of a realistic income?

Potentially, there is no continental hispano-american country unable to answer for its own destiny, with the probable exception of Bolivia and Equador. ■

Belize

Battle against drugs

BELMOPAN, BELIZE, CANA — Under pressure from Washington, Belize is pondering what to do next to put the brakes on its burgeoning cultivation and exportation of marijuana.

In the Caribbean Community (Caricom) Belize is second only to Jamaica as an exporter of the illegal drug to the lucrative United States market. And both regional countries were among eight identified in a recent US State Department report calling for stronger government action to check the international drug menace. Home Affairs Minister in the three-month-old Belize government, Curl Thompson has already been to Washington for a top-level meeting on narcotics control, sponsored by the U.S. senate caucus on alcohol and drug abuse.

Right on the heels of Thompson's visit, President Reagan dispatched his special advisor on drug abuse policy Dr Carlton Turner to Belize for talks with government and police officials. Very little of what was discussed surfaced publicly, but Thompson denied local press reports that "the Americans are pressuring this government in eradicating drugs in this country". "We are concerned that we have inherited a very vast industry in drug trafficking.... and we are aware of the fact that it is an evil in this country", Thompson said subsequently.

He made the comment when pressed to elaborate on a parliamentary statement "that the drug problem has been creeping into this country so rapidly and so easily that we are at a stage where cocaine is being sold on the streets like peanuts". Thompson's comments in the House may well have been a typical political superlative, as Commissioner of Police Maxwell Samuels says the cocaine problem in Belize "is nominal". Minister Thompson said too that "50 percent of the people getting psychiatric treatment in the clinics in Belize in recent times are young people with drug abuse problems". The ministry of health has endorsed this.

Some critics say the government is partly to blame for the extent of the drug problem it inherited. The previous administration, with the assistance of the US Drug Enforcement Agency (USDEA) and the Mexican government, in 1983 launched a new programme to destroy marijuana plantations in the dense hinterlands using the herbicide paraquat. But then parliamentary opposition — now the government since general elections last December — cried foul. They claimed that the aerial spraying of marijuana plantations was destroying other crops. But the farmers were interplanting "other crops" with marijuana.

The opposition charged the government with the "indiscriminate" use of paraquat and it became a political issue, with the churches too criticising the administration "for carrying out an excercise without studying the side effects of the herbicide being used, and its effects on the environment" including the contamination of the river sources. The George Price regime bowed to public pressure and stopped the aerial spraying.

As a result of the halt in this anti-marijuana campaign, the drug problem here has mushroomed with no effective alternative introduced to destroy the increasing number of marijuana plantations blooming all over the country. The US State Department report said Belize marijuana production last year was about 1,053 tonnes, compared with 620 tonnes in 1983. (Jamaica's was nearly 3,000 tonnes in 1984, up from 2,400 tonnes the year before).

Minister Thompson seems to be coming around to the same view. **He said recently: "I have been informed that paraquat is the only herbicide that could effectively deal with the eradication of these marijuana plantations". But he added: "I have still not concluded that paraquat is the best answer".**

Police statistics indicate that last year half-a-million plants or one million pounds of marijuana valued at 60 million dollars (one Belize dollar — 49 cents US) was confiscated and that the law enforcers made 635 arrests. So far for this year they have netted 75,000 pounds of the "weed" with 206 arrests for cultivation or possession. Recently, police discovered an underground bunker containing 300 pounds of marijuana, guns and ammunition, as well as a compressor used for compacting dried marijuana for export. ■

(vervolg van pag. 14)

van Rhodus is behalve op de Malinese zegel ook nog te zien op meerdere Griekse zegels, waarvan er een bij dit artikel als illustratie-materiaal is gebruikt.

Nu weer terug naar het oude

Hellas met de Olympische Spelen. We waren gebleven bij de Tempel van Zeus te Olympia met het 12 meter hoge beeld van de oppergod, ontworpen door de meest beroemde Griekse beeldhouwer uit de Oudheid Phidias of Pheidias. Helaas weten we maar heel weinig met echte zekerheid van deze kunstenaar. Hij leefde vermoedelijk tussen de jaren 500 en 483 v. Chr.

De bouwwerken op de Acropolis te Athene stonden onder zijn leiding en geschiedden aan de hand van zijn tekeningen. Ook het enorme beeld van Athena Promachus op de Acropolis en een tweede bronzen beeld, de Athena Lemnia, worden aan hem toegeschreven. Weer een ander beeld van de godin Athene, de Athene Parthenos, schijnt de oorzaak geweest te zijn van Phidias' voortijdige dood. Hij beitelde namelijk een zogenaamd zelfportret in het schild van Athena Parthenos en dit werd door de Grieken in die tijd gezien als een godslastering, een vergrijp, waarop in de Oudheid de doodstraf stond. Een triest uiteinde van een hoog begaafd kustenaar. ■

(Wordt vervolgd)

M. ARVIS